

MINUTENBLAD

DOSSIER No.

OD 955

NAAM: INTERNATIONAAL EXECUTIEF COMITE v/d
*e Internationale

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr. : OD 955 INTERNATIONAAL EXECUTIEF
NAAMCOMITE v/d 4e INTERNATIONALE

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.

I.D.No.4

Geheim.

Betr.: Circulaire I.S.

*6.15
07.247.1 - 02.25*

<i>6.152-1 09:24</i>
6 JAN. 1951
5 JAN 1951 <i>ACD/100667</i>

Hierbij worden twee afschriften van de circulaire van het Internationaal Secretariaat van de 4e Internationale te Parijs toegezonden, houdende het standpunt van deze Internationale ten aanzien van de door Joego-Slavië gevoerde politiek. (EINDE).

Aan B.V.D.

NP 1/2

CIRCULAIRE VAN HET I.S.

Aan alle secties van de Vie Internationale.

IV-?

In Joego-Slavië doen zich op het gebied van de buitenlandse politiek nieuwe ontwikkelingen voor, die het begin kunnen zijn van een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van de Joegoslavische revolutie. Het Joegoslavische vraagstuk staat op de dagorde van het eerst volgende plenum van het IEC; de ontwerp-resolutie, die door het IS aan de leden van het IEC gezonden is, zal zeker met oog op de allerlaatste ontwikkeling door het IEC geamendeerd worden. De onderhawige circulaire en de oproep tot de Joegoslavische communisten (in "De Tribune" verschenen) zijn door het IS opgesteld om:

- a.) een bijdrage te leveren tot de discussie door een balans op te maken van het Joegoslavische vraagstuk,
- b.) onze positie te bepalen in verband met de nieuwe situatie,
- c.) opnieuw de politiek van onze organisaties te bepalen ten opzichte van de Communistische partij van Joego-Slavië op de terreinen, waarbij onze beide bewegingen elkaar tot nu toe hebben ontmoet.

++

Het Joegoslavische vraagstuk sedert de breuk tot aan de oorlog in Korea.

De breuk tussen de CPJ en het Kremlin geschiedde tot ieders verbazing. Het was een merkwaardige illustratie van de kenmerken van de huidige periode, met zijn plotselinge ontwikkelingen, zijn onverwachte wendingen, de snelle overgang van een étape, die gekarakteriseerd is door bepaalde precies aangegeven tendenzen in een andere étape, die gekarakteriseerd wordt door tendenzen, die zich in de voorafgaande étape in het verborgene ontwikkeld hebben.

Dadelijk bij de breuk heeft de internationale stelling genomen, al waren de factoren, die over de crisis bekend waren uiterst miniem. De internationale kon dit doen dank zij de fundamentele positie van onze beweging tegenover de stalinistische beweging en de communistische partijen, en steunde in wezen op ^{het} feit, dat de CPJ aan de macht gekomen was door een machtige massa-beweging, in tegenstelling met alle andere partijen van de Sovjet-invloedszone. Onze fundamentele positie maakt het ons niet mogelijk te voorzien, welke vorm de crisis van het stalinisme in een willekeurig land en vooral in het glacië (breuk van een partij, die de staat bestuurt), zou gaan aannemen, maar het maakt ons mogelijk ons direct de aanzienlijke betekenis en draagwijdte van het gebeuren te begrijpen, in tegenstelling met alle andere stromingen van de arbeidersbeweging of stromingen, die zich tot de revolutionaire voorhoede rekenen.

Uitgezonderd één punt keurden de leiders van de CPJ ten tijde van de breuk alles goed, wat de andere partijen van de Kominform verdedigden. Toch sprak de Internationale zich voor de CPJ, tegen het Kremlin uit, daarmee aangevende, dat men te doen had met een uiting van de tegenstelling tussen de belangen van de Joegoslavische arbeiders en boeren enerzijds (in zekeren zin door de CPJ vertegenwoordigd) en die van de Sovjet-bureaucratie anderzijds. Uit deze waardering trokken wij de conclusie, dat de breuk een onafhankelijke ontwikkeling van de CPJ zou mogelijk maken, in de loop waarvan differentiaties in de boezem van deze partij mogelijk zouden zijn. Wij onderstreepten, dat deze politieke differentiaties kon plaats grijpen onder invloed van de nationale en internationale sociale krachten. De taak van onze beweging bestond in de mobilisatie van de arbeidersbeweging voor de hulp aan de Joegoslavische revolutie, die beklemd was tussen de USSR en het imperialisme. (Zie in het bijzonder de resolutie van het 6e Ple-

num van het IEC (October 1948) en het artikel van Pablo, "Het Joegoslavische vraagstuk", in "QUATRIEME INTERNATIONALE" van AUG-Sep. 1948).

Bijna een jaar lang vertoonde er zich niets bijzonders in de toestand van Joegoslavië en in de positie van de CPJ. Het 5e Congres van deze partij (Juli 1948) deed de bijna volmaakte eenstemmigheid blijken, waarmee het zich uitsprak tegen de resolutie van de Kominform. De verschillen tussen Moskou en Belgrado begonnen zich scherper af te tekenen rondom enkele vraagstukken, de Joegoslaven onthulden de uitbuitingspolitiek van de Russen ten aanzien van de landen in hun invloedssfeer. Maar de dingen wijzigden zich in de loop van de zomer 1949 ten gevolge van de nederlaag, die het Kremlin leed inzake Joego-Slavië en doordat Tito aan de macht bleef steunend op de werkende bevolking, begon het Kremlin zijn toevlucht te nemen tot een hele reeks maatregelen (Processen, blokkade, ...), die bestemd waren om de binnenlandse toestand van Joego-Slavië te verslechteren en om de Joegoslavische leiding te dwingen zich meer en meer tot de imperialistische landen te wenden om hulpbronnen te vinden en handelsbetrekkingen aan te knopen. Dit moest Joego-Slavië onvermijdelijk tegenover steeds groter wordende eisen van het imperialisme stellen.

Het antwoord van de Joegoslavische leiders hierop had een dubbel aspect. Wat het binnenland betreft zochten zij duidelijk steun in de arbeidersklasse. Op het buitenlandse plan durfden zij daarentegen niet openlijk te wenden tot de internationale arbeidersklasse. Pas de eerste Mei 1950 werden de eerste arbeiders-delegaties in Joego-Slavië georganiseerd (en dat zonder voorafgaande agitatie). De "verdediging van Joego-Slavië werd door de Joego-slavische leiders bureaucraties opgevat, dwz. voor alles gebaseerd op de uitbuiting van een evenwichtspolitiek tussen de twee blokken; de interventie van sympatiserenden (arbeidersstromingen en progressieve persoonlijkheden), moest een bijkomstige rol spelen. Op dit gebied bleven de Joego-Slavische leiders volledig staan binnen het kader van de stalinistische opvattingen aangaande "de verdediging van de Sovjet-Unie". De verschillen kwamen voort uit de mogelijkheden, die op dit gebied voor Moskou totaal anders waren, dan voor de Joego-Slavische leiders, zowel ten aanzien van het imperialisme als in betrekking tot de arbeidersbeweging.

Gedurende deze periode wees de Internationale, die voortging met de ontwikkeling van Joego-Slavië en van de CPJ stap voor stap te volgen, op alles wat dat aan positiefs voor de arbeidersbeweging bevatte, maar zij gaf ook de gevaren aan, die in de situatie besloten lagen, in het bijzonder de binnenlandse gevaren, die kleefden aan de politiek van de Joegoslavische leiders.

Documenten, circulaires en artikelen zijn in deze periode door het IS of zijn leden gepubliceerd; wij beperken ons hier tot het geven van twee uittreksels, één uit de oudste documenten, de ander uit de circulaire van 28 Juni 1950:

"Wanneer wij het^w onze plicht achten, om het Joego-Slavië van Tito en de Joegoslavische Communistische partij tegen de lasterlijke aanvallen en uitputtende manoeuvres van de Russische bureaucratie te beschermen, dan niet omdat wij Tito als "trotskist" beschouwen.... Wanneer de leiders van de Joegoslavische CP zich niet baseren op de hulp, welke het internationale proletariaat hun kan bieden; wanneer zij zich niet op de weg van de proletarische democratie in Joego-Slavië zelf begeven, wanneer zij niet terugkeren tot de politiek van de proletarische wereldrevolutie, door met alle stalinistische opvattingen te breken, dan zal Joego-Slavië, bekneeld tussen de stalinistische hamer en het imperialistische aanbeeld, het onderspit moeten delven voor één van deze machtige vijanden".-- (Open brief van het IS aan de leden van de communistische partijen en aan alle communistische arbeiders, September 1949).

"Men zou uit het voorafgaande niet moeten afleiden, dat de CPJ reeds op alle gebieden gekomen is tot een juiste Leninistische stellingname. Het is in het bijzonder nodig te wijzen op de grote leemten in de buitenlandse politiek van de CPJ, die te veel neigt op te gaan in de noodzakelijke manoeuvres die de Joego-Slavische staat moet uitvoeren, daar hij gelegen is tussen de stalinistische hamer en het imperialistische aanbeeld. De illusie, die verspreid wordt met betrekking tot de rol van de UNO; de idee een einde te ~~maken~~ kunnen maken aan het oorlogsgevaar door een verzoening tussen de vijandige blokken; het stilzwijgen over de problemen van de socialistische revolutie in de Verenigde Staten en in Groot-Brittannië, dit alles dient gerekend te worden onder de ideologische zwakten, die nog bestaan.---- Het IS en het IEC hebben evenwel herhaaldelijk de aandacht van alle secties gevestigd op het feit, dat de internationale revolutionaire beweging een grote verantwoordelijkheid draagt met betrekking tot de positie van de CPJ tegenover de internationale vraagstukken. Aan zichzelf overgelaten zullen de Joego-Slavische communisten geweldige moeilijkheden hebben om te komen tot juiste internationale posities. Alleen de actieve hulp van de vooruitstrevende arbeiders der gehele wereld aan Joego-Slavië, ~~alleen~~ alleen een zegevierende campagne van de revolutionaire organisaties ter verdediging van Joego-Slavië, kunnen de CPJ in verhouding tot zijn moeilijkheden helpen bij de overwinning van deze ontoereikendheden". (Circulaire van het IS).

Alles samengevat trachtte de politiek van de Internationale met alle krachten van onze beweging, 1) de grootst mogelijke steun van de internationale arbeidersklasse aan Joego-Slavië te verzekeren, 2) alles wat positief was in de ontwikkeling van de Joego-Slavische revolutie te stimuleren, 3) de Joegoslavische communistische beweging en de voorhoede van de arbeiders, die zijn aandacht gericht had op de ontwikkeling in Joego-Slavië te behoeden voor de gevaren, verbonden aan politieke verwarring, die er nog heerste in de opvattingen van de Joegoslaven.

Gedurende deze gehele periode ontwikkelde de CPJ zich, wat de binnenlandse politiek betreft vastberaden naar links zonder schommelingen te vertonen. Wat de buitenlandse politiek betreft, kon men, zonder dat er een merkbare wijziging intrad, evenwel waarnemen, dat tegenover de verscherping van de stalinistische ~~neiging~~ dreiging de verklaringen der Joegoslaven tegen het Kremlin de neiging hadden bondiger te worden en tegen het imperialisme vager te worden.

Men dient ook op te merken, dat deze ontwikkeling, die gepaard ging met een verbreding van de democratie in het land, met een ontwikkeling van de critische geest, plaats vond zonder differentiaties met zich mee te brengen in de CPJ. Integendeel, het merendeel van die leden van de CPJ, die in 1948 zich ten gunste van de resolutie der Kominform hadden uitgesproken, lieten hun standpunt los en schikten zich naar de partij.

SINDE DE OORLOG IN KOREA.

Bij de ontketening van de Koreaanse oorlog hebben wij op het gebied der internationale politiek een reeks feiten en stellingnamen van de Joegoslavische leiders meegemaakt, die, alles bij elkaar genomen, niet meer beschouwd kunnen worden als fouten, die voortkomen uit politieke verwarring, maar die gerekend moeten worden als de uitdrukking van een door de leiding van de CPJ uitgezette nieuwe koers, een koers, die hem verwijdert van een van de twee blokken onafhankelijke positie en die de neiging heeft hem te verbinden met het imperialistische blok.

De oorlog in Korea is het uitgangspunt geweest voor een versterking van de spanning in de internationale betrekkingen. De leiders van de twee tegengestelde blokken hebben overal hun pressie vergroot. Tegelijkertijd zag Joego-Slavië zich, ten gevolge van verscherpte economische omstandigheden (blokkade door de Kominformlanden, eisen van het vijfjarrenplan voor de industrie) en uitzonderlijke natuurlijke omstandigheden (droogte), geplaatst in moeilijkheden, die onbeschrijflijk zijn.

Tegenover de binnenlandse sociale moeilijkheden en om die te boven te komen, zijn de Joegoslavische leiders voortgegaan - tenzminste voor de directe toekomst met steun te zoeken bij de arbeidersklasse (strijd tegen de privileges), wat buitengewoon progressief is. Op het gebied der buitenlandse politiek daarentegen, neigen zij er toe elke hoop op de arbeidersbeweging te laten varen en tegenover het oorlogsgevaar, dat aan hun grenzen toegenomen is van de kant van de satelieten van de USSR, zien zij geen andere middelen om weerstand te bieden dan de wapenen, die ze bij de imperialisten zouden kunnen krijgen. Om deze laatsten dan ook niet te kwetsen hebben zij de beweging voor de brigades zowat overal betuigd, hetzij het aantal, hetzij het effect van de delegaties; zij hebben zich er tegen verzet, dat een solidariteitsactie gevoerd zou worden, gericht op het wereldproletariaat tegen de hongersnood, die hen bedreigt. Daar hun koers niet gericht was op het wereldproletariaat hebben zij hun vredescongres georganiseerd, waarin de UNO en klein-burgerlijke opvattingen bovenaan zijn geplaatst. Tenslotte hebben de Joegoslavische afgevaardigden in de UNO dubbelzinnige verklaringen afgelegd en twijfelachtige stemmen uitgebracht. Terwijl men het aannemen van een dubbelzinnige ~~wan~~ houding in de UNO nog kan begrijpen, mits de CPJ openlijk aan de arbeiders verklaarde, dat de staat gedwongen was zo te handelen, wegens de moeilijkheden, waarin het land zich bevond, heeft de Partij gezwegen. In verschillende verklaringen (Tito op het vrouwencongres, daarna aan een burgerlijk journalist; Bebler of Kardelj in de UNO) werd zo ten aanzien van de buitenlandse politiek een lijn uitgestippeld, die de weg naar een capitulatie voor het imperialistische kamp kan voorbereiden.

Deze verklaringen zijn niet altijd zo categorisch als de burgerlijke pers hen samenvatte. Maar het zou gevaarlijk zijn alleen in het oog te houden wat ze aan voorzichtige reserves en zinswendingen bevatten en de gehele richting te vergeten, die zij uitdrukken en die een sterk en gevaarlijk afglijden van de buitenlandse politiek van Joego-Slavië vormt.

De vorm zelfs van de verklaringen van Tito aan een burgerlijk journalist maakt duidelijk, waarom hij, nadat hij enige maanden geleden gezegd had, dat zij handel zouden drijven met hun koopwaar, maar niet met hun principes, in woorden in principiële vraagstukken capituleert. Op de eerste vraag van zijn interviewer verklaarde hij openlijk, dat er niet genoeg voedsel is voor de bevolking en het vee, dat men achter is met zaaien, dat men gebrek heeft aan zaaizaad voor de komende lente, dat het transport onvoldoende is. Waarna de Amerikaanse journalist achter elkaar de vraagstukken aansnijdt, die Washington interesseren en waarbij hij het isolement van Joego-Slavië onderstreept (Griekenland, de Balkan in het algemeen, Triëst). De journalist noemt vervolgens China, komt daarna terug op de Joego-Slavische problemen; de situatie van de kerk, de militaire situatie, de aankopen van militaire uitrustingen bij de Amerikanen en Engelsen, om dan over te gaan tot het Marshall-plan, het Atlantisch Pact, Duitsland.....

Deze verklaringen van Joegoslavische leiders vormen de meest duidelijke demonstratie van de onjuistheid en schadelijkheid van de theorie van het "socialisme in één land". Uitzonderlijke natuurlijke omstandigheden, zoals de droogte, hebben deze gang van zaken zeker versneld, maar wij bezitten een uitstekend voorbeeld van de grens van de krachten der revolutie zelf binnen het nationale raam.

Bovendien, ~~onthult~~ de situatie het gevaar van een opportunistische leiding in de revolutionaire strijd. In de jaren van de burgeroorlog onder uiterst gunstige objectieve omstandigheden, ~~zijn~~ de revolutionaire krachten in staat geweest de macht te grijpen onder een leiding, die verbonden was met het Kremlin. Deze krachten ~~zijn~~ zelfs sterk genoeg geweest om de leiding vervolgens mee te slepen in de breuk met Moskou en in een energieke strijd tegen een mogelijke verbureaucratisering van het stelsel. Maar door de afwezigheid van tastbare steun van het wereldproletariaat en onder de tegelijk tegenover elkaar staande en gezamenlijke actie van het imperialisme en de Moskouse bureaucratie bevindt de Joegoslavische revolutie zich door de eng nationale politiek van haar leiding in een doodlopend slop. De successen, die behaald zijn ondanks het opportunisme van de leiding, lopen gevaar totaal op het spel gezet te worden door het opportunisme, dat slechts het vraagstuk van de staatsmacht, van de bewapening en de noodzakelijke financiële hulp aan het land ziet, maar dat de actie van de internationale arbeidersklasse ter zijde schuift.

Het zou natuurlijk verkeerd zijn te beweren, dat de Joegoslavische revolutie nu reeds veroordeeld is. In de laatste circulaire van het IS (September 1950) schreven wij:

"DE ONWIKKELING VAN DE CPJ WORDT BEPAALD DOOR DE TUSSENKOMST VAN NATIONALE EN VOORAL INTERNATIONALE TEGENGESTELDE KRACHTEN. Uit deze laatste beschouwing vloeit voort, dat deze ontwikkeling niet rechtlijnig zal zijn - zoals wij herhaaldelijk hebben gezegd - en dat zij nog lang niet geëindigd is. Een vastlegging zal onmogelijk zijn, zolang als Joego-Slavië een arbeidersstaat blijft en er zich niet een bureaucratie stabiliseert analoog aan die van de USSR. Wij constateren op dit ogenblik de combinatie van een koers naar links op binnenlands gebied en een naar rechts gebogen koers op het internationale plan."

Sindsdien is de internationale spanning toegenomen, maar er is in dit ~~land~~ land nog altijd geen vaste bureaucratistische laag gevormd. Wat de internationale toestand aangaat, verkeert deze in een zo wankelbaar evenwicht, dat grote veranderingen tamelijk onvoorzien zouden kunnen plaatshebben. Het Joegoslavische geval is in 1948 ontstaan, na verschillende jaren van nederlagen van de arbeiders in West-Europa en op het ogenblik, waarop de "koude oorlog" zich door de blokkade van Berlijn versterkte. In deze omstandigheden was de hulp van het internationale proletariaat zeer sterk beperkt; onze beweging had zelfs een muur van scepticisme ten aanzien van Joego-Slavië te doorbreken. Grote stukken strijd van de arbeiders kunnen de situatie belangrijk wijzigen. Maar zelfs als de internationale toestand geen grote zegevierende stukken strijd van de arbeiders met zich mee brengt, kan men niet A PRIORI de mogelijkheid uitsluiten van een tijdelijke stilstand en zelfs van plotselinge sprongen in de ontwikkeling van de Joegoslavische revolutie, hoewel de meest waarschijnlijke variant, wegens de beperkt van de nationale krachten der revolutie en de opportunistische opvoeding van de leiding, die van een afglijden in een tamelijk snel tempo, is.

Het halthouden op de weg, die de Joegoslavische revolutie in de buitenlandse politiek heeft ingeslagen, zou vooral kunnen voortspruiten uit een bewust verzet in de boezem van de CPJ. Maar ook al is het onbetwistbaar, dat zich in Joego-Slavië een critische geest heeft kunnen ontwikkelen sedert de breuk met het Kremlin deze heeft nog niet het stadium bereikt, waarin één of ander aspect van de politiek van de partij of de staat het onderwerp heeft kunnen worden van een discussie in de partij (tenminste van een openbare discussie, want het is mogelijk, dat in de boezem van het CC sommige vraagstukken onderling bediscussieerd zijn).

Wat zal er gebeuren naar aanleiding van het afglijden van de buitenlandse politiek? De manier, waarop de leiding te werk gaat, dwz. door de regering stelling te laten nemen, zonder openbare verklaring of rechtvaardiging (en met reden, want zij kan zich noch verklaren, noch

zich rechtvaardigen, tenzij zij vierkant zegt, dat zij concessies doet, welke concessies zij doet, aan wie zij ze doet en waarom zij ze doet), terwijl de critische geest meer dan twee jaar is aangewakkerd, kan heel goed op onverwachte wijze uitlopen op een crisis in de boezem der partij. Om meerdere redenen valt te vrezen, dat het stalinisme het meest profijt zal trekken van deze situatie. De CPJ is een massapartij; welnu, bij elke teruggang van de arbeidersbeweging profiteert het stalinisme, speculerend op de moeheid, de ontmoediging, en de demoralisatie te weeg gebracht door de nederlagen, -- in de massabeweging ten koste van de meest hewuste voorhoede, tot wie zich in deze periode slechts een minderheid keert. Anderzijds zal het afglijden naar het imperialistisch kamp de allergrofstalalinistische "argumenten" schijnen te rechtvaardigen; zij, die de problemen niet grondig willen bestuderen, zullen slechts dat onthouden en zullen zelfs alle contra-revolutionnaire aspecten van het stalinisme niet tellen.

Wij hebben hierboven erop gewezen, dat sedert de breuk met Moskou tot aan de oorlog op Korea, de tendenz tot ontbinding van de Kominform fractie overheerste; sedert de nieuwe koers uitgestippeld is, heeft de leiding van de CPJ opnieuw het stalinistische gevaar moeten erkennen door een lid van het CC, de vice-president van de Kroatische republiek en andere vooraanstaande leden van de partij, aan te klagen. Het is te vrezen, dat zich door deze omstandigheden een nieuw hoofdstuk opent op het gebied van de binnelandse politiek, waarin wij de stromingen van de democratisering van het stelsel zullen zien stilstaan en volkomen tegenovergestelde stromingen zich zullen zien ontwikkelen.

De koers, gevolgd door de Joegoslavische leiders moet dan ook de noodlottige gevolgen hebben, wat de internationale crisis van het stalinisme betreft. De resoluties van het IEC en onze vorige circulaires hebben altijd onderstreept, dat de crisis van het stalinisme, verwekt door de tegenstelling tussen de verlangens van de massa's, die direct na de oorlog lid van de CP waren geworden of haar gevolgd hadden en de doeleinden van de politiek van het Kremlin, door het Joego-Slavische vraagstuk sterk gestimuleerd werd. Deze had de mogelijkheid aangetoond van een revolutionaire beweging, onafhankelijk van Moskou, die niet gevormd werd door enige kleine groepen met weinig invloed op de gebeurtenissen. De bewering van de stalinisten, dat er buiten hen alleen het imperialistische kamp overbleef en dat wie met hen breekt, wat ook zijn aanvankelijke bedoelingen hebben kunnen zijn, onvermijdelijk moet overlopen naar het imperialistische kamp, deze bewering werd weerlegd door de kracht van een overwinnende revolutie in een land van 15.000.000 arbeiders. Dit stalinistische "argument", dat steunt op een zeker aantal voorbeelden van het kalsseverraad door aanhangers van het stalinisme heeft tegenwoordig de kans versterkt te worden door de houding van de Joegoslavische leiders; talloze communistische strijders, die wilden breken met het stalinisme om een nieuwe revolutionaire beweging te bouwen, onafhankelijk van het Kremlin zullen, als een dergelijke teleurstelling plaats vindt, geneigd zijn hetzij te berusten in de stalinistische leiding, hetzij op te houden met elke actieve strijd.

+++++

ONZE HOUDING IN HET VERLEDEN.

Alvorens vast te stellen, wat onze houding in nieuwe omstandigheden moet zijn, is het noodzakelijk enige conclusies te trekken uit onze houding in het verleden, in het Joegoslavische vraagstuk:

Laten we nogmaals herhalen, dat de Joegoslavische revolutie nog niet opgegeven, dood is. Wat er ook in toekomst moge gebeuren, we kunnen van nu af aan zeggen, dat de Joegoslavische revolutie een belangrijke kennis voor de arbeidersbeweging in zijn geheel en voor onze beweging in het bijzonder heeft gebracht.

Een theoretische kennis, die wij herhaaldelijk hebben doen uitkomen in documenten en artikelen over:

- het socialisme in één land,
- de revisionistische theoriën over de USSR en het stalinisme,
- de verdediging van de USSR,
- de theorie van de permanente revolutie, (in al zijn aspecten),
- het afsterven van de staat,
- staat en partij na de machtsgreep,
- het begrijpen van de onverwachte veranderingen in de CP-en.

EEN POLITIEKE KENNIS, meer in het bijzonder door het feit dat, doordat onze ideeën geherwaardeerd werden, en doordat de strijd van de Oppositie (Moskou processen, etc.) weer in de belangstelling kwam, het Joegoslavische vraagstuk het begin is geweest van het verbreken van het isolement van sommige secties, van het uitbreiden van de sterke of van de activiteit van verscheidene van onze secties: Frankrijk (jeugd, vakbeweging, intellectuelen), Duitsland (naar een nieuwe partij), opvoeding van de organisatie in zijn betrekkingen met tamelijk grote bewegingen.

Meer in het algemeen is de wijze, waarop de Internationale de Joegoslavische zaak aangesneden heeft, één van de belangrijkste middelen geweest om de sectarische tendenzen te bestrijden, die zich bij ons ontwikkeld hadden gedurende de lange jaren van hoofdzakelijk propagandistische activiteit. Evenals wij in het verleden bij de aanwezigheid van linkse centristische stromingen in de sociaal-democratie de intrede-taktiek hebben uitgewerkt, zo hebben wij bij de aanwezigheid van de nieuwe ervaring van een stroming van stalinistische afkomst en van veel aanzienlijker afmetingen, alle krachten van onze beweging geconcentreerd om hierop invloed uit te oefenen. Wij hebben niet de houding aangenomen van toeschouwers, die ontleden, critiseren en buiten de strijd blijven. Het ging en het gaat nog om een strijd, waarin onze huidige krachten misschien onvoldoende zijn om een zegevierende afloop te verzekeren, maar het was noodzakelijk zich er helemaal in te storten om te trachten tot een degelijke uitkomst te geraken of ten minste opdat, wat ook het eindresultaat mocht zijn, de voorhoede er theoretisch en politiek versterkt uit te voorschijn mocht komen om toekomstige strijd te voeren. Er bestaat geen andere weg voor het opbouwen van een nieuwe revolutionaire leiding dan de deelname aan alle grote stukken strijd der arbeiders en al hun politieke ervaringen.

Als het verval van de Joegoslavische revolutie een feit zou worden en uit zou lopen op de liquidatie ervan, zou dat een zware nederlaag voor de arbeidersbeweging zijn - dus ook voor ons zelf, - maar de activiteit, die onze beweging ontplooid heeft, de autoriteit, die zij aldus in nieuwe kringen heeft verworven en de activiteit, die zij moet blijven voeren, moeten daarop gericht zijn, dat de resultaten, al zijn noch zo aanzienlijk als wij wensten, noch zo veel belovend, als zij op zeker ogenblik schenen, toch zo merkbaar mogelijk voor de versterking van de revolutionaire voorhoede zijn.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

ONZE NIEUWE HOUDING

Onze houding van dit ogenblik is in het bijzonder uitgedrukt in de oproep die het IS tot de Joegoslavische communisten richt. Deze oproep is zowel opgesteld voor de Joegoslavische communisten, als om te dienen voor de opvoeding van de revolutionaire voorhoede in de gehele wereld.

Het is een alarmkreet, een oproep, een waarschuwing. --- Een alarmkreet om de gevaren, die de Joegoslavische revolutie bedreigen (haar verdediging zou verzwakt worden door het isolement, dat de buitenlandse politiek in de internationale arbeidersklasse teweeg zou brengen). Een oproep aan de gehele CPJ om de koers te wijzigen, die hij ingeslagen is. Een waarschuwing van onze kant, dat wij onze houding van kritische steun zullen opgeven om ons voor te bereiden om over te gaan tot die van een revolutionaire oppositie, indien de omstandigheden dat eisen.

Onze oproep betekent noch een daad van breuk met de CPJ, noch een verklaring van vijandschap tegen hem. Wij onderstrepen onze kritiek, wij geven de gevaren aan, die zich

duidelijker aftekenen-niet eenvoudig omdat er concessies gedaan worden, maar, dat deze niet bij naam genoemd worden en ze zelfs geëdealiseerd worden maar wij lopen niet op de gebeurtenissen vooruit. Wij roepen nog niet op tot het vormen van een oppositionele stroming, wij zeggen: de gehele CPJ moet zich uitspreken over een politiek, die tot nu toe alleen door de leiding is aangegeven.

Deze houding is niet onveranderlijk de ontwikkeling van de situatie kan ons zelfs noodzaken deze houding snel te veranderen, maar in dat geval-zoals in alle omstandigheden-beschouwen wij ons zelf niet als buiten de gebeurtenissen en de strijd staande en putten wij alle mogelijkheden uit voor een ingrijpen van onze kant om de situatie in gunstige zin te wijzigen.

Het is mogelijk, dat de Joegoslavische leiders, aan de ene kant onder de druk van het imperialisme, anderzijds ons ingrijpen als voorwendsel gebruikend, hun houding zullen wijzigen op die gebieden, waar zij contact met onze beweging hebben. Dat is een mogelijkheid waarmee wij rekening moeten houden bij het bepalen van de houding, die wij op verschillende werkerterreinen moeten aannemen, maar dat kan ons er niet toe brengen het initiatief te nemen tot een breuk bij die activiteit waar contacten bestaan. Wij oefenen druk uit en wij roepen alle vrienden van Joego-Slavië op om druk uit te oefenen tot het stopzetten van een ramspoedige koers. Indien de Joegoslavische leiders zelf het initiatief tot een breuk zouden nemen, dan zou dat een daad van zeer belangrijke politieke betekenis zijn. Maar ook hier, zoals op elk gebied, moeten wij vooruitzien, maar wij weigeren vooruit te beoordeelen en de meest pessimistische politiek te volgen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HET STALINISME, DOODGRAVER VAN DE REVOLUTIE.

Een ander belangrijk punt betreft onze houding tegenover de stalinisten in deze kwestie. Zij hebben zich van de aanvang af tot in hun eigen geleiden tegenover de Joegoslavische zaak in een verdedigende positie bevonden en zullen zeker trachten een maximum aan voordeel uit de compromissen en eventueel uit de capitulaties van de Joegoslavische leiders te trekken. Niets zou onjuister en noodlottiger zijn, dan een verdedigende houding van onze kant op dit punt. Wij moeten integendeel krachtig het stalinisme aanwijzen als het meest verantwoordelijk voor deze situatie. Het is weer een proletarische revolutie te meer, waartegen de stalinisten alle middelen, waarover zij beschikken in werking stellen. Toen de arbeidende massas op de morgen na de 2e wereldoorlog het kapitalisme konden verjagen uit Europa en Azië, bestond de politiek van het Kremlin in het herstellen van de kapitalistische orde in geheel West-Europa en in het verstikken van iedere onafhankelijke massabeweging in de landen van de Sovjetzone. In Joego-Slavië, het enige land waar de massabeweging echter overwonnen had, hebben zij alles gedaan om de revolutie te worgen. Zij hebben de Joegoslavische leiders een tijd lang gedwongen tot een overeenkomst met de inheemse bourgeoisie; later, toen zij de CPJ niet hadden kunnen russificeren, zijn zij een laaghartige strijd begonnen- tot en met blokkade, voorbereiding tot een gewapend conflict - om te proberen het land in het imperialistische kamp te drijven, liever dan een onafhankelijke arbeidersbeweging te laten bestaan. Indien de Joegoslavische revolutie moeilijkheden ondervindt in haar ontwikkeling en dreigt te bezwijken dan komt niet slechts doordat haar nationale krachten een grens aan die ontwikkeling stellen, niet slechts doordat haar leiders geen vertrouwen in het wereldproletariaat hebben, maar ook en vooral doordat zij gedurende meer dan twee jaar de meest hevige aanval te verduren heeft van de ontzaglijke krachten, waarover het Kremlin tegenover dat kleine land beschikte. De verstikking van de Joegoslavische revolutie die door het Kremlin nagejaagd wordt is een miadaad, die het stalinistische op zijn balans zal moeten schrijven.

15 November 1950

Het Internationaal Secretariaat.

NOTA
Van: KARA

Op 7.7.1950 werd aan Clipper brief CAH, 50, 393 geschreven na.v. de Nota
85451 dd. 14 Juni 1950 van HB aan KARA.

7.7.1950 *go*

RAPPORT
Van: KA-R.A.
Aan: Hoofd B.
No. A.475(CAH/50/D33)
ONDERWERP: I.E.C. der IVe Internationale.

6.112
07.262-09.53
NIET O.K.
ACD/TFB
DAT: 11
PAR: S
6.112
07.122.7
05451.
18 MEI 1950
ACD/88951 05457

1. Op 23 Juni 1949 werd door U verzocht (No. BX 64711) o.a. aan Clipper enige vragen te stellen omtrent bovengenoemde Comité. Het antwoord van Clipper werd U toegezonden bij ons A.147 van 1 Nov. 1949 (CO. 73078). Vervolgens ontvingen wij van U een rapport dd. 11 Januari 1950 No. 74927, dat dzz. aan Clipper werd doorgegeven.
2. | Clippers directie bericht ons thans, dat zij de indruk heeft, dat Uw rapport dd. 11 Januari 1950 No. 74927 werd samengesteld na ontvangst van ons A.147 (dit komt ons juist voor, KA-R.A.) Clippers directie schreef daarin, dat er geen Amerikaanse afdeling van de IVe Internationale bestaat, aangezien de "Socialist Workers Party" alle formele betrekkingen met de IVe Internationale verbrak toende "Voorhiswet" in Amerika in werking trad. In Uw rapport wordt echter vermeld (zie pag. 3 derde alinea van onderen), dat de R.C.P. in het buitenland voornamelijk contact met de "Socialist Workers Party" (vroeger Amerikaanse Sectie der IVe Internationale), hetgeen niet uit de brief van Clippers directie blijkt.
3. In Uw bewuste rapport vermeldde U tevens (pag. 1 vierde alinea van onderen), dat één der leden van het I.E.C. een Nederlander is. Clippers directie zou gaarne willen weten, wie die Nederlander is, benevens korte levensloop etc.
4. Clippers directie zou tenslotte gaarne willen weten:
 - a) welk bewijs is er, dat de R C P contact onderhoudt met de Amerikaanse S.W.P., hoe wordt dat contact onderhouden en met welk doel?
 - b) hoe staat het met het onderhouden der andere buitenlandse contacten, die door Harry COMBRINK zouden worden behandeld? Is Harry COMBRINK dezelfde als Cor COMBRINK (zie pag. 2, leden Politiek Bureau).

was met ...

onderhoudt

Zie f 30/18

I.D. No.394.

G E H E I M

B

5.4

6.152.1
6.152.4 - 5.4

6.152
6.122.4 - 6.14
21 APR. 1950
AD | 04000

20 April 1950

Hierbij wordt, wellicht ten overvloede, toegezonden de: Resolutie over de ontwikkeling van de landen van het glacis, aangenomen als basis van discussie door het VIIe plenum van het Internationaal Executief Comité van de IVE Internationale, in April 1949, met de amendementen daarop.

Aan: B.V.D.

1011
K2

Prijs 25 cent.

Resolutie

over

De ontwikkeling van de landen van het glacis

aangenomen als

Basis van Discussie

door het

VIIe Plenum van het

Internationaal Executief Comité

van de

IVe Internationale

12 April 1949

Dese resolutie is aangenomen als
basis van discussie

De verdere discussieartikelen over
Jozsef Stovik
gaan van deze resolutie uit.

Maart 1950

Resolutie over

DE ONTWIKKELING VAN DE LANDEN VAN HET GLACIS ')

1. In de loop van het jaar 1948 hebben belangrijke veranderingen in Oost-Europa plaats gehad. De nationalisatie van de industrie, van het bankwezen en van het communicatie- en transportwezen is in Bulgarije, in Joego-Slavië en in Tsjecho-Slowakije praktisch voltooid; zij is in Polen en in Hongarije bezig zich te voltooien en in Roemenië een flink eind gevorderd. De groothandel is in de meeste landen eveneens bezig in de handen van de staat over te gaan. Slechts de detailhandel en de landbouw blijven nog voor het grootste gedeelte in de handen van de particuliere eigenaars. De ontwikkeling van het systeem van coöperaties op deze twee terreinen is hoe langer hoe meer onttrokken aan de invloed van de burgerlijke elementen, ten gevolge van een versterkt ingrijpen van de staat, maar zij blijft zich bewegen binnen het kader van de kleine kapitalistische productie. Tenslotte blijft de buitenlandse handel, voor het grootste gedeelte door staatsbedrijven uitgevoerd, vooral in de meest ontwikkelde landen van het glacis (Polen, Tsjecho-Slowakije, Hongarije), voornamelijk afhankelijk van de betrekkingen met de z.g. westelijke landen, w.o. Groot-Brittannië de plaats van de Verenigde Staten als leverancier en belangrijkste klant hoe langer hoe meer inneemt. De ontwikkeling van Finland en de Sovjetzones van Duitsland en Oostenrijk, die eveneens deel uitmaken van het "strategische glacis" van de USSR, is zeker sterk verschillend van die van de andere landen van het glacis en moet apart behandeld worden.

2. Met de hierboven genoemde economische veranderingen komt een reeks veelbetekende politieke en ideologische veranderingen overeen. De laatste politieke oppositie-partijen zijn in al deze landen uitgeschakeld (weer met uitzondering van Finland en de bezette gebieden van Duitsland en Oostenrijk, die een aparte ontwikkeling kennen). De liquidatie van de onafhankelijke sociaaldemocratie is in Polen geëindigd met de fusie van de PPS en de PPR. De laatste maanden zijn gekenmerkt door de aanval op elke van de staat onafhankelijke kerk, het laatste mogelijke verzamelpunt van een politieke oppositie. De totalisering van het maatschappelijk leven is geëindigd; hierbij werd in de eerste plaats het proletariaat beroofd van elke mogelijkheid aan zijn wensen en behoeften uitdrukking te geven, terwijl het de enige klasse was, die een minimum van sociale samenhang heeft behouden in deze landen, die in volle verandering zijn. Tegelijkertijd hebben de stalinistische partijen een ideologische zwenking uitgevoerd. In plaats van, zoals vroeger, de landen van het glacis, als landen, die in overgang zijn van het "kapitalisme" naar het "socialisme te kenschetsen, noemen zij nu, zowel de staat als de economie van deze landen, "socialistisch". Deze ideologische zwenking is voltooid met de nieuwe stelling, die het regiem van de "volksdemocratie" met de "dictatuur van het proletariaat" gelijkstelt,

-') glacis : randgebieden, letterlijk strategisch gebied van een vesting.

in flagrante tegenstelling met alle vroegere verzekeringen.

Tegelijkertijd beginnen de maatschappelijke tegenstellingen, met geweld onderdrukt door de stalinistische dictatuur, in de stalinistische partijen zelf hun uitdrukking te vinden. Zij scheppen de meest ernstige bedreigingen, zowel voor het internationale stalinistische monolithisme ¹⁾ (verbindingen met het Kremlin), als voor dat van de stalinistische partijen van de landen van het glacis. De absolutistische en bureaucratische methodesevenals de fundamentele oriëntatie van de sovjetbureaucratie, die in haar belang de meest onmiddellijke belangen van de massa's en van de economie van het glacis vertrapt, hebben in het stalinistische apparaat zelf een zodanige spanning uitgelokt, dat het Kremlin gedwongen is tot een preventieve actie (Tito) over te gaan of tot een terroristische reactie tegen de leidende elementen van het apparaat van het glacis (Koce, Kostov). Deze crisis van het stalinisme zal zich, naarmate de economische, sociale en nationale tegenstellingen in het glacis zich verscherpen en het Kremlin overal probeert zijn absolute en directe controle aan de communistische partijen op te leggen, slechts kunnen uitbreiden en verdiepen.

I. De etappes in de ontwikkeling van het glacis.

3. Zoals de door het IIe Wereldcongres van de IVE Internationale aangenomen stellingen, "de IVE Internationale en het Stalinisme", aangeven, is de bijzondere situatie in de landen van het glacis het resultaat van een reeks bijzondere historische ontwikkelingen in deze landen:

a) de verzwakking (Finland, Roemenië, Hongarije, Bulgarije) of de bijna gehele verdwijning (Polen, Joego-Slavië, Tsjecho-Slowakije) van de oude bezittende klassen en de ineenstorting van hun staats apparaat in de loop van de oorlog, militaire nederlagen, nazi-bezetting, partisanenoorlog, Russische bezetting, enz.

b) Het beslissende economische, politieke en militaire overwicht door de USSR, ten gevolge van zijn militaire successen in deze landen, verkregen.

c) De revolutionaire opgang, die zich in zekere van deze landen parallel met de liquidatie van de oorlog ontwikkelde (Joego-Slavië, Polen, Tsjecho-Slowakije, Bulgarije).

d) Het controleren (Joego-Slavië, Bulgarije) of de worging (Polen, Tsjecho-Slowakije) van deze opgang door het Russische leger of door de inheemse stalinistische partijen of door beide te samen.

De beslissende factor, die deze ontwikkeling van het glacis heeft mogelijk gemaakt, was de non-interventie van het imperialisme in deze landen, die hun tot het uiterste verzwakte bourgeoisie praktisch overleverden aan de verpletterende politiek-

¹⁾ monolithisme, eenheid, van bovenaf geforceerd, waarin geen nuances geduld worden.

militaire superioriteit van de stalinistische bureaucratie. Alleen deze non-interventie verklaart, waarom het de stalinisten mogelijk is geworden de tegenstand van de stervende bezittende klassen van deze landen hoe langer hoe meer langs de koude weg te liquideren, zonder dat een brede mobilisatie der massa's nodig was. Maar de non-interventie van het imperialisme was op haar beurt het gevolg van bepaalde historische omstandigheden:

a) Van 1944 tot 1946, kwam zij overeen met de overeenkomsten van Teheran, van Yalta en van Potsdam en was het de prijs, die het wereldimperialisme aan Stalin betaalde voor het neerslaan van het Duitse proletariaat, voor zijn actieve hulp in de werking van de Griekse en Italiaanse opstandige bewegingen, zowel als in het herstel van de kapitalistische staats- en economie van alle landen van het continent, buiten het glacis.

b) Van 1947 tot 1949, kwam zij overeen met de politiek-militaire krachtsverhoudingen in de "koude oorlog", zoals die op het Europese continent lagen, d.w.z. vooral met de geweldige superioriteit van het Russische leger boven elke andere gewapende macht in Europa, met de permanente wankelende positie van het kapitalistische regiem buiten het glacis (stakingen, voortdurende troebelen, enz.), die elke directe inmenging ten gunste van de verdwijnende bourgeoisie van het glacis in werkelijkheid denkbeeldig en materieel onmogelijk maakte.

4. In het kader van deze concrete historische omstandigheden is de politiek van de sovjetbureaucratie en van de stalinistische partijen in de landen van het glacis eveneens in twee bepaalde etappes verlopen:

a) Een eerste etappe, tot het einde van 1947, gedurende welke de stalinistische bureaucratie vooral op een kortzichtige wijze een oplossing van de onmiddellijke problemen zocht. Gedurende deze periode is het accent van deze politiek gelegd op het gebruik van de hulpbronnen van de landen van het glacis, om naar mate van de mogelijkheden, de gevolgen van de crisis van de wederopbouw in de USSR zelf te verminderen. Daarom is aan de ene kant een heel exploitatiesysteem van deze landen ten voordele van de sovjetbureaucratie in elkaar gezet (wapenstilstandsovereenkomst, verdragen, herstelbetalingen, beslag op de oude Duitse bezittingen, gemengde maatschappijen, handelsverdragen met een voorkeurtarief, enz.) en aan de andere kant is elk van deze landen meer of minder aan zijn eigen lot overgelaten, wat de onmiddellijke problemen van het eigen economische herstel betreft. Gedurende deze periode behield de bourgeoisie in het algemeen zeer sterke, zo niet overheersende, economische posities in al deze landen - met uitzondering van Joego-Slavië -, en de nationalisaties bleven beperkt tot de ondernemingen, die aan het einde van de oorlog door de arbeiders in bezit genomen waren en die zonder legale eigenaars waren gebleven. Men kan deze etappe karakteriseren door de pogingen van de stalinistische bureaucratie en de inheemse stalinistische partijen om de kapitalistische productieverhoudingen tot hun eigen voordeel te gebruiken.

b) Een tweede etappe begon toen aan deze landen het stalinistische verbod om aan het Marshallplan deel te nemen bekend gemaakt werd, maar zij kwam eerst tot ontwikkeling in het begin van 1948. Gedurende deze etappe, anderzijds gekenmerkt door de oplossing van de onmiddellijke na-oorlogse problemen, die het gevaarlijkste voor de sovjet-economie waren, bestond de politiek van de sovjetbureaucratie in het glacijs in wezen in het bevestigen van zijn overheersende posities in deze landen op langere termijn, het tegenwerken van de krachten van het Amerikaanse imperialisme, om ze weer in haar eigen invloedssfeer terug te trekken. In het kader van deze nieuwe oriëntatie van de sovjetbureaucratie liggen voor alles: de liquidatie van de sterke posities van de inheemse bourgeoisie in de industrie en de handel; de inleiding tot een poging van economische ontwikkeling en industrialisatie in deze landen op een "planmatige" wijze; de beperking van de invloed van de koelakken in de landbouw. Deze nieuwe oriëntatie van de sovjetbureaucratie ken echter de structurele moeilijkheden voor een planmatige huishouding, die het gevolg waren van de stalinistische politiek van de vorige periode; niet uit de economie van de landen van het glacijs verwijderen, N.l. het bestaan van de sovjet-hypothek op de economie van deze landen; de nationale beperktheid, waarin zij besloten bleven; het kapitalistische karakter van de landbouw; de apathie en dikwijls de passieve vijandigheid van het proletariaat tegen de bureaucratische pogingen tot "planmatigheid", enz. Daarom behouden de "plannen" hun tweeslachtig karakter en verschillen zij nog in structuur en grondslag van de sovjetplannen, die zelf een bureaucratische misvorming zijn van een werkelijk socialistisch plan.

Deze veranderingen van de politiek komen niet alleen overeen met de veranderingen van de objectieve situatie. De bureaucratische kortzichtigheid weerspiegelt onder een mom van voorzieningen voor het ogenblik het gebrek aan historische vooruitzichten en de onmogelijkheid een fundamentele oriëntatie tot de zijne te maken. Dit komt weer overeen met de concrete verhoudingen tussen de bureaucratie en de bourgeoisie en het proletariaat; zij wordt ertoe gebracht om tijdelijke compromissen met de bourgeoisie aan te gaan, omdat zij allereerst elke mogelijkheid tot revolutie wilde smoren; zij heeft een koers moeten inslaan van bureaucratische en trapsgewijze "liquidatie" van de kapitalistische krachten in het glacijs, omdat haar voorrechten historisch onverenigbaar zijn met het behoud van het kapitalistische regime.

5. Evenals de sovjetbureaucratie, gedurende de eerste etappe op kortzichtige wijze zich er rekenschap van gegeven had, dat geleidelijke invoeging van de landen van het glacijs in haar eigen economisch systeem onmogelijk is bij het voortbestaan van een grote economische macht van de inheemse bourgeoisie, evenzo begint de bureaucratie nu, uit de pijnlijke ervaring van alle dagen, te begrijpen, dat deze zelfde invoeging onmogelijk blijft, zonder de verwijdering van de structurele struikelblokken, die zij zelf opgericht heeft tegen elke werkelijke planmatigheid van de economie van deze landen.

De ervaring van de breuk met Tito heeft voor hen het gevaar duidelijk gemaakt, dat stalinistische partijen, die in het glacijs aan de macht zijn, de kanalen worden, waardoor de tegenstrijdige maatschappelijke krachten, die zich dank zij toenemende economische moeilijkheden ontwikkelen, hun uitdrukking zoeken. Het gevaar van een toenemende economische druk, afhankelijk van de voltooiing van de eerste etappe van het Marshallplan, van een betrekkelijke opleving van de industrie van West-Duitsland, van de Amerikaanse herbewapening, enz., werkt op haar in dezelfde zin. Zo tekent zich een derde etappe in de ontwikkeling van de stalinistische politiek ten aanzien van het glacijs af, tot nu toe gekenmerkt door de volgende verschijnselen:

a) maatregelen voor toenemende economische samenwerking tussen de verschillende landen - maatregelen, die uitgedraaid zijn op de instelling van de Raad van Wederzijdse hulp en die zich schijnen te ontwikkelen in de richting van een tolunie en van een gemeenschappelijk reservoir van beschikbare hulpbronnen voor de export;

b) eerste maatregelen ter opheffing of verzachting van de Russische hypotheek op de economie van deze landen (verkoop aan Bulgarije van de in 1944 door Rusland in beslag genomen Duitse goederen; verlaging van de Hongaarse, Roemeense en Bulgaarse herstelbetalingen; verlening van een goud- en deviezencrediet aan Polen en Tsjecho-Slowakije, enz.);

Deze maatregelen echter duiden slechts de mogelijkheid aan van een nieuwe etappe van de stalinistische politiek, ten aanzien van het glacijs en kunnen, noch op zichzelf, noch door de tot nu toe opgestelde plannen, welke lopen tot in 1952, een fundamentele verandering brengen in de structurele hinderpalen van een planpolitiek van het glacijs, zelfs binnen de grenzen van die van de S.U.

II. De sociale natuur van de landen van het glacijs.

6) Uit het voorgaande kan men afleiden, dat de landen van het glacijs - afgezien van Finland en de sovjetzones in Duitsland en Oostenrijk - nu het zelfde uitgesproken type van een tweeslachtige overgangsvorm der maatschappij, in volle verandering, met nog wazige en onduidelijke vormen, hebben, waarvan het buitengewoon moeilijk is de fundamentele aard in korte formule samen te vatten.

De meest exacte definitie, die men van de sociale natuur van deze landen kan geven is een definitie door MIDDEL VAN OMSCHRIJVING. Deze landen doen zich aan ons voor als een maatschappij, waarin:

a) de overgang tussen het kapitalisme en de sovjetmaatschappij niet het resultaat is van een proletarische revolutie, maar van een politiek-militaire omkering, die de grote bourgeoisie en het grootste gedeelte van de middelbourgeoisie uitgeschakeld heeft;

b) slechts in de kleine industrie en in de handel kapitalistische overblijfsels voortbestaan;

c) de landbouw kapitalistisch blijft, zowel door het eigendomsstelsel (afwezigheid van nationalisatie van de grond), als door de heersende uitbuitingswijze (kleine private eigendom);

d) de buitenlandse handel - in feite, zo niet wettelijk staatsmonopolie - zich niet kan bevrijden van de druk en van de aantrekkingskracht van de kapitalistische wereldmarkt, als gevolg van een onvoldoende materiële basis, zelfs voor een bureaucratische planmatigheid in elk van deze landen;

e) zich tegenover een boerendom, bakermat van kapitalistische krachten, een proletariaat bevindt, dat in het tot-stand-komen van de nieuwe maatschappelijke situatie geen enkel belangrijk aandeel gehad heeft en dat, om dezelfde reden, geen enkele sympathie bezit voor de huidige staat, met uitzondering van Joego-Slavië;

f) - behalve zeldzame uitzonderingen - , de vorming van een inheemse bureaucratische laag rond de bureaucratie van de CP, die aan de macht is, zich slechts in een beginstadium bevindt;

g) de bonapartistische en overdreven politievorm van de staat, zowel zijn historische oorsprong, als de huidige verzwakking van de voornaamste klassen van de maatschappij, weerspiegelt;

h) de bureaucratische vorm van de staat echter zich tevens onderscheidt van het klassieke bonapartisme (in laatste instantie een instrument van de bourgeoisie) en sovjetbonapartisme (instrument van een arbeidersbureaucratie in een na-kapitalistische maatschappij) en voor alles een instrument vormt voor de overheersing van de sovjetbureaucratie, uitdrukking van de internationale krachtsverhoudingen, die boven de gegeven klasseverhoudingen gesteld zijn en geweld doen aan hun normale uitdrukking.

7. Welke zijn de factoren, die het maatschappelijk verschil tussen de landen van het glacis en de USSR bepalen?

a) op ECONOMISCH terrein: de nationalisatie van de grote industrie, van de banken, van de communicatiemiddelen en van de groothandel scheppen NOODZAKELIJKE maar ONVOLDOENDE-voorwaarden voor een planpolitiek, zelfs niet op een misvormde bureaucratische manier als in de USSR. De smalle nationale kaders, waarin elk van de landen van het randgebied zijn besloten, hun gebrek aan voldoende materiële hulpbronnen om een ontwikkeling van de productiekrachten mogelijk te maken, de hypotheek, die de sovjetbureaucratie op de economie van deze landen gelgd heeft, het overheersende agrarische karakter van deze landen, dat bij de afwezigheid van de nationalisatie van de grond en onder het overheersende stelsel van kleine private exploitatie, het kapitalisme elke dag in het dorp opnieuw doet ontstaan, de afhankelijkheid van de kapitalistische wereldmarkt, waarin deze landen zich bevinden, om de materiële middelen voor hun industrialisatie te verkrijgen, -- deze factoren te samen scheppen een zodanige situatie, dat het grootste gedeelte van de productie van deze landen nog bestemd is voor een KAPITALISTISCHE markt (zij het binnenlands, zij het buitenlands), en om dezelfde reden onderworpen is aan de invloed van alle schommelingen van de kapitalistische wereldconjunctuur en aan het spel van de nivellering van de gemiddelde winstvoet. De omstandigheid van een vermenging van de kleinburgerlijke boerenmarkt, de genationaliseerde industrie en de kapitalistische wereldmarkt, welke Lenin en Trotzky tekenden als een GEVAAR voor de USSR in de periode van de NEP, is op het ogerblik het beslissende kenmerk van de landen van het glacis. Dit vindt zijn uitdrukking in het feit,

dat deze landen in bijna alle gevallen gedwongen zijn het buitenlandse kapitaal schadeloos te stellen voor haar genationaliseerd eigendom in het glacis en de oude schulden te erkennen, zodat nog een extra druk op hun reeds tot het uiterste gespannen economie, gelegd wordt.

b) op maatschappelijk terrein: doordat de huidige situatie niet het resultaat is van een geslaagde proletarische revolutie, maar, van het succes door de sovjetbureaucratie behaald op het politiek-militaire terrein zowel tegenover de bourgeoisie als tegenover het proletariaat; ook uit het feit, dat de vorming van bureaucratische kasten zich pas in zijn aanvangsstadium bevindt, vloeit voort, dat het met uitzondering van Joego-Slavië, zeer onwaarschijnlijk, zo niet uitgesloten is, dat een BURGER-OORLOG noodzakelijk zou zijn om de huidige oriëntatie van deze landen naar een structurele aanpassing bij de USSR te veranderen. Het zelfde geldt ook voor de STRUCTUUR VAN DE STAAT. Behoudens in het geval van Joego-Slavië, zijn de staatsapparaten van het glacis niet het gevolg van een geweldadige vernietiging van de oude burgerlijke staatsapparaten, maar van hun "verovering" door de stalinistische partijen met behulp van de Russische druk en een reeks van opeenvolgende zuiveringen. Daar uit volgt, dat dit apparaat nog heden vol zit met burgerlijke en kleinburgerlijke elementen, vooral in het raam van het leger, de diplomatie en de economische leiding. - In de periode, die op de Octoberrevolutie volgde, remde de controle van het proletariaat op de burgerlijke kaders, die in dienst stonden van de staat, zowel als de democratie in de bolsjewistische partij, de noodlottige invloed van deze elementen op de leiding van de staat en van de economie. In de huidige etappe in het glacis, die niet voortgekomen is uit een proletarische revolutie, maar uit de manoeuvres van de bureaucratie, ontbreekt een dergelijke controle volkomen en doet zedoende het gewicht van de burgerlijke elementen op het apparaat groeien, die ook de structurele verschillen tussen de economie van het glacis en die van de USSR weerspiegelen. - Men kan eveneens zeggen, dat een terugkeer van het glacis in de kapitalistische sfeer niet de vernietiging van het huidige staatsapparaat vereist, maar zijn zuivering in omgekeerde zin.

c) Op politiek terrein: Het lot van de landen van het glacis is nog niet bepaald, niet alleen in historische zin, zoals voor de USSR, maar in een meer onmiddellijke zin. Het geheel van de huidige stromingen van de wereldpolitiek; het Marshallplan, het betrekkelijke "herstel" van West-Duitsland, de Amerikaanse herbewapening, de economische vooruitzichten van het Amerikaanse imperialisme en van het sovjet vijfjarenplan, de ontwikkeling van de strijd van het proletariaat en van de koloniale volkeren, al deze factoren zullen in de komende maanden beslissen over het onmiddellijke lot van de landen van het glacis. Zoals de politieke en strategische plannen van het imperialisme en van de stalinistische bureaucratie aantonen, is het zeer onwaarschijnlijk, zo niet uitgesloten, dat een oorlog nodig is om enige van deze landen van het glacis in de imperialistische

sfeer terug te brengen. Om deze reden, gevoegd bij degenen, die hierboven aangevoerd zijn, schijnt het verkeer reeds heden onze waardering van de sociale natuur van deze landen, die duidelijk het proces van hun structurele aanpassing aan de USSR en de reeds afgelegde etappes van deze aanpassing aangeeft, te veranderen. Daarom blijven de taken van de IVe Internationale in deze landen in het algemeen, zoals zij zijn aangegeven door het IIIe Wereldcongres en het is slechts bij de in punt 9 aangegeven mogelijkheid, dat een herziening geboden zou zijn.

8. Deze gehele beschrijving komt hierop neer, dat de landen van het glacijs - behalve Finland en de Russische bezettingszones van Oostenrijk en Duitsland - zich OP WEG naar een structurele aanpassing aan de USSR bevinden, maar dat deze aanpassing nog niet voltooid is. De hierboven genoemde sociale verschillen tussen de USSR en het glacijs zijn van QUALITATIEVE aard, hoewel uit kwantitatief gezichtspunt bezien de maatschappij van deze landen van het glacijs de sovjetmaatschappij dichter nadert, dan die van de "normale" kapitalistische landen, evenals de Sovjetunie zich zelf kwantitatief veel dichter bij het kapitalisme bevindt, dan bij het socialisme. Slechts in deze zin kunnen wij de landen van het glacijs blijven omschrijven als KAPITALISTISCHE LANDEN, OP WEG NAAR STRUCTUELE AANPASSING AAN DE USSR. Deze zeer kernachtige en te beknopte definitie, om de verschillende aspecten van het glacijs te ontwikkelen, betekent dus in wezen, dat in de loop van het proces van de structurele aanpassing van deze landen, de dialectische sprong nog niet gebeurd is. Zij vestigt tevens de bijzondere aandacht op de historische oorsprong van de huidige situatie en op het nog vage sociale aanschijn, maar sluit bin geen enkel opzicht in de aanwezigheid in deze landen van een als heersende klasse aan de macht zijnde bourgeoisie. Deze definitie sluit in, dat de situatie in de landen van het glacijs tevens verschilt van de situatie van een "normale" en "klassieke" kapitalistische maatschappij. Zij dient uitsluitend om de PLAATS van deze landen zowel ten opzichte van het kapitalisme als van de USSR te BEPALEN. De marxistische sociologie sluit het bestaan van maatschappijen en staten uit, die noch een kapitalistisch, noch een sovjet (arbeiders-, of gedegeneerd arbeiders-) karakter hebben.

9. Op welke manier kan deze structurele aanpassing het punt bereiken, waarop zij onze waardering van de sociale aard van het glacijs zou moeten veranderen? De hierboven opgenoemde factoren geven tegelijkertijd de concrete hinderpalen aan voor de voltooiing van deze aanpassing en de voorwaarden, waaronder deze aanpassing werkelijk geheel voltooid zou zijn. Ze kunnen teruggebracht worden tot één factor: de verwezenlijking van een werkelijke samenwerking en een planmatigheid van de gehele economie van deze landen, organisch verbonden met die van de USSR, die in staat is de huidige tendenz van afhankelijkheid tegenover de kapitalistische economie die voor deze landen beslissend is, te vernietigen. Dit zou bij voorbeeld kunnen gebeuren in het geval van het verdwijnen van de nationale grenzen tussen de landen van het glacijs.

Juist het bestaan van deze grenzen beperkt tot het uiterste de materiële basis, waarop een planeconomie opgebouwd zal moeten worden, en vereist tegelijkertijd het handhaven van een serie staatsapparaten, die als gevolg van hun oorsprong vol moeten zitten met burgerlijke elementen. Tegelijkertijd zal het verdwijnen van de nationale grenzen een werkelijke stoot geven aan een ontwikkeling van de productiekrachten en zou het, zelfs als het door de conservatieve stalinistische bureaucratie tot stand gebracht werd, een progressieve handeling zijn, volgens de woorden van Trotzky met de vereniging van Duitsland door Bismarck en het huis der Hohenzollern. Een dergelijk verdwijnen der grenzen, of zij veroorzaakt werd door de inlijving van een aantal, of van al deze landen door de USSR, of dat zij bereikt werd door de vorming van een Balkan-Donau-Federatie, formeel onafhankelijk van de USSR, maar een werkelijk verenigd kader voor de planmatigheid van de economie, kan beschouwd worden als een beslissend punt in het proces van structurele aanpassing van deze landen aan de USSR, waarop de sociale aard van deze landen kwalitatief omgevormd wordt. Op het plan van de staat, zou zij het verdwijnen van de huidige, tweeslachtige staatsapparaten vereisen en de vestiging van een staatsapparaat van een nieuw type, zonder enige twijfel naar het voorbeeld van dat van de S.U. In verband met deze verwerkelijking zullen andere veranderingen van de situatie in dezelfde zin moeten worden beoordeeld: eventuele nationalisatie van de grond, begin van collectivisatie van de bodem, instelling van een plan voor de gemeenschappelijke ontwikkeling van de economie van het glacijs, omwenteling van de economische en handelsbetrekkingen met het westen, enz.

Alles, wat hier vooraf gaat vormt een waarschijnlijke variant van een OBJECTIEF HISTORISCH PROCES en geenszins een wenselijk doel voor actie van het revolutionnaire proletariaat. Hoewel de IVE Internationale de voorwaarden, waaronder de aanpassing van het glacijs aan de Russische maatschappij voltooid zou worden door de STALINISTISCHE ACTIE, aangeeft, zou zij in haar strijd tegen de politiek-onderdrukking van de massa's van het glacijs door de sovjetbureaucratie en zijn agenten geen stap terug doen en slechts in geval van oorlog haar houding tegenover het glacijs herzien. Juist bij een ontwikkeling van de verhoudingen in de hierboven aangegeven zin zou de strijd van de IVE Internationale voor de onafhankelijke Poolse, Tsjechische, Hongaarse, enz. sovjetrepublieken haar gehele betekenis krijgen. Dit verbonden met een genadeloze aanklacht tegen elementen van de nationale onderdrukking, die de bureaucratie invoerde en invoeren zal in het glacijs. Tegenover het stalinistische perspectief van een bureaucratische invoeging van het glacijs in de USSR, ontwikkelt de IVE Internationale voor de massa's van het glacijs het revolutionnaire perspectief van de invoeging van onafhankelijke socialistische sovjetrepublieken in een onafhankelijke Balkan-Donau-Federatie en in de Verenigde Socialistische Staten van Europa.

III DE BIJZONDERE GEVALLEN

Het tegenstrijdige, samengestelde, niet-rechthoekige karakter van de gehele ontwikkeling van het glacijs blijkt het beste in het geval van de landen, die deel uitmaken van het "strategische glacijs" van de USSR, maar die tegelijkertijd een eigen economische en politieke ontwikkeling gehad hebben. Het geval van deze landen toont tegelijkertijd, hoe men moet oppassen voor generalisaties en hoe noodzakelijk het is de ontwikkeling van de werkelijke situatie van ieder afzonderlijk land stap voor stap te volgen. - Het geval Joego-Slavië vormt een uiterste van het beeld, dat samengesteld is uit nuances, die de situatie van alle landen van het glacijs onderscheiden. Van alle landen van het glacijs is Joego-Slavië het enige geweest, waarin de liquidatie van het grootste gedeelte van de oude bezittende klassen, evenals de vernietiging van het burgerlijke staatsapparaat zich voltrokken heeft door de ACTIE VAN DE MASSA'S. De partisanenoorlog heeft n.l. in dit land het karakter van een ware burgeroorlog aangenomen. Uit dit fundamentele verschil tussen Joego-Slavië en andere landen van het glacijs vloeien de bijzondere verschillen voort op een reeks terreinen: werkelijke basis van de CP in de massa's; fundamenteel verschillende houding van de massa's tegenover de nieuwe staat; andere verhoudingen tussen de Joego-Slavische CP en de sovjetbureaucratie; de mogelijkheid van een werkelijke differentiatie in de arbeidersbeweging tengevolge van de Tito-crisis, ondanks het onbetwistbare bestaan van een politie-regiem in het land. Hoewel deze factoren gezamenlijk geen enkele van de structurele hinderpalen voor een werkelijke planpolitiek verwijderd en dus de economie van Joego-Slavië nog kwalitatief verschilt van de Russische economie, maken zij zonder twijfel dit land, tot hetgene, dat op sociaal, en politiek plan het dichtst de sovjetstructuur nadert. De verdediging van Joego-Slavië tegen lastercampagnes, de economische blokkade enz. van de kant van de sovjetbureaucratie valt in het kader van onze waardering van de arbeidersbeweging van dit land, van de oorsprong van zijn staat en van de revolutionaire mogelijkheden gepend door deze arbeidersbeweging en de oorsprong van deze staat, die zuiver economische overwegingen overtreffen.

11. FINLAND staat aan de andere kant van het beeld van het glacijs. Geplaatst tegenover een bourgeoisie, die nauwelijks door de oorlog geschokt is en zijn economische en staatsposities uitdrukkelijk in de hand houdt; tegenover een meer ontwikkeld proletariaat, dat tengevolge van een serie historische ontwikkelingen minder buigzaam is tegenover de stalinistische manoeuvres; ook tegenover een meer imperialistische steun aan de Finse bourgeoisie dan aan welke andere bourgeoisie van het glacijs is de stalinistische bureaucratie beperkt tot het opleggen van economische schatting aan Finland en het bezetten van zekere strategische posities, en de rest van het land te laten ontwikkelen binnen het kader van een bijna normale bur-

gerlijke economie. Dit heeft zijn politieke weerslag gevonden in een hergroepering van de behoudende krachten, die na een onvermijdelijke periode van overgang eindigde in de uitsluiting van de stalinisten uit de regeringscoalitie en de verwijdering uit de oorspronkelijke posities, die zij in het staatsapparaat als gevolg van de militaire overwinning van de USSR hadden veroverd. Wel verstaan, de ontwikkeling van Finland kan niet als definitiever beschouwd worden, dan die van de rest van het glacis. De internationale situatie kan de bureaucratie noodzaken zijn druk op het land te versterken en haar tot een nieuwe wanhoopspoging van militaire tegenstand dwingen. Het geval Finland is echter van een buitengewoon belang, vooral omdat het bewijst, dat de bureaucratie helemaal niet getracht heeft of geslaagd is een zelfde ontwikkelingsschema aan het gehele glacis op te leggen en omdat het het feit illustreert, dat/zekere INNERLIJKE /een conjunctuur, een zekere verzwakking van de fundamentele sociale klassen een noodzakelijke voorwaarde was voor het zelfs maar tijdelijke slagen van de stalinistische manoeuvres in het glacis.

12. De bezettingszone in Oostenrijk toont sterke gelijkenis met Finland. De sovjetbureaucratie heeft zich moeten beperken tot het grijpen van enige economische waarborgen (oude Duitse eigendommen) en tot bezetten van de belangrijke strategische posities, maar ze heeft noch de algemene economische oriëntatie van Oostenrijk, die zich ontwikkelt in het kader van een normale kapitalistische economie, met in begrip van het Marshallplan, noch de sociale en politieke ontwikkeling kunnen beïnvloeden, die de CP van de macht uitsloot en die uitliep op een normalisatie en een versterking van de macht van de bourgeoisie. Evenals in het geval van Finland zijn de internationale krachtsverhoudingen de beslissende factoren in deze ontwikkeling geweest, maar de concrete verhoudingen tussen de klassen zijn eveneens een voorname hinderpaal voor de stalinistische manoeuvres geweest.

De bezettingszone van Duitsland vormt ten slotte een ander speciaal geval, dat zich halverwege tussen dat van het glacis in het algemeen en dat van Finland bevindt. Het beslissende karakter van de situatie in Oost-Duitsland is het beslag op de belangrijkste sector van de industrie door de USSR en haar verandering in Sovjeteigendom, tegelijk tot stand gebracht met ontmantelingen op grote schaal. De nationalisaties omvatten naast deze Russische sector van de economie een belangrijk deel, maar niet het enige deel van de grote industrie en van de groothandel; er blijft een middelbourgeoisie ontstaan, die een belangrijk deel van het nationale inkomen tot zich trekt. De vorming van een bureaucratische laag tenslotte, die het proletariaat steunt, en die optreedt als de verlengde arm van de Russische bureaucratie is er verder gevorderd dan in de andere landen van het glacis. Dat de situatie in Oost-Duitsland onbeslist blijft, komt, omdat het, meer dan alle andere landen van het glacis, in de eerste plaats afhankelijk is van de internationale situatie, n.l. de eventuele oplossing van het gehele Duitse probleem en de buitengewone belangstelling van de USA en USSR voor dit probleem. Men kan nog niet zeggen of de sovjetbureaucratie besloten heeft om, kost wat

kost, zijn positie in Oost-Duitsland te behouden of dat zij bereid is ze als wisselgeld te beschouwen om de rest van het glacis te behouden en tevens om een zekere invloed op de Duitse kwestie als geheel (parool van de vereniging) te verkrijgen. Onder deze verhoudingen blijft de status van de bezettingszone zowel als de richting van zijn ontwikkeling onduidelijker als de status en de oriëntatie van de rest van het glacis. De tendenz van de structurele aanpassing aan de sovjetunie is hier minder duidelijk.

Wat haar taak betreft, blijft de IVe Internationale staan op het standpunt van de stellingen van het wereldcongres en meent, dat welke maatregel van de sovjetbureaucratie dan ook - inbegrepen de eventuele overigens twijfelachtige inlijving van Oost-Duitsland in een Balkan-Donau-Federatie - bestreden moet worden en gebrandmerkt als reactionnair in verband met de vernietiging van de eenheid van Duitsland en de verlamming van het Duitse proletariaat, die zij te weeg brengt.

IV. De theoretische betekenis van de ontwikkeling van het glacis.

13. De verschijning van nieuwe overgangsregiems, zoals het geval in de landen van het glacis, een overgang tussen het kapitalisme en de USSR, is niet het gevolg van een toeval, noch het resultaat van historisch te verwaarlozen gebeurtenissen. Slechts ongeneeslijke dogmatici kunnen het kapitalisme en het socialisme opvatten als eens en voor altijd vastgestelde grootheden, waarmee een historisch proces zou moeten overeenkomen, dat levend is, tegenstrijdig en rijk in de cristallisatie van altijd nieuwe samengestelde vormen. In werkelijkheid is de verschijning van overgangsregiems van een samengesteld karakter de duidelijkste uitdrukking van onze historische periode, die bepaald wordt door:

- a) Een steeds verdergaande ontbinding van het kapitalisme;
- b) de omstandigheden van een voortdurend uitstel van de wereldrevolutie, het wezenlijk gevolg van de contra-revolutionaire stalinistische leiding van de internationale arbeidersbeweging;
- c) het bestaan van de USSR, niet alleen als macht, die de revolutionaire aspiraties van een belangrijk deel van het wereldproletariaat tot zich blijft trekken, maar als staatsmacht, die een eigen politiek-militair gewicht heeft, met zijn eigen expansie-logica.

Slechts in het licht van deze drie factoren, kan men de verschijning en de ontwikkeling van een nieuw en samengesteld verschijnsel, zoals dat van het sovjetglacis, begrijpen en kan men tegelijkertijd zijn werkelijke historische betekenis beperken.

14. De vaststelling van het bestaan van dergelijke overgangsregiems maakt ons oordeel over de contra-revolutionnaire rol van het stalinisme niet ongeldig, evenmin als oordeel over het stalinisme, als ontbindende kracht van de USSR en als organisator van de nederlagen van het wereldproletariaat:

a) het oordeel over het stalinisme kan niet uitgaan van de plaatselijke resultaten van zijn politiek, maar moet van zijn gehele actie op wereldschaal uitgaan. Als men de staat van ontbinding van het wereldkapitalisme, zelfs nu, 4 jaar na het einde van de oorlog en de concrete situatie van 1943-1945 overweegt, kan men niet twijfelen, dat het stalinisme, op wereldschaal, verschenen is, als de beslissende factor, die een plotselinge en gelijktijdige instorting van de kapitalistische orde in geheel Europa en Azië voorkomen heeft. In deze zin, vormen de successen door de bureaucratie in het glacijs behaald ten hoogste de prijs, die het imperialisme haar betaald heeft voor de diensten op het wereldtoneel bewezen, een prijs overigens, die de volgende etappe steeds weer betwist wordt.

b) op wereldschaal gezien, wegen de door de sovjetbureaucratie aangebrachte hervormingen in de zin van een aanpassing van het glacijs aan de USSR onvergelykelyk minder zwaar, dan de slagen door de sovjetbureaucratie, eveneens en vooral door zijn actie in het glacijs aan het ~~BEDWUSTZIJN VAN HET WERELDPROLETARIAAT~~ toegebracht. Zij demoraliseert, desoriënteert en verlamt dat bewustzijn door haar gehele politiek en maakt het zelfs gedeeltelyk toegankelijk voor de imperialistische campagne van oorlogsvoorbereiding. Vanuit het gezichtspunt van de USSR zelf, vormen de nederlagen en de demoralisatie van het wereldproletariaat - door het stalinisme uitgelokt - een onvergelykelyk groter gevaar, dan de consolidatie van het glacijs een versterking vormt.

c) In het glacijs zelf, waar de objectieve en subjectieve voorwaarden in 1943-1944 rijp waren voor een onmiddellyke omverwerping van het kapitalisme, heeft de stalinistische politiek geleid tot de tydelijke versterking van de anti-proletarische krachten, duizende nieuwe hinderpalen op de weg naar de afschaffing van het kapitalisme geschapen, en zo het gehele, pijnlyke en hortende proces van aanpassing uitgelokt, dat zich over een aantal jaren uitstrekt, en het proletariaat voor het grootste gedeelte onverschillig maakt en het zelfs afkerig maakt, daar waar de revolutionnaire beweging van het proletariaat de liquidatie van het kapitalisme in deze landen in een veel korter tyd en met een minimum van kosten zou hebben verwezenlykt.

d) De objectieve tegenstrydigheden in de situatie in het glacijs hebben als gevolg van de expansie zelf van de sovjetbureaucratie onder de concreet aangegeven verhoudingen de tendenz zich in de eigen boezem van de bureaucratie en van de sovjet-economie binnen te dringen, or de spanningen en de tegenstrydigheden, die er reeds zoveel zijn, te vermenigvuldigen en het terrein voor te bereiden voor de ontwikkeling van talryke afwykende tendenzen (Tito tendens aan de ene kant, tendens Gomułka-Akerman aan de andere).

15. Historisch geven de hier boven aangehaalde voorwaarden niet slechts de redenen voor het verschijnen van overgangssystemen aan, maar omschrijven zij tegelijkertijd de grenzen van de levensvatbaarheid van de sovjetbureaucratie:

a) op sociaal terrein blijft het omverwerpen van de sovjetbureaucratie noodlottig in het kader van een internationale beslissing van de klassenstrijd en op de duur onvermijdelijk in de één of andere zin;

b) op militair-politiek terrein, blijft deze omverwerping eveneens onvermijdelijk, als het wereldproletariaat er niet in slaagt op tijd het imperialisme te breken, de val van de bureaucratie in dat geval ook meeslepend.

De verschijning van overgangsregiems van de soort van het glacijs drukt dus alleen het karakter uit van een tussenperiode van de historische etappe van 1943 tot heden; een tussenperiode tussen het laagste punt van de internationale neergang van de proletarische revolutie en de nieuwe internationale opgang, die tot nu toe nog slechts geschetst is geworden; een tussenperiode tussen de tweede wereldoorlog en de eindstrijd tussen het imperialisme en de USSR. - Slechts binnen het kader van deze door de tijd beperkte tussenperiode verschijnen het glacijs en de daaraan verbonden verschijnselen onder hun werkelijke voorlopige en tijdelijke voorkomen en verschijnt de werkelijke aard van het stalinisme niet uitgesproken dan ooit in de door de IVe Internationale aangegeven zin.

- * - - - -

In het kader van de Joego-Slavische discussie is verschenen:

HET KLASSENKARAKTER VAN JOEGO - SLAVIË door M. PABLO
prijs 35 cent.

Verder zal binnenkort verschijnen:

DE JOEGO - SLAVISCHE KWESTIE, HET VRAAGSTUK VAN DE SOVJET-RANDSTATEN en HUN BETREKKING TOT DE MARXISTISCHE THEORIE

• door E. GERMAIN

EEN MARXISTISCH ONDERZOEK OVER HET WEZEN VAN DE RANDSTATEN

door Michèle Mestre

Dit discussie materiaal is te bestellen bij het secretariaat der R.C.P., Nieuwe Prinsengracht 47*, Amsterdam C. Tel.: 56979

Amendementen en verklaringen over de resolutie van het VIIe Plenum

A. Verklaring van kameraad Jerome:

"Ik stem voor deze resolutie als basis van discussie in de Internationale tot het volgende Plenum van het IEC, met deze toegevoegde verklaring: Ik meen, dat de resolutie niet positief antwoord op het klassekarakter van Joego-Slavië en dat de gegeven analyse over dit land logisch moet eindigen met de conclusie, dat Joego-Slavië opgehouden heeft een kapitalistisch land te zijn."

B. Verklaring van de kameraden Colvin en Ali (Ceylon en India)

"Wij stemmen voor het aannemen van deze resolutie als basis van discussie in de Internationale en verklaren: a) dat de resolutie niet ingaat op de verschillen in de ontwikkeling van de gebeurtenissen in Joego-Slavië en op de vragen, die eruit voortvloeien. b) dat Joego-Slavië een gedegenereerde arbeidersstaat is. c) dat hoewel het proces van structurele aanpassing in de andere landen van het glacijs doorgaat, de veranderingen nog van quantitative aard zijn en deze staten in een zodanig overgangsstadium blijven, als vastgesteld in de resolutie, die aangenomen is door het IIe Wereldcongres en in de huidige resolutie."

C. Verklaring van kameraad Privas (PCI, Frankrijk)

"Zolang de Joego-Slavische kwestie niet opgelost is, is er eigenlijk gezegd geen algemene lijn in de text, want dat land kan een heel andere ontwikkelingsweg vertonen, - behalve de bewering, dat wij te maken hebben met een proces van structurele aanpassing. Maar zelfs over dit zeer algemene idee kan niet gestemd worden, want het idee van de revolutionaire declinatie van de massa's, in de resolutie van het wereldcongres als noodzakelijk onderstreept, is helemaal niet aangeroerd.

De tekst grijpt terug op de leuzen van het Wereldcongres, terwijl eruit voortvloeit, dat de leuze van de onafhankelijke socialistische Balkan-Donau-Federatie, moet gaan vóór die van de Onafhankelijke Socialistische Republieken.-

Ik onthoud mij van stemming over deze resolutie."

D. Verklaring van kameraad Santen (Holland)

"Ik stem in principe voor de resolutie, met de verklaring, dat de Joego-Slavische kwestie in een speciale resolutie voor een discussie op het volgende IEC uitgewerkt moet worden."

E. Verklaring van kameraad Jacques (Zwitserland)

"Ik stem voor deze resolutie als basis van discussie, hoewel deze resolutie, als gevolg van diverse tekortkomingen, de deur open laat voor een diepe verwarring over het klassekarakter, voor alles van Joego-Slavië. - Ik stem voor deze resolutie in de zin dat: a) de kwestie van de staat breder en dieper behandeld worden moet; b) het punt, waarin sprake is van vernietiging van het burgerlijke staats-

apparaat van Joego-Slavië " meer uitgewerkt moet worden en dat aangetoond wordt, dat een nieuw apparaat van de burgerlijke staat er opgebouwd is; c) bij de behandeling van alle landen van het glacis, de schepping van nieuwe burgerlijke lagen door de stalinistische bureaucratie, aangetoond wordt; d) de algemene lijn van deze stelling samengevat kan worden in de formule: in de staten van het glacis gaat het over kapitalistische staten met tendenzen, die naar de structurele aanpassing drijven."

TEGENRESOLUTIE VOORGESTELD DOOR DE BEIDE KAMERADEN, DIE DE ENGELSE R.C.P. VERTEGENWOORDIGEN.

"Omwerken en aantonen, dat de economie van deze landen langzamerhand op een lijn gesteld kan worden met die van de USSR: a) De kapitalistische eigendomsverhoudingen in wezen reeds vernietigd zijn of deze vernietiging bezig is tot stand te komen. b) De kapitalistische controle van de regering en van het staatsapparaat reeds vernietigd is of deze vernietiging bezig is zich te voltrekken. c) Dit proces van aanpassing is het noodzakelijke en onvermijdelijke product, aan de ene kant van het klassekarakter van de Russische economie en van het overwegend belang van de Russische staat als heersende militaire en politieke kracht in de huidige verhoudingen van de wereldmachten en aan de andere kant van het evenwicht van de krachten tussen de stalinistische en arbeidersorganisaties en de overblijfselen van de heersende klasse.

De economische veranderingen door de stalinisten veroorzaakt verzekeren hun een massale steun van de kant van de arbeiders en boeren, tegen de kapitalistische klasse en zij zijn zelfs in staat deze steun als instrument tot druk te gebruiken. Bij de huidige stand der krachtsverhoudingen is de interventie van de massa's of van de meest vooruitstrevende laag onder de arbeiders, tot stand gekomen op de basis van een van bovenaf ontketende en gecontroleerde beweging en zij zal zich ontwikkelen naar mate de stalinisten behoefte hebben aan de druk van de arbeiders om het door het onderdrukingsapparaat van de staat begonnen proces geheel te voltooien.

De economische verandering in de landen van het glacis (die het duidelijkst blijkt in het geval van Tsjecho-Slowakije, waar zij op de meest volledige wijze voltooid is: volledige nationalisatie van de productiemiddelen, uitschakeling van de groothandelaars, monopolie van de buitenlandse handel, verdeling van de grond), plaatst de taken van de IVe Internationale in deze landen op het zelfde plan, als onze taken in de Oekraïne en in de andere Republieken van de Sovjet-Unie. In Roemenië en zelfs in Hongarije is dit proces op een verschillende etappe, maar ook daar is de fundamentele omwenteling verwezenlijkt en de noodzakelijke voorwaarden voor de voltooiing van het proces zijn aanwezig. In Finland, waar de heersende klasse in de staat en in de economie veel sterker is en waar de stalinisten veel minder invloed in de massa's en in het staatsapparaat hebben en waar de druk van het Amerikaanse imperialisme zich doet gevoelen, ook in Finland schijnt het, dat

de stalinisten gedwongen zullen zijn de fundamentele omwenteling te vóltrekken en over te gaan tot de aanpassing van de economie, zo niet vandaag, dan toch in een latere etappe en vóór het uitbreken van een nieuwe wereldoorlog. Onze eisen in deze landen zijn analoog aan de eisen van de Trotskisten in de USSR (zie het document) en de verdediging van deze landen tegen een imperialistische aanval vormt om dezelfde reden een plicht als wij de verdediging van de Sovjet Unie aanbevelen.

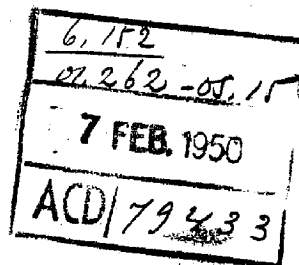
De vernietiging van het kapitalisme in deze landen mag niet als een model gezien worden voor de algehele omwenteling van het kapitalisme en zij bewijst helemaal niet, dat het kapitalisme in West-Europa langs de koude weg vernietigd kan worden, door een van bevenaf uitgeoefende terreur. De ontwikkeling, die plaats gevonden heeft, gebaseerd op een beperkt ingrijpen van de kant van de massa's was het resultaat van de zwakte van de bourgeoisie en van haar naoorlogse staatsapparaat, zowel als van het overwicht van Rusland als voornaamste militaire en politieke kracht in Oost-Europa.

Als men zegt, dat de algemene tendenz gaat naar het zich op één lijn stellen van de economie van de landen van het glacis met de economie van de USSR, betekent dit helemaal niet, dat wij de stalinistische theorie van het "voortschrijden van het socialisme in de nieuwe democratieën" aanvaarden. Er zijn in deze landen niet meer mogelijkheden voor een vrije ontwikkeling van het socialisme dan in de Sovjet-Unie zelf, hoewel de grondslagen er gelegd zijn door de nationalisatie van het eigendom en de verwijdering van de oude heersende klassen. De ontwikkeling in deze landen blijft ondergeschikt aan de economische en strategische belangen van de Russische bureaucratie, die niet zal aarzelen aan de economie van deze landen steeds zwaardere lasten op te leggen in de hoop de lasten en de druk, die liggen op de Russische economie te verlichten. Deze landen zullen slechts op de weg naar het socialisme kunnen voortgaan door de revolutionaire omwenteling van het imperialisme en van de stalinistische bureaucratie. Het lot van de USSR zal niet worden beslist door de overwinningen van het stalinisme in Bulgarije of in Albanië, maar in de strijd met de V.S. en met het wereldimperialisme. Of de internationale arbeidersklasse in deze strijd voor de omverwerping van het kapitalisme zal winnen of verslagen worden, dat is de beslissende factor."

De stemming over deze resolutie, die aangenomen is in zijn algemene betekenis als basis van discussie in de Internationale tot aan het volgende Plenum van het IEC ging vergezeld van de bovenstaande verklaringen.

Bij het secretariaat is nog verkrijgbaar:

"De IVe Internationale en het Stalinisme", resolutie aangenomen door het III. Wereldcongres van de IVe Internationale.

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd B.

F.122

ONDERWERP: IVe INTERNATIONALE.

Expresse zond ons een uittreksel van het verslag, dat het Hoofd-
bestuur van de IVe Internationale aanvaardde op zijn zitting van
de 19e en 20e November 1949.

Dit verslag bepaalt in het bijzonder de houding van de IVe Inter-
nationale ten opzichte van de Parti Socialiste Unitaire, de
Joegoslavische C.P. en de Franse C.P.

Gelieve het uittreksel hierbij aan te treffen.

6-2-50.

BIJLAGE: 1

LE CENTRALISME DÉMOCRATIQUE.

-!-!-!

Nous examinons le centralisme et la démocratie séparément, mais le centralisme démocratique est une combinaison permanente des deux en vue de l'action du Parti.

Sur la base de notre programme, le parti détermine démocratiquement l'orientation de son action. Une fois cette orientation déterminée, sa réalisation en est confiée à une direction centralisée qui décide de tout en ce qui concerne l'action et à laquelle tout le parti doit se plier militairement.

Il saute aux yeux que cette conception est indispensable pour l'action du Parti qui doit toujours regrouper toutes ses forces pour agir efficacement. C'est un apport de LÉNINE, extraordinairement important, que cette conception du parti travaillant avec discipline, suivant un plan, comme une fabrique. Mais il y a un autre aspect de la nécessité de la centralisation et de la discipline dans le Parti. L'idée et la pratique de la discipline, la subordination de toute l'activité aux besoins de l'activité du parti, sont indispensables à la formation et l'éducation de militants bolcheviques, capables de gagner la majorité de la classe ouvrière.

La formation ne se fait pas seulement dans des livres, mais à travers les sacrifices grands ou petits que l'on s'impose pour le Parti. L'entrée dans le parti est volontaire, mais une fois qu'on a choisi d'en être le membre il faut se soumettre tous les jours à la lutte que doit mener sans répit le parti pour se soustraire à la pression de l'opinion publique officielle et pour cela le Parti doit aider ses militants et garantir ses frontières par la pratique de la discipline.

L'idéal petit-bourgeois, anarchiste, ou social-démocrate, c'est "l'homme libre". Nous nions l'existence de cette liberté dans la société actuelle. Dans la société socialiste, l'homme sera libre, mais notre parti n'est pas une préfiguration de cette société : c'est un instrument de lutte dans la société capitaliste. L'incapacité à se plier en théorie ou en pratique à la "discipline de fer" des bolcheviques a depuis toujours été un signe infallible de tendance petite-bourgeoise dans ou hors de nos rangs.

Sur la question de la démocratie, bien souvent des idées fausses ont été développées.

La pratique de la démocratie doit être comprise dans le cadre de notre objectif général et non comme un principe au-dessus de lui. Nous ne pouvons discuter tout, n'importe quand et n'importe comment dans le Parti. Nous ne sommes pas un club de discussion, mais un organisme d'action. Les discussions

.....

doivent obligatoirement être subordonnées à l'action du Parti. Pour décider de cette action, la discussion la plus large existe, mais une fois décidée, chacun doit se plier. Bien entendu, cela ne signifie pas abandonner son opinion, au contraire, dès que la discussion sera ouverte à nouveau le devoir d'un militant est d'essayer de convaincre les autres à son point de vue. Mais chacun doit comprendre que la discussion a pour but de mieux éclairer le parti sur ce qu'il doit faire, de mieux comprendre la situation et non de remporter des triomphes dans les joutes oratoires de clubs.

En même temps et ceci a autant d'importance, la démocratie, c'est le droit de choisir la direction et la possibilité de la faire en connaissance de cause. L'éligibilité des chefs est évidemment un droit démocratique indispensable, mais il n'est rien si la publicité la plus complète n'est pas faite sur leurs opinions, leurs actions et leurs qualités et défauts. C'est indispensable pour la sélection de ses chefs et leur éducation, car s'ils doivent se soustraire à l'opinion publique officielle, celle des membres du Parti doit être pour eux un critère fondamental.

La démocratie dans le parti est un élément aussi indispensable que la discipline pour sa cohésion, son renforcement, sa confiance en soi. Cannon écrit : "Un parti ne peut être manœuvré, il doit être éduqué - ceci si vous avez en vue la construction d'un parti révolutionnaire. Un parti qui n'agit pas consciemment, avec la pleine connaissance de ce qu'il fait et pourquoi il le fait, ne veut pas grand chose."

La combinaison du centralisme et de la démocratie à tous les échelons et à toutes les étapes est une base irremplaçable pour la construction du parti révolutionnaire. Le programme du parti ne vivra pas, ne pénétrera ni dans la conscience de la classe ouvrière, ni même dans celle des militants, sans la pratique de cette méthode organisationnelle du bolchevisme.

LA COMPOSITION SOCIALE DU PARTI.

-:-:-

Mais le meilleur programme et les meilleures méthodes d'organisation ne peuvent à eux seuls réformer les individus venus de la société bourgeoise que dans une certaine mesure. Si la composition du parti est en majorité petite-bourgeoise, si le milieu dans lequel ils vivent est petit-bourgeois, en fin de compte les défauts de cette couche sociale pénétreront le parti, malgré son programme et ses méthodes. Ils finiront par désagréger et transformer l'un et l'autre.

Au cours de la lutte contre la fraction petite-bourgeoise du parti américain, Trotsky écrivait : "La composition de classe du parti doit correspondre à son programme de classe. La section américaine de la IVe Internationale deviendra prolétarienne ou cessera d'exister".

La formation de nos conceptions n'est pas seulement le fruit de l'étude, mais aussi des conditions d'existence et du milieu dans lequel on vit.

L'histoire du mouvement ouvrier montre que les tendances qui veulent réviser notre programme ou notre régime organisationnel s'appuient le plus souvent sur les éléments venus de la petite-bourgeoisie. Chaque fois il a été

.....

démontré que les attaques contre le "trop haut niveau" de notre programme ou contre la discipline reflétaient la pression de la petite bourgeoisie sur nos rangs. Ceci s'est vérifié lors de la scission en France. Déjà en 1903, LENINE combattit de telles tendances (voir en particulier : "Un pas en avant, deux pas en arrière"), et Marx et Engels également. Par contre, notre programme et nos méthodes sont bien plus facilement assimilés par les ouvriers. LENINE écrit par exemple : "La discipline et l'organisation, que l'intellectuel bourgeois a tant de peine à conquérir, sont assimilées très aisément par le prolétariat, grâce justement à cette "école" de la fabrique. La crainte mortelle de cette école, l'incompréhension absolue de son importance comme élément d'organisation, caractérisent bien les méthodes de pensée qui reflètent les conditions d'existence petites-bourgeoises, engendrent cet aspect de l'anarchisme que les social-démocrates allemands appellent Edolanarchismus, c'est-à-dire : l'anarchisme du monsieur "distingué", l'anarchisme de grand seigneur, dirais-je."

Cette question des rapports entre la nature de classe du programme (ses principes fondamentaux et ses conclusions politiques) le régime et la composition sociale du Parti est un problème clé sur lequel en particulier LENINE et TROTSKY ont longuement et souvent écrit. Bornons-nous à souligner deux conclusions :

Premièrement, la nécessité pour le parti de se tourner d'une façon consciencieuse vers les syndicats et vers les entreprises. A chaque étape de la construction du Parti révolutionnaire nous voyons toujours et à nouveau cette recommandation. LENINE, durant tout le combat pour le parti bolchevick insiste sur cette idée : "chaque entreprise doit être notre citadelle". TROTSKY dans "cours nouveau" insiste sur le fait que "les cellules fondamentales du Parti sont les noyaux d'usines", dans la lutte contre Schachtman, il insiste sans arrêt sur le caractère indispensable de ce tournant.

Il ne peut y avoir un parti révolutionnaire stable qui se développe et qui forme réellement des bolchevicks, s'il ne cherche pas sans arrêt à pénétrer le milieu ouvrier. Tout recul sur ce point est aussi grave qu'une erreur politique.

Seule une telle orientation systématiquement appliquée peut permettre au Parti de prolétarianiser sans arrêt sa composition sociale et lui imposer les préoccupations des travailleurs. Ainsi également nous formerons des cadres bolchevicks, issus de la classe ouvrière elle-même. Une telle composition sociale est un gage de stabilité, de persévérance, d'activité, organisée et disciplinée. C'est un facteur indispensable pour la progression et les succès du Parti.

La deuxième conclusion, c'est la nécessité d'assimiler et d'éduquer les militants venant de la petite bourgeoisie, qui sont le plus souvent, dans nos partis, des éléments intellectuels.

On connaît la position de Trotsky en ce qui concerne les intellectuels. Ils doivent aider les ouvriers, apprendre d'eux avant de prétendre les diriger. Dans une lettre au S. I. en 1932, reproduite dans le numéro d'Octobre 1945 de IVe Internationale, il écrit même : "Si dix intellectuels à Paris, Berlin ou New-York ayant déjà appartenu à différentes organisations, s'adressaient à nous avec la demande d'être admis dans nos rangs, je donnerais l'avis suivant : faites leur subir une série d'épreuves sur toutes les questions

.....

programmatisques ; mouillez-les dans la pluie, séchez-les au soleil et ensuite après un nouvel examen attentif, acceptez en peut-être un ou deux."

LÉNINE est tout aussi sévère. (voir "Un pas en avant, deux pas en arrière".)

Est-ce à dire qu'il existe un préjugé "anti-intellectuel" dans les rangs du marxisme ou un mépris pour la culture. Non, en réalité, Cannon a raison de dire que les ouvriers du Parti regardent la culture et les intellectuels avec beaucoup de respect. Mais il pose bien la question en écrivant "Nous abordons cette question, comme toutes les questions, d'un point de vue critique. Notre mouvement, le mouvement du socialisme scientifique, juge les choses et les gens d'un point de vue de classe. Notre but c'est l'organisation d'un parti d'avant-garde pour diriger la lutte prolétarienne vers le pouvoir et vers la reconstruction de la société sur des bases socialistes. C'est cela notre "science", nous jugeons les gens venant à nous d'une autre classe par leur capacité à s'identifier réellement avec notre classe et par là, l'aide qu'ils peuvent apporter au prolétariat dans sa lutte contre le capitalisme."

Le Parti sait que les meilleurs éléments des classes condamnées viennent au prolétariat, le "Manifeste Communiste" le dit et Marx lui-même en est un exemple ainsi que Engels, Lénine et Trotsky. Mais ils doivent rompre totalement avec leur ancienne classe et se fondre totalement dans leur nouvelle. Alors ils peuvent jouer un rôle immense. La tâche du Parti est de les aider à faire ce changement de classe. Mais la meilleure façon de les aider est précisément de leur demander "tout ou rien", de leur imposer une discipline, un apprentissage prolétarien que leur classe d'origine, en ce qui concerne l'individualisme, ne leur a pas donné. Si 90 % des intellectuels qui sont venus au Parti révolutionnaire s'en sont éloignés, ce n'est pas parce que le Parti a été trop "dur" avec eux, mais, souvent parce qu'il ne l'a pas été assez pour leur imposer, tout en les aidant, de changer de classe.

Il s'agit aux yeux que plus l'éducation est complète et claire, plus la discipline est sérieuse, plus la composition sociale est prolétarienne, plus notre intervention est active dans la lutte de classe, plus il sera facile d'intégrer ces éléments qui sont indispensables au Parti à cause de leur intelligence et de leur culture. Mais nous devons veiller à ce que cette intégration soit effective et même nous pouvons être amenés à prévoir des moyens de défense de la nature prolétarienne du Parti. Ainsi la 3ème Internationale recommandait aux P.C. d'épurer les éléments petits bourgeois non assimilés. Trotsky, de son côté, insiste à plusieurs reprises, durant la lutte contre Schachtman sur la nécessité de recruter sympathisants les éléments petits-bourgeois qui, au bout de 3 ou 6 mois, seraient été incapables de gagner un ouvrier.

Seule une grande rigueur permettra au Parti de ne pas se transformer en club de discussion invivable pour les ouvriers et incapable d'influence sur la classe ouvrière.

Pour construire un Parti révolutionnaire, il faut établir comme un principe que ce sont les ouvriers qui y dominent, principe aussi important que ceux de notre programme politique ou de nos méthodes d'organisation.

.....

LA LIAISON PERMANENTE AVEC LA CLASSE OUVRIÈRE.

-:-:-:-:-

Cette liaison est nécessaire sous deux aspects par la construction du Parti. Un aspect de formation intérieure, un autre pour jouer notre rôle d'éducateurs et d'organiseurs dans la classe ouvrière.

Le socialisme comme toute science, part des faits pour retourner aux faits. Sans une liaison permanente avec la réalité sociale, nos discussions et nos préoccupations deviendraient vite des constructions dans l'abstrait qui, sous prétexte d'affirmer nos idées, se détacheraient de plus en plus de la réalité et seraient incapables de nous aider à agir sur elle. Nous en avons vu des exemples dans notre Parti durant ces dernières années où il se produisit ce que Cannon avait noté dans le développement du Parti américain. Parlant des sectaires, il dit : "Moins il y a de monde qui les écoute, moins leurs paroles ont d'effet sur le marche des événements, plus leurs formalisations deviennent extrêmes, déraisonnables et mystérieuses."

Ne pas participer sans arrêt à la lutte pour modifier le marche des événements, est le chemin qui mène inévitablement à la révision sectaire de l'ensemble de nos conceptions et de la nature de notre Parti.

L'autre aspect de cette nécessité, c'est que la tâche fondamentale du Parti est d'aider les ouvriers à tirer les leçons de leurs propres expériences, d'élever, à travers elles leur niveau de conscience, leur compréhension du sens de leur lutte, leur organisation. Trotsky dit que Lénine expliquait inlassablement que chaque campagne politique doit guider les ouvriers des questions particulières aux générales, doit leur enseigner la nature de la société moderne et le caractère de ses forces fondamentales. Comment le faire sans être lié aux préoccupations et aux luttes de la classe ouvrière ? Et ceci non seulement par l'action de nos militants, mais en tout que Parti qui participe et qui essaie d'expliquer tous les événements politiques grands et petits, montrant leur liaison et leur solution ouvrière.

Nous rejoignons là une autre préoccupation de Lénine, sur laquelle il insiste en particulier dans "Que Faire ?". Le Parti ne doit pas se contenter de divulguer, ce et là, fragmentairement, l'exploitation capitaliste, mais doit être une force nationale rassemblant tous les faits pour mener sa campagne pour une solution d'ensemble.

Seule une telle attitude peut élever le niveau des travailleurs en partant des faits particuliers qu'ils constatent et en même temps accorder une forte organisation regroupant les exploités de toutes natures et diriger tous leurs coups vers un même but. Il dit qu'il faut "apprendre à parler politique". C'est la participation constante aux luttes et aux préoccupations ouvrières qui est notre école.

Ces deux aspects sont indissolublement liés comme le sont en général l'éducation et l'action.

LA FORMATION DE RÉVOLUTIONNAIRES PROFESSIONNELS.

-:-:-:-:-

Le Parti dont nous donnons les caractères prolétariens révolutionnaires essentiels a pour but de former des militants bolcheviques capables d'encadrer la classe ouvrière et aussi une direction révolutionnaire.

.....

Nous n'avons pas insisté dans chaque paragraphe sur sa liaison intime avec tous les autres. C'est de leur combinaison dans l'action que le Parti tire son développement, la pénétration de son influence dans les masses et aussi la formation de ses militants. Avec des éléments dont la compréhension révolutionnaire est élémentaire, des militants ouvriers gagnés sur la base des revendications économiques, des éléments venus d'autres classes, le Parti doit former des militants bolchevicks, c'est-à-dire des cadres politiquement conscients. "Former de tels militants écrit Cannon, prend du temps. Personne ne naît bolchevick. Cela doit être appris. Et cela ne peut pas s'apprendre seulement dans les livres. C'est appris au travers d'une longue période, combinant le travail d'entreprise, les luttes, les sacrifices personnels, les épreuves, l'étude et la discussion. La formation d'un bolchevick est un processus de longue haleine. Mais en échange, quand vous avez un bolchevick, vous avez quelque chose. Quand vous en avez un assez grand nombre, vous pouvez faire tout ce que vous voulez, y compris une révolution."

Mais cette tâche de construction d'un Parti bolchevick ne se réalise pas spontanément. Au sein du Parti doit exister une direction qui a justement comme charge essentielle de diriger cette construction et les actions du Parti jusque et y compris la prise du pouvoir d'après une conception commune fermement appliquée.

"La sélection et l'éducation d'une direction véritablement révolutionnaire, capable de résister à la pression de la bourgeoisie, est une tâche extraordinairement difficile" écrit Trotsky.

Les traits de caractère, les talents, la volonté d'une telle direction, doit contenir les qualités de tout le parti prolétarien. Si le parti doit correspondre par ses idées, ses méthodes, sa composition, ses liaisons, à la classe révolutionnaire, la direction doit correspondre au Parti. Rien à l'avance ne peut prédire que les hommes capables de constituer une telle direction à la hauteur de sa tâche historique seront trouvés. Il n'est pas d'autres moyens que de les former à travers la lutte intérieure et extérieure. C'est à travers cette lutte qu'émergent "ceux qui méritent la large autorité nécessaire, qui sont capables de travailler ensemble et qui sont plus ou moins homogènes dans leurs conceptions politiques. Nous ne voulons pas essayer de décrire les qualités que doivent avoir de tels dirigeants, qualité différentes des qualités des dirigeants des autres partis. Chaque membre du Parti peut et doit se fixer comme modèle les militants du grand parti Bolchevick : c'était des bolchevicks.

Contentons-nous de citer une lettre de Trotsky à Paz, qui s'opposait au lancement de notre "Vérité" en 1929 : "Les camarades qui sont capables d'une telle initiative et de tels sacrifices personnels sont des révolutionnaires ou peuvent le devenir parce que c'est par cela, camarade Paz, que commencent les révolutions. Il peut y avoir des révolutionnaires, savants et ignorants, intelligents et médiocres. Mais il en peut y avoir des révolutionnaires sans la volonté qui brise les obstacles, sans dévouement, sans esprit de sacrifice."

Nous voulons insister sur un aspect de ce que doit vouloir devenir et doit être un dirigeant : un révolutionnaire professionnel.

Depuis longtemps, dans la 2ème Internationale révolutionnaire, en Russie, pendant la lutte pour la construction du Parti bolchevick, dans notre mouvement, cette conception fut toujours combattue par les courants petite-

.....

bourgeois. Lénine montre qu'il ne peut y avoir de Parti révolutionnaire ni de direction véritable sans militant donnant toute leur activité au Parti. Trotsky, dans la lettre à Poz, dit ceci : "Est-ce que vous pensez qu'on peut diriger le mouvement, ou même un hebdomadaire, lié avec le mouvement, en passant, comme une chose secondaire ? J'ai une autre idée de l'axe révolutionnaire. Je crois que celui qui dirige le Journal ouvrier, et surtout dans une situation pleine de responsabilité, comme la nôtre, ne doit être occupé que de ce travail... Vous savez, je suppose, que Haase, quand il a voulu devenir un des axes du Parti allemand, a trouvé nécessaire de quitter à Königsberg sa pratique d'avocat. Au congrès d'Iéna, on a beaucoup loué Haase (même Bebel) d'avoir fait le sacrifice de ses 30.000 Marks de revenu annuel. Nous autres, Russes, moi - j'assistais à ce congrès - étions très gênés par ces louanges qui nous paraissaient tout à fait petites-bourgeoises. J'avais même parlé de cet incident dans un de mes discours, pour caractériser le manque de sentiment révolutionnaire dans le parti allemand, même chez ses meilleurs représentants comme Bebel. Et Haase ne se préparait point pour les situations révolutionnaires et pour les tourments brusques.

"Je ne m'arrêterai pas ici sur le passé du Parti russe au temps du travail illégal. Celui qui appartenait au mouvement, lui appartenait non seulement avec ses moyens matériels, mais avec son corps et son âme. On s'identifiait pleinement avec la cause qu'on servait et c'est par ces procédés d'éducation qu'on s'aboutit à créer des lutteurs qui sont devenus les "axes" multiples de la Révolution prolétarienne...

"... Il faut que vous compreniez ceci : Celui qui est "l'axe", c'est-à-dire dirigeant ou l'un des dirigeants du mouvement révolutionnaire, s'attribue le droit d'appeler les ouvriers aux plus grands sacrifices, le sacrifice de la vie y compris. Ce droit inévitablement implique des devoirs au moins équivalents. Sans chaque ouvrier intelligent dira inévitablement : "Si X, qui m'appelle aux plus grands sacrifices consacre les 4/5 ou les 2/3 de son temps, non à assurer la victoire, mais à assurer son existence bourgeoise, cela signifie qu'il n'a pas confiance dans l'immensité de la révolution présente, et est ouvrier sans raison."

Cannon montre comment sur cette question se fit la rupture entre le communisme et le social-démocratie, aux U.S.A. :

"Ils (les communistes) apprirent à rejeter à jamais l'idée qu'un mouvement révolutionnaire aspirant au pouvoir, peut être dirigé par des gens qui pratiquent le socialisme comme un dérivatif. Le dirigeant typique du vieux Parti Socialiste était un légiste pratiquant la loi, ou un prédicateur faisant des prédications, ou un écrivain, ou un professionnel d'une sorte ou d'une autre, qui consacraient de temps en temps, à venir faire un discours.

"Le fonctionnaire parlementaire était le simple manoeuvre qui faisait le travail noir et n'avait aucune influence réelle dans le Parti. Le fossé entre la base ouvrière avec ses désirs et ses aspirations révolutionnaires, et les regards petits-bourgeois du sommet était énorme. Le nouveau Parti Communiste remplit avec tout cela et il put le faire facilement car aucun des leaders du vieux type ne virent de plein coeur apporter leur soutien à la Révolution Russe. Le parti devait faire émerger des rangs de nouveaux leaders et dès le début même, le principe fut établi que ces leaders devaient être des professionnels travaillant pour le Parti, devaient mettre tout leur temps et toute leur vie au service du parti. Si on a en vue un parti dont le but est de diriger les ouvriers dans une lutte réelle pour le pouvoir, alors aucun autre type de direction ne mérite d'être pris en considération."

.....

Mille arguments ont été apportés contre cette conception. En particulier, le caractère non démocratique d'une telle direction. Déjà Lénine avait traité la fausseté de cet argument en montrant que la sélection de cette direction est faite par le Parti lui-même, à travers sa lutte intérieure et extérieure pour se construire et se stabiliser.

En réalité, aussi bien pour l'éducation de la direction que pour le combat du parti dans la société, une telle direction est indispensable. Et un parti conscient de ce qu'il veut doit sans arrêt tendre à sélectionner dans ses rangs des militants pour les éduquer et les former en révolutionnaires de profession. Nous ne devons pas accepter les appréciations péjoratives que des fractions petites-bourgeoises lancent contre cette conception, nous devons leur répondre : c'est le plus beau métier du monde.

Cette notion du révolutionnaire professionnel doit être précisée. D'une part il ne faut pas l'identifier avec ce que nous appelons le permanent. D'autre part, il ne faut pas croire que le Parti ne doit avoir comme adhérents que des révolutionnaires professionnels.

Par révolutionnaires professionnels, nous entendons des militants qui sont totalement à la disposition du parti, pour son activité (déplacement, changement de travail, tâches intérieures, etc...) dont l'activité essentielle dans l'existence est l'organisation du prolétariat pour la conquête du pouvoir.

Le Parti recrute aussi largement que possible et s'efforce d'éduquer chaque militant et de lui trouver l'activité dans laquelle il pourra servir mieux comme le plus efficacement. Mais parmi eux d'excellents et de nombreux ouvriers révolutionnaires tout en donnant le meilleur d'eux-mêmes au parti, ne pourront pour des raisons diverses (famille, santé, etc...) être à sa totale disposition.

Mais tous les cadres du Parti doivent organiser leur vie en fonction du militantisme et aspirer à acquérir la formation et la discipline intellectuelle et physique nécessaires au révolutionnaire professionnel.

Parmi les cadres eux-mêmes, les militants désignés par les congrès pour diriger le parti, doivent pouvoir consacrer tout leur temps à cette tâche et uniquement à elle. C'est-à-dire être permanents. Chaque membre du Comité Central doit être prêt à devenir permanent dès que le parti le lui demande. Bien entendu, le parti doit veiller à ce que ses permanents reçoivent le salaire d'un ouvrier moyen, de façon à travailler dans de bonnes conditions.

Voici, schématiquement résumés, les traits essentiels qui caractérisent le Parti révolutionnaire. La discussion doit affiner et clarifier cette question. Mais elle est essentielle car c'est le critère qui doit guider notre action.

Maintenant, nous voulons voir ce qu'est notre parti actuellement, afin de déterminer par quel côté il doit le plus se renforcer pour se développer sur la voie du bolchevisme. Puis nous verrons dans quelles conditions, au sein de la classe ouvrière française, nous combattons, afin d'ajuster l'orientation de notre action. Car nous devons essayer de ne pas faillir à ce principe : "UN PARTI POLITIQUE DOIT SAVOIR QUOI FAIRE MAINTENANT, ET LE FAIRE AVANT QU'IL NE SOIT TROP TARD."

.....

LA SITUATION DANS LA CLASSE OUVRIERE.

-:-:-:-

Construire le Parti signifie regrouper l'avant garde ouvrière sur la base de nos principes et de nos méthodes, afin d'influencer l'opinion publique de notre classe, de diriger les ouvriers vers la prise du pouvoir.

La pression de l'opinion bourgeoise est puissante, l'emprise des vieilles organisations ouvrières encore très forte et nos forces sont restreintes. Il est vrai que les conditions dans lesquelles vit le prolétariat le poussent vers nos solutions. Mais seuls les sectaires peuvent penser qu'il suffit de palier ses idées dans son coin jusqu'à ce que la classe ouvrière découvre en eux les sauveurs. Les voies par lesquelles les ouvriers donnent leur confiance au parti bolchevick sont compliquées, contradictoires. Leur évolution n'est ni à sens unique, ni homogène pour toute la classe. Les uns se retirent de la lutte, d'autres y viennent, mille obstacles sont créés entre eux et nous. Seule notre intervention active et ininterrompue dans ce processus peut leur faciliter le chemin, éviter les expériences coûteuses, gagner du temps.

Mais cette intervention ne peut se faire n'importe comment. Pour être efficace, elle doit tenir un compte exact de l'évolution réelle de l'état d'esprit des travailleurs à chaque moment. Cela nécessite une politique, des mots d'ordre justes. C'est indispensable, mais insuffisant pour construire le Parti. Où appliquer nos forces, comment les diriger, avoir une stratégie et une tactique organisationnelle au sens militaire est non moins nécessaire. Pour cela, la première des choses est de bien connaître la situation dans la classe ouvrière, quels sont les aspects de son évolution, où en est l'avant-garde, son expérience, etc... Nous voulons compléter ici ce qui a déjà été dit dans le rapport politique.

Aujourd'hui, le phénomène de la crise la plus importante en ce qui concerne l'état politique, psychologique dans la classe et son avant-garde, est sans aucun doute la crise du stalinisme. Le P.C.F. est dans sa courbe descendante : voilà le facteur qui bouleverse toute la géographie politique de la classe. Dans la conscience collective des travailleurs comme dans la conscience individuelle d'un grand nombre d'entre eux, la confiance dans le P.C.F. a reçu un coup. Nous nous trouvons dans une période véritablement dramatique où ce qui a été l'essence de l'essentiel des cadres militants du prolétariat français est sujet au doute, à la critique, à la déception. Pendant des années toutes les trahisons du P.C.F. ne brisaient pas la confiance mise en lui. Mais les expériences se sont accumulées, plus ou moins consciemment, et aujourd'hui quelque chose est cassé. Nous assistons à ce phénomène psychologique très compliqué de la perte de confiance. Le P.C.F. pourra garder sa politique, avoir des mots d'ordre revendicatifs corrects, il pourra regrouper encore des millions de travailleurs derrière lui, il ne réparera pas ce qui est cassé, il ne recréera plus ce qui fait la force d'un parti : la confiance, l'attachement total de sa base ouvrière. Le P.C.F. le sent très bien et essaye de renouveler ses cadres, de remplacer ceux qui sont déçus par de nouveaux.

De l'évolution de l'avant-garde dépend l'avenir immédiat. Sera-t-elle brisée, mise à l'écart ? Une partie viendra-t-elle avec nous construire le Parti, serons-nous capables de gagner les jeunes qui viennent au mouvement

.....

ou le stalinisme réussira-t-il à en faire ses nouveaux cadres, les délais de la construction du Parti, du regroupement de l'avant-garde en son sein coïncideront-ils avec ceux que nous laisse la situation ? Voilà toutes les questions que pose la crise du stalinisme. Bien entendu, il n'y a pas de réponse à l'avance. Seule la lutte vivante la fournira. Mais, ce dont il faut se pénétrer, c'est que dans une telle situation de passage d'une direction à une autre, notre intervention doit être résolue ou systématique car elle peut être décisive.

Il faut absolument bien comprendre que cette intervention ne peut amener des résultats miraculeux et subits. C'est tout un processus de transformation humaine et politique de l'avant-garde ouvrière auquel nous assistons. Il ne peut se faire du jour au lendemain, il peut seulement être ralenti ou accéléré à travers telle ou telle lutte, telle ou telle expérience, mais il nécessitera de toute façon de la persévérance dans tous les domaines des activités qui doivent nous transformer en un parti bolchevick lié aux masses.

Pour établir ce plan de travail essayons de voir comment se présente l'avant-garde en France.

1°) - Une grande partie est dans le P.C.F. mais, même dans cette partie, une fraction importante doute de ses chefs.

2°) - Une autre agit et milite sous l'influence du P.C.F., mais ses doutes sont déjà assez grands pour ne plus être organisée dans ce parti.

3°) - Une autre est si déçue qu'elle ne milite plus, elle se contente de prendre part aux mouvements, sans essayer de les diriger. Et même une aile s'est retirée de la lutte de classe et est brisée moralement.

4°) - Une aile de l'avant-garde a quitté le stalinisme, mais ne nous a pas rejoint et s'est plus ou moins éparpillée dans des organisations sans avenir : P.S.U., anarchistes, syndicats autonomes. Elle veut militer et cherche la voie d'une organisation révolutionnaire. Son passage dans ces organisations a très souvent cette signification.

5°) - Les jeunes ouvriers fournissent chaque jour de nouveaux militants et surtout pourraient en fournir si une organisation était suffisamment attractive. Ils ne se sentent pas attirés par le stalinisme, les syndicats bureaucratifiés n'offrent pas de champ à leur énergie. Ils cherchent, tâtonnent, beaucoup seront perdus pour le mouvement, mais encore plus nombreux sont ceux qui peuvent et doivent devenir des dirigeants ouvriers.

Ce tableau, bien que schématisique et surtout ne montrant pas le poids numérique et politique relatif des différentes couches, doit refléter assez fidèlement la réalité. D'un côté, la partie de l'avant-garde qui joue le rôle le plus influent relativement parce qu'elle est organisée et dirigée par le P.C.F. De l'autre une partie inorganisée ou mal organisée, inexpérimentée, déçue ou brisée.

Pour déterminer nos tâches, nous devons essayer de comprendre l'évolution du phénomène de la reconstruction d'une avant-garde de communistes dans son évolution, dans l'influence réciproque de ses différentes parties et sous l'influence générale de l'évolution de la situation générale. Dans le rapport politique, nous avons déjà abordé cette question. Nous montrons qu'en ce qui peut partir d'un seul critère pour analyser les possibilités qui existent

.....

pour nous de développer numériquement le Parti et ainsi de l'incruster plus profondément dans la classe ouvrière.

La position de défensive de la classe ouvrière ne la pousse pas dans son ensemble à se tourner vers le programme révolutionnaire et vers notre Parti et ceci pèse sur l'avant-garde. La crise du stalinisme qui s'exprime par l'abandon de l'activité militante ou son ralentissement pour de très nombreux cadres du prolétariat français en ce moment dans le même sens. Mais, par ailleurs, le prolétariat n'a pas subi de défaite complète et on ne peut pas dire que nous assistons à un reflux massif et rapide de la classe ouvrière. C'est-à-dire que sa mentalité n'est pas telle qu'elle soit une source de découragement complet pour les militants d'avant-garde. Quand à la partie de l'avant-garde aujourd'hui démoralisée, il ne faut pas croire qu'elle l'est toute entière pour toujours. C'est une étape quasi obligatoire pour presque tous les militants qui s'aperçoivent qu'ils ont été trahis. Mais beaucoup reviendront à la lutte. De plus, un certain nombre, faible il est vrai, tirent dès maintenant la conclusion qu'il faut reconstruire un vrai parti communiste.

De ces aspects contradictoires, nous pouvons déduire qu'une couche de l'avant-garde, même il est vrai et qui se présente même sous une forme d'individus isolés, peut être regroupée dans un parti révolutionnaire. En même temps, l'affaiblissement du stalinisme comme pôle d'attraction et la diminution de son poids bureaucratique sur la classe, peut permettre à des militants qui avaient essayé de trouver une solution dans les organisations diverses, de chercher, après avoir fait l'expérience de l'inefficacité de ces organisations, à se regrouper dans un parti révolutionnaire.

Ceci peut se produire particulièrement pour des militants qui ont cherché dans l'anarchisme ou dans un syndicalisme autonome, une solution. Pour le P.S.U. nous pouvons même assister à des évolutions collectives car nous pouvons observer, dans ce parti, une tentative d'indépendance vis-à-vis du P.C.F. qui peut amener des développements intéressants.

Sur un autre plan, hors des rangs ouvriers proprement dit, nous assistons à un autre produit de la crise du stalinisme qui peut avoir une certaine influence. Nous voulons parler du commencement de désaffection vis-à-vis du stalinisme qui se manifeste chez les intellectuels qui subissent son influence. Bien qu'ils ne jouent pas un rôle dirigeant dans la classe ouvrière, leur talent, leur renom et l'utilisation publicitaire que le P.C.F. en a fait, leur a donné un poids dans l'opinion publique ouvrière. Leur rupture avec le stalinisme, si elle ne se solde pas par un passage à l'impérialisme, mais par une attitude sympathisante vis-à-vis de la IVème Internationale, peut faciliter la pénétration de notre Parti.

Il faut souligner à nouveau que l'ensemble de ces phénomènes sont soumis à deux facteurs importants : 1°) l'évolution de la lutte de classe en France et internationalement. Il est clair que si la bourgeoisie pouvait rapidement infliger une défaite générale à toute la classe ouvrière, les résultats progressifs de la crise du stalinisme diminueraient.

2°) l'approfondissement de la crise du stalinisme dans le monde, en particulier l'exacerbation du conflit Yougoslave, se combinant et accélérant la crise des pays du glacis, avec son cartage de procès, mises au pas, etc...

.....

Nous pouvons tirer de cette brève analyse, la conclusion que notre Parti peut se renforcer dans cette situation, non massivement, mais relativement à nos forces, d'une façon importante, par la conquête d'éléments d'avant-garde ayant rompu avec le P.C.F. ou ses influences.

LES FACTEURS DU REGROUPEMENT D'UNE NOUVELLE AVANT-GARDE COMMUNISTE.

-:-:-:-

Il est évidemment impossible de prévoir tous les chemins que peut parcourir l'avant-garde ouvrière française pour reconstruire un véritable parti communiste, ni surtout celui qu'elle empruntera principalement. Ni les étapes concrètes de l'évolution de la situation objective, ni les réactions psychologiques de l'avant-garde, ni l'attitude des partis ouvriers, ne sont prévisibles en détail. D'autant plus que ces facteurs régissent les uns sur les autres, avant tout le rythme de réorganisation de l'avant-garde joue sur l'évolution de la lutte entre les classes et notre capacité ou notre incapacité à intervenir judicieusement joue à son tour sur ce rythme.

Nous devons donc partir de l'idée qu'il y a des facteurs sur lesquels nous ne pouvons rien directement, qui se produisent en dehors de notre volonté (politique des partis de la bourgeoisie, etc...) et d'autres sur lesquels nous pouvons influencer directement pour aider une avant-garde communiste à se réorganiser. Naturellement dans le cadre de la compréhension politique dans son ensemble, c'est ceux-là que nous essaierons de comprendre ici.

Voyons d'abord les qualités qui peuvent servir de pôle d'attraction pour une couche de l'avant-garde pour construire un parti. On peut les regrouper en trois principales :

- 1°) - être un courant politiquement et organisationnellement communiste.
- 2°) - être une force d'intervention suffisante pour avoir un minimum d'efficacité dans l'action.
- 3°) - apporter une politique qui explique le passé (en particulier les raisons des défaites et des trahisons) et qui ouvre une perspective révolutionnaire.

La nécessité de la première qualité découle du fait que pour l'essentiel des cadres du prolétariat français, l'école du militantisme a été le P.G.F. soit dans son sein, soit comme dirigeant dans les syndicats. 1936 donna naissance au premier grand mouvement dans la classe ouvrière vers les organisations politiques et syndicales. Une grande partie des militants se tourna vers le P.C.F. Mais le P.S. gardait une base ouvrière. Par la suite le pôle de l'organisation des ouvriers passa de plus en plus au P.C.F. au détriment du P.S. et cela surtout pendant la guerre et depuis. On peut dire que la très grande majorité des ouvriers militants d'aujourd'hui ont été à cette école, même s'ils n'étaient pas formellement inscrits au P.C.F.

Cet état de fait ne peut pas ne pas laisser de traces dans la conscience et les méthodes de travail. Beaucoup sont réactionnaires : le patriotisme, le foi en le manoeuvre, etc... Mais d'autres ont incontestablement positifs, en particulier le fait que les enseignements de Marx et Lénine sont des bases de départ et la notion d'une organisation fonctionnant rigoureusement et agissant dans la lutte ouvrière. Bien entendu, même ces acquis ont été déformés par le stalinisme. Les noms de Marx et Lénine ont couvert une

.....

éducation stalinienne et le régime d'organisation bolchevick du centralisme démocratique a été remplacé par le régime de la caserne. Néanmoins, il est vraisemblable que les méthodes politiques et organisationnelles anarchistes ou social-démocrates, pourront difficilement être attractives pour les militants français de 1949.

Être une force efficace dans l'action. C'est ce que demandent bien des militants à l'organisation qui s'adresse à eux. Les causes sont diverses, les unes saines, les autres non. Les plus importantes sont certainement les suivantes :

- l'idée qu'on "ne peut rien contre l'appareil aux mains des staliniens."
- l'habitude qu'a donné le stalinisme de croire que ce sont les organisations qui sont les moteurs de la lutte et les travailleurs seulement des masses de manœuvre.
- la perte de l'espoir dans les possibilités révolutionnaires de la classe ouvrière. Quoi qu'il en soit, c'est un sentiment qui existe incontestablement et auquel s'est heurté chaque militant. Des combats ouvriers et une élucidation politique l'atténueraient certainement, mais c'est un fait dont il faut tenir compte.

Apporter une politique est le problème principal. Nous devons comprendre et ne pas perdre de vue que la crise que traverse aujourd'hui l'avant-garde, est une crise politique. Les militants en se tournant vers le stalinisme pensaient et voulaient se tourner vers un moyen d'aller à la Révolution et au socialisme. En rompant avec lui, on en perdait confiance en lui, ils perdent cette perspective. Beaucoup sont brisés, mais beaucoup peuvent revenir à la lutte. Ils ne pourront le faire que s'ils retrouvent une perspective révolutionnaire. Jusqu'alors, on leur a inculqué l'idée que l'U.R.S.S. l'Armée Rouge et subsidiairement les partis staliniens, étaient les instaurateurs du socialisme. Plus ou moins clairement, ils n'y croient plus, mais ils n'en ont pas, pour autant, assimilé l'idée que c'est la classe ouvrière qui instaurera le socialisme. Combien de militants restent au P.C.F. uniquement parce que celui-ci leur a fait perdre la confiance dans la classe ouvrière donc, pensent-ils, il faut continuer à être stalinien pour sauver l'U.R.S.S. N'est-ce pas là, à un autre échelon ce qui semble les accusés des procès staliniens à "avouer" ?

Bien entendu, cette explication politique ne peut être abstraite mais doit s'appuyer sur l'expérience récente et sur les problèmes du jour. Elle doit, dans sa forme, tenir compte des questions que se posent les ouvriers staliniens ou issus du P.C.F., et être rédigée simplement, très argumentée, etc... et ces problèmes de réalisation de notre propagande sont très importants si nous voulons qu'elle pénètre, mais tout cela ne doit pas faire perdre de vue que ce qui est indispensable, c'est une explication marxiste fondamentale expliquant à fond les grands problèmes politiques. Sans cela, tout le reste ne pourrait donner de résultat. Encore une fois c'est une crise politique qu'il s'agit de surmonter.

LES ORGANISATIONS NON STALINIENNES.

-:~:-

Avant de voir ce que nous devons faire, voyons si d'autres formations politiques ne pourraient jouer le rôle d'organisateur de l'avant-garde, au moins durant une période. Nous voulons être ce pôle d'attraction mais il est évident que nos forces peuvent être insuffisantes par rapport à d'autres.

.....

l'expérience du prolétariat français pourrait alors passer par encore un autre parti, sur le chemin du parti trotskyste.

- 1°) - Il est inutile de s'étendre sur le fait que le S.F.I.O. ne pourra plus devenir un pôle d'attraction.
- 2°) - R.D.R. a fait honteusement faillite. Il est peu probable que des organisations de ce genre plus ou moins social-démocrate se couvrent de gauchisme, aient une chance de succès.
- 3°) - Il est également peu probable que les anarchistes aient une chance. Il leur manque une tradition communiste et leur sectarisme en particulier sur le plan syndical, les fait apparaître encore plus faible qu'ils ne sont. Les déchirements qu'ils subissent sur ce plan sont assez démonstratifs. Bien entendu, cela ne signifie pas que nous devons les ignorer, ni dans l'action, ni dans la discussion et la critique, mais ce n'est pas de cela dont il s'agit ici.
- 4°) - Le P.S.U. doit attirer notre attention. Nous avons déjà dit que dans son sein naissent des tendances à l'indépendance vis-à-vis du P.C.F. Il est vain de faire des prévisions qui ne s'appuieraient que sur une situation naissante, sur laquelle nous n'avons que des informations insuffisantes et qui ne se développeront peut-être pas. Néanmoins, une telle évolution peut se produire et nous devons la suivre pour voir si elle ne peut amener le P.S.U. à devenir dans une certaine mesure, un pôle d'attraction.
- 5°) - Sur ce plan, de la création d'un parti capable de regrouper une partie de l'avant-garde en rupture avec le stalinisme, l'événement le plus important serait incontestablement une scission importante dans le P.C.F. Il est sûr qu'une aile du P.C.F. dirigée par un ou des leaders connus regrouperait vite une partie importante de l'avant-garde française.

Jusqu'à maintenant, rien de ce genre ne s'est encore produit, malgré des pertes certainement très importantes subies par le P.C.F. Quant à l'avenir, il est impossible de prévoir si une telle scission aura lieu, ni non plus si parmi les militants ayant déjà rompu, quelques-uns prendront l'initiative d'un regroupement, ni s'ils seront assez représentatifs pour regrouper un parti autour d'eux.

C'est là, en gros, la description qu'on peut faire de la situation actuelle dans l'avant-garde ouvrière.

N O S T Â C H E S.

-i-i-i-

Nous devons déterminer nos tâches immédiates en tenant compte de plusieurs facteurs qui découlent de ce qui a été dit jusqu'ici dans ce rapport.

- 1°) - Nous devons continuer notre action pour la formation d'un parti ouvrier trotskyste, c'est-à-dire l'application de nos principes définissant un parti bolchevique.
- 2°) - Cette action nous devons la mener, non pas dans l'abstrait ou seulement dans des efforts intérieurs, mais dans la situation concrète, à travers la lutte dans la classe pour appliquer la ligne qui convient à cette situation.
- 3°) - Pour atteindre le plus efficacement ces deux objectifs, nous devons voir où en est le parti, en quoi il doit s'améliorer et déterminer ce

.....

que nous devons modifier dans sa structure et son action, afin qu'en partant de ce que nous sommes, nous fassions les pas concrets et réalistes se dirigeant vers ce que nous voulons être pour atteindre nos objectifs.

NOTRE ORIENTATION GÉNÉRALE. -

Dans le rapport politique et dans ce rapport, nous avons souligné la nécessité historique contenue dans la situation. L'avant-garde ouvrière doit se regrouper et s'organiser pour constituer une nouvelle direction révolutionnaire, sinon la bourgeoisie réalisera ses plans anti-ouvriers. La crise du stalinisme, la rupture de nombreux militants avec lui, en donne la possibilité. Mais nous ne devons pas perdre de vue qu'il faut pour que ce regroupement se fasse assez vite et assez largement, pour empêcher la bourgeoisie de remporter une grande victoire, d'instaurer sa dictature et de pouvoir faire la guerre. Bien entendu, même une victoire de la bourgeoisie, même la guerre ne signifient pas la fin de la lutte pour la révolution, c'est-à-dire la lutte pour construire le IVe International. Ce serait des événements très importants, mais la poursuite du monde capitaliste et la lutte du prolétariat et des peuples coloniaux pour leur libération sont plus importants encore. Mais il est non moins évident que dans la lutte d'aujourd'hui pour la construction du parti, rassemblant l'avant-garde, se joue l'avenir. L'importance de cette discussion est donc capitale et chacun doit l'aborder avec le sentiment de notre responsabilité.

La détermination de notre orientation doit avoir pour objectif de trouver le meilleur chemin pour le regroupement de l'avant-garde sur notre programme. Plusieurs solutions peuvent être envisagées, en partant de notre analyse de la situation dans la classe ouvrière.

D'abord se pose à nous l'idée d'un travail de fraction dans le P.C.F. pour participer couche à couche à l'expérience de ses militants. Il est clair que cette activité ne peut être que limitée étant donné nos forces et la structure du P.C.F.

Ensuite se pose la même question en ce qui concerne le P.S.U. Nous ne pouvons en faire une activité essentielle du Parti surtout parce que rien ne prouve que ce parti ne pourra constituer un pôle de regroupement pour une avant-garde communiste.

Nous devons en tirer la conclusion que ces activités ne peuvent être que des activités d'appui aujourd'hui, quelle que soit l'importance qu'elles puissent prendre à une autre étape. Dans l'activité générale du parti, elles ne peuvent être que subalternes aujourd'hui, car elles ne peuvent être que celles de la direction et d'une minorité équipe et non celle de tout le Parti.

Ce qui doit surtout nous déterminer, c'est le fait que jusqu'à maintenant, aucun pôle d'attraction réelle n'existe à côté de nous. Il peut se faire qu'il se constitue, mais sa plus grande efficacité par rapport à nous ne peut être déterminée dans l'abstrait. C'est une question de rapport de forces entre nous et tous les autres courants qui se révèlent dans la lutte vivante. Jusqu'à ce qu'une organisation se constitue (soit par une scission dans le P.C.F., soit par le regroupement d'anciens militants P.C.F. grâce à l'action, par exemple, du Parti Communiste Yougoslave) et qui constituerait un tel pôle d'attraction qu'elle nous isolerait complètement, nous devons lutter de toutes nos forces pour être ce pôle d'attraction.

.....

Cette lutte peut aboutir à cette création en dehors de nous et à notre isolement, ce n'est pas exclu. Nous pourrions alors envisager notre entrée dans une telle organisation pour la gagner à nos idées. Cela peut être, dans l'avenir, le chemin par lequel nous devrons passer pour gagner l'avant-garde au Trotskyisme... Si le rapport de forces le nécessite, nous ne sommes évidemment pas contre par principe. Mais une telle tactique ne peut être discutée et résolue par nous que si elle se pose concrètement dans les faits. Jusque là notre orientation essentielle doit être de nous renforcer au maximum pour devenir avant, et mieux que d'autres courants, un pôle d'attraction ouvrant une voie révolutionnaire dans la crise du stalinisme. De toutes façons, nous ne pourrions espérer de tels tournants organisationnels avec efficacité que si nous sommes un corps soudé, cohérent, solidement organisé et ayant une base politique, une éducation marxiste nous permettant d'agir d'une façon homogène. Encore une fois, une telle éventualité peut se produire, étant donné les remous provoqués par la crise du P.C.F., nous devons ne pas être pris au dépourvu par elle et le mieux pour cela est d'être très conscient du type de parti que nous voulons construire.

En même temps un travail de fraction doit être fait et suivi par la direction pour faciliter, soit le passage de groupes à l'internationale, soit un travail d'ensemble de notre Parti dans une organisation.

DEVENIR UN POLE D'ATTRACTION.

-i-i-i-i-i-

Pour aborder ce problème, nous devons nous poser la question : pourquoi jusqu'à maintenant, n'avons nous profité qu'extrêmement peu de la crise du stalinisme ; pourquoi les centaines et les milliers d'ouvriers d'avant-garde qui ont rompu avec le stalinisme ne nous ont-ils pas rejoint ?

La réponse est double, de toute évidence : d'une part, nombreux sont ceux, parmi ces éléments, qui ne veulent plus s'organiser ou pas en ce moment, d'autre part nous ne sommes pas un pôle d'attraction suffisamment puissant.

Les ouvriers qui ont quitté le P.C.F. ou son influence, sont brisés ou désemparés ou, au mieux, terriblement déçus et très méfiants dans les partis en général. La situation politique, sans constituer un frein absolu à la progression d'éléments d'avant-garde, ne pousse néanmoins pas en sens contraire de cette déception.

Ces données, nous ne pouvons pas les modifier radicalement, si on prend toute cette couche d'avant-garde dans son ensemble, mais si on l'analyse de plus près, nul doute que des éléments individuels assez nombreux ont tiré la leçon de la trahison stalinienne dans le sens général de la nécessité de remplacer le parti stalinien par un vrai parti communiste. Seulement, ils ne voient pas encore en nous l'instrument efficace de cette reconstruction.

Ceci est également valable pour les éléments qui ne sont regroupés dans des organisations anarchistes ou autres. Et surtout ceci est valable pour les militants encore dans le P.C.F. Pour eux n'ajoute évidemment l'attachement qu'ils ont encore pour leur Parti, mais bien entendu, ce lien est d'autant plus fort relativement que nous n'apparaissions pas encore comme une force de remplacement efficace.

La première conclusion c'est que notre premier devoir, c'est de nous renforcer. Nous renforcer, alors que, précisément nous ne gagnons pas parce

.....

que nous ne sommes pas assez forts, peut sembler un cercle vicieux. En réalité, ce n'en est pas un si on y regarde de plus près :

- 1°) - par renforcement, nous ne devons pas entendre un développement fulgurant,
- 2°) - renforcement comme pôle d'attraction ne signifie pas seulement renforcement numérique, mais qualitatif et politique.
- 3°) - une action organisée et planifiée peut nous permettre de nous renforcer organisationnellement si nous l'appliquons avec soin sur des milieux propices.

La force d'un parti ne se mesure pas seulement par sa force numérique, mais aussi par la justesse de sa politique, sa capacité à associer une zone d'influence autour de ses militants, par la qualité de sa propagande, sa force pédagogique, la force de conviction de ses arguments, son expansion. Elle se manifeste aussi par sa cohésion, sa discipline, la formation politique de ses militants, les rendent capables d'être réellement des cadres et des dirigeants dans la classe ouvrière. Ceci ne signifie pas qu'il faille négliger le renforcement numérique, au contraire, mais par lui seul il ne peut tout résoudre et surtout nous ne pouvons avoir l'illusion qu'il sera tel, du jour au lendemain, qu'il transformera toute la physionomie de l'avant-garde. Pendant encore toute une période nous devons tendre, étant donné notre petit nombre, à compenser par une haute qualité politique et organisationnelle.

LE RENFORCEMENT ORGANISATIONNEL INTERIEUR.

-|-|-|-|-|-

Un strict fonctionnement organisationnel ne doit pas être considéré comme une simple amélioration intérieure pour la bonne marche de nos organisations. Nous devons nous pénétrer de l'idée qu'il n'y a pas de réalisation d'aucune ligne aussi juste soit-elle, si nous ne disposons pas nos forces, si nous ne nous organisons pas, à l'intérieur du Parti, pour la faire vivre, s'attacher chaque jour à mettre en pratique nos principes bolcheviques est un élément de renforcement que l'expérience de la dernière année a démontré pleinement, tant positivement que négativement.

GAGNER UNE ZONE D'INFLUENCE ET DES ADHÉRENTS.

-|-|-|-|-|-

Nous avons déjà discuté sur cet aspect de la question, lors de la discussion sur l'importance du travail jeune et du travail syndical.

La jeunesse aujourd'hui, est une force potentielle que nos idées peuvent attirer plus facilement qu'aucune autre couche. Elle désire adhésions et c'est confusément, que le monde sans avenir pour elle, change. Elle ne porte pas le poids de la trahison des vieilles organisations, son enthousiasme peut lutter pour les idées de la révolution avant qu'elles aient triomphé. Incontestablement, la jeunesse peut renforcer notre organisation et accroître ainsi son pouvoir attractif.

La construction d'une opposition syndicale est, elle aussi, une possibilité très importante de rompre notre isolement.

.....

Sur ces questions des rapports spéciaux seront discutés.

Ce qui importe, c'est de bien comprendre que ces deux tâches correspondent à des possibilités effectives d'accroître notre zone d'influence, de travailler avec une base plus large et donc par là d'être un pôle d'attraction.

Dans l'immédiat, il ne faut pas espérer pouvoir recruter très largement. Mais ce qui est possible c'est de renforcer considérablement le rayonnement de nos idées et notre force d'intervention dans la jeunesse et les syndicats. Ainsi pouvons nous être une force suffisante pour attirer les militants qui, peuvent et veulent lutter pour la construction d'un parti communiste.

Bien entendu, il ne s'agit pas de deux étapes distinctes se succédant dans le temps. Nous voulons souligner que même en recrutant, nous ne serons une force suffisante que si chaque militant lutte pour renforcer notre influence chez les jeunes et dans les syndicats.

LA PRIMATIE DU TRAVAIL POLITIQUE.

-i-i-i-i-i-

Nous avons déjà insisté sur l'importance de la réponse politique à donner à la crise du P.C.F. qui est une crise politique. Nous devons donner non seulement des mots d'ordre d'action immédiats, mais en même temps la réponse aux questions engageantes que se posent les militants doutant ou rompant avec le stalinisme : pourquoi ont-ils été trahis ? Que faire maintenant, etc... ?

Nous tourner vers les jeunes et les syndicats sans un argument propagandiste suffisant signifierait tourner vers eux un visage vide. Nous devons étudier très concrètement comme tâche N° 1 la production politique du Parti et sa diffusion littéraire dans la "Vérité", "IVe Internationale" et des brochures.

SI NOUS COMPRENONS QUE SANS POLITIQUE, SANS REPONSE CONCRETES ET ETUDIÉES A TOUS LES PROBLÈMES, SANS DIFFUSION SUFFISANTE, NOUS NE POUVONS NOUS RENFORCER COMME PÔLE D'ATTRACTION, NOUS DEVONS PARTIR DE LA POUR EN SUITE ENVISAGER LES AUTRES TÂCHES. SINOIN NOUS N'AURIONS QU'UNE ACTIVITÉ MILITAIRE POUR SATISFAIRE NOTRE CONSCIENCE ET NE RÉPONDANT PAS A LA NÉCESSITÉ PRIMORDIALE DE L'HEURE.

OU EN SOMMES-NOUS ?

-i-i-

Pour voir ce que nous devons faire dans l'immédiat, pour réaliser les objectifs généraux énoncés plus haut, nous devons comprendre où nous en sommes de notre évolution.

OU EN SOMMES - NOUS ?

-i-i-i-i-i-

Nous construisons le parti avec l'héritage du passé et
psychologique, avec ses côtés négatifs et ses côtés positifs.

.....

Il ne s'agit pas de faire un bilan de comptable mais d'essayer surtout de comprendre ce qui nous manque ou ce qui est mauvais en partant des critères précédents. Nul doute que personne n'y verra une tentative de dénigrement. Notre acquis est suffisant pour nous permettre de nos faiblesses, et de toutes façons, nous ne les surmonterons certainement pas dans

Nous avons sauvegardé à travers bien des erreurs et bien des luttes les deux choses fondamentales sur lesquelles on peut bâtir solidement : notre programme et notre intégration dans l'Internationale. N'y aurait-il que cela, l'essentiel aurait été gardé.

En ce qui concerne les autres caractères du Parti ouvrier trotskyste, nous avons progressé mais beaucoup reste à faire. Un pas immense a été fait dans la dernière période ; la volonté clairement exprimée de construire un parti ouvrier trotskyste, le présent rapport en est un témoignage. Le rapport moral montrera les progrès et les reculs, nous voulons ici seulement constater où nous en sommes.

Le rapport moral du 5e Congrès montrait quelle tradition du passé pesait sur nous : la composition sociale lourdement petite bourgeoise dès au développement historique du Trotskysme avant la guerre, la tradition presque uniquement propagandiste, le manque de pénétration dans la classe ouvrière, les erreurs politiques qui entravèrent notre développement.

Le développement du Parti, un certain renforcement de sa base prolétarienne et l'évolution de la situation aboutirent à l'exacerbation de la lutte contre une tendance petite bourgeoise qui quitta le Parti. Dès le lendemain de la rupture, nous fixâmes notre objectif en réponse aux liquidateurs : construire un parti ouvrier trotskyste. Depuis, quelques progrès ont été accomplis dans cette voie, mais encore insuffisants. La première raison de cette insuffisance doit être attribuée à nous mêmes. Durant toute la lutte de fraction qui précéda la rupture, nous n'avons pas fixé au moins aussi clairement que nous tentons de le faire aujourd'hui, notre programme sur la question du Parti. Nous nous sommes beaucoup trop contenté de combattre sur des questions d'orientation politique. C'était indispensable, mais insuffisant. Il fallait parallèlement montrer quel genre de Parti nous voulions construire et éduquer le parti dans la lutte sur ce programme organisationnel. Nous avons défendu le trotskysme, mais pas tout le trotskysme qui a comme partie intégrante sa conception du Parti. Depuis, nous avons ici et là, soit dans notre littérature, soit dans les actes, montré ce qu'il fallait construire, mais d'une façon fragmentaire, et ceci a été un frein réel au renforcement et même au développement numérique du parti. Des progrès incontestables ont été faits et qui peuvent servir de facteur d'accélération dans l'avenir, mais le manque de programme d'ensemble les a incontestablement limités.

En somme, nous devons constater :

1°) - L'éducation systématique pour faire pénétrer notre doctrine dans le Parti est tout à fait insuffisante.

Ceci est grave en particulier parce que la trahison d'anciens dirigeants laisse le Parti avec un nombre de "vieux" trotskystes tout à fait restreint. Un seul dirigeant a été à l'origine du mouvement en France. Très peu de militants ont été au Parti avant la guerre. De plus la majorité du parti est très jeune en âge, donc en expérience et en éducation socialiste.

.....

2e) - La centralisation du Parti est très insuffisante sur plusieurs points. Le centralisme démocratique ne fonctionne pas suffisamment dans le vie du Parti :

a) les commissions jouent souvent le rôle de direction dans leur domaine surtout la direction, l'aide et le contrôle des régions de province sont très en retard et celles-ci s'en ressentent énormément dans leur stabilité et leur développement.

b) la discussion démocratique organisée autour d'un problème concret de l'heure est mal menée. La valeur éducative d'une telle discussion est pourtant énorme. C'est à travers elle que s'acquièrent le mieux les principes fondamentaux, car c'est sur la base de ces principes qu'elle doit être menée.

3e) - La composition prolétarienne s'est améliorée. Les ouvriers se sentent dans leur parti et peuvent s'y exprimer. Mais les efforts systématiques pour pénétrer les usines et les syndicats n'ont lieu réellement que dans quelques endroits.

L'aide apportée par des camarades n'ayant pas une grande activité syndicale d'entreprise, aux ouvriers d'usines, n'est pas systématiquement organisée. Dans la région parisienne elle l'est un peu, mais en province, non seulement elle ne l'est pas en général, mais surtout l'idée de fixer tous nos efforts, ne serait-ce que sur une entreprise, n'a pas encore pénétré réellement. D'où un manque d'activité réellement suivi, très préjudiciable à la stabilité des régions, et un manque de liaison avec le milieu ouvrier. Par contre, bien des régions de province dépassent largement la R.P. dans le travail jeune et pénètrent par lui dans la classe ouvrière.

4e) - La réponse aux questions politiques nationales et internationales, que se pose la classe ouvrière, est tout à fait insuffisante. Elle est insuffisante dans la qualité et dans la quantité. Par qualité, nous entendons le niveau de nos publications pas assez politiques, par quantité, il faut entendre l'absence de brochures, de réunions publiques, c'est-à-dire de matériel ou de manifestations permettant de répondre nos réponses.

Mais il est sûr que si le Parti s'extériorise insuffisamment sur le plan politique, c'est surtout parce qu'il ne possède pas le matériel propagandiste qui lui permettrait de discuter et de convaincre sur la base de nos arguments.

C'est-à-dire qu'avant tout nous devons élaborer politiquement, surtout si l'on ne perd pas de vue l'importance primordiale d'une telle production politique dans la situation actuelle. C'est certainement la faiblesse la plus grave.

Le passage du travail propagandiste (qui était essentiellement celui d'avant guerre) à une participation aussi large que possible aux luttes de la classe ouvrière, cette orientation vitale pour l'avenir de notre mouvement et de la classe ouvrière, a donné à tous les membres de notre parti une expérience dans la conduite des luttes à l'entreprise. Mais ceci, vu les forces réduites du parti, a été obtenu au détriment d'un travail théorique, systématiquement mené, non seulement sur les problèmes directement posés par la lutte des classes en France, mais sur tous les problèmes généraux. Cela s'est aussi examiné par l'absence d'analyses générales dans notre presse et des efforts insuffisants pour l'organe théorique de l'Internationale.

D'autre part, tout en s'étant orienté vers un travail dans la classe, le

.....

parti, pour des raisons héritées du passé : longues luttes de fraction, erreurs commises dans les rapports entre le travail en profondeur et l'agitation large après les élections de 1946, montre de grandes hésitations à s'extérioriser à propos d'événements importants où le parti doit se situer politiquement. D'autre part, le long repli sur soi-même entraîne une incapacité de comprendre que l'action est un des éléments essentiels pour que le parti dans son ensemble comprenne la politique qu'il a décidé de mener et pour qu'il puisse rectifier ses erreurs. Il y a encore trop dans le parti la tendance à se déchirer pour rechercher "le terrain" le plus exact, oubliant que même un parti beaucoup plus enraciné que nous ne le sommes aujourd'hui, commettrait beaucoup de bavures et que ce n'est que dans l'action que celles-ci pourraient être éliminées.

5°) - Le problème des cadres et de la direction.

Il est tout à fait évident que ces critiques ne signifient pas qu'avec un programme de construction du Parti plus clair, notre renforcement aurait été illimité. Bien entendu, ni une meilleure éducation, ni une meilleure centralisation, ni une orientation prolétarienne plus planifiée, n'aurait pu faire des miracles. Personne n'en attend d'ailleurs. Ni nos forces de départ, ni la situation dans la classe ouvrière ne permettraient de grandes développements. Mais ce qui aurait été possible, c'était un renforcement interne du caractère prolétarien du Parti plus grand que celui qui a eu lieu.

Mais pour le réaliser, il aurait fallu s'attacher avec acharnement à sélectionner et à former des cadres, notamment pour la province. Les deux questions sont liées à une plus grande fermeté dans la prolétarianisation du Parti, aurait permis de former des cadres dans le travail pour appliquer cette ligne. Naturellement, ce n'est pas dans l'espace de quelques mois qu'il aurait été possible de renforcer considérablement les cadres du Parti. Surtout si on ne perd pas de vue sa jeunesse. Mais une première étape aurait pu être franchie. Quel qu'il en soit, nous devons avoir conscience de la nécessité de renforcer méthodiquement l'encadrement des régions sous peine de les empêcher de vivre.

Ce dont le Parti doit être conscient, et avant tout la direction elle-même, c'est de la faiblesse de la direction.

Le manque de progrès possible dans tous les domaines s'explique non par la situation extérieure, mais par la situation intérieure. Nous n'avons pas rompu encore totalement avec les mauvaises traditions du passé, notre parti n'est pas encore un parti ouvrier trotskyste et cela surtout parce que la direction n'a pas suffisamment montré de force pour réaliser cette orientation à laquelle aspire sans aucun doute tout le Parti. Mais c'est précisément le rôle de la direction de diriger pour que les buts soient atteints.

En quoi se manifestent ces faiblesses ?

C'est à la faiblesse de la direction qu'il faut imputer avant tout le manque de centralisation, d'éducation et de discussion et d'extériorisation du parti, et surtout le manque de production politique qui doit être la tâche N° 1 d'une direction.

Cette faiblesse peut s'expliquer par divers facteurs. Mais il nous faut distinguer entre ceux qu'on ne peut modifier qu'à travers une longue période et ceux qui peuvent être modifiés assez rapidement. Il y a des facteurs

.....

indépendants de notre volonté et d'autres modifiables si on veut les modifier :

- 1°) - Manque de liaison avec la classe, mais cela par faiblesse même du Parti.
- 2°) - La direction manque de formation théorique et celle-ci n'est pas entreprise comme une tâche indispensable réalisée d'après un plan.
Ceci peut être modifié à la longue si on veut le réaliser.
- 3°) - L'autorité de la direction en tant que corps collectif ne repose pas sur une longue expérience de sa validité.
- 4°) - Le fonctionnement de la direction n'est pas assez stable et planifié.
- 5°) - Ces facteurs entraînent une cohésion insuffisante, un manque de souplesse et d'homogénéité, entre les membres du C.C. et surtout du B.P.
- 6°) - Il y a un facteur qui pèse le plus lourdement sur l'ensemble du fonctionnement et de la progression de la direction. C'est certainement, à l'étape présente, celui qui constitue le frein le plus grand à la progression de tout le Parti : c'est le manque de révolutionnaires professionnels.

Le Parti et sa direction ne peuvent progresser, agir d'une façon disciplinée pour un but fixé d'après un plan, si une équipe de professionnels ne dirige pas avec continuité et fermeté. Cette équipe doit impulser dans tous les domaines les réalisations du parti dans les petites, comme dans les grandes choses, et ceci avec le temps et la continuité suffisante, c'est-à-dire en permanence.

Dans notre parti tel qu'il est, ceci est encore plus indispensable à cause des mauvaises traditions du passé à surmonter, à cause du manque de formation et d'expérience générale, à cause de l'inexistence de dirigeants aux talents supérieurs et à l'autorité incontestable. Une équipe pénétrée de ce que veut le parti, mettant une volonté de tous les instants à le réaliser, doit collectivement remplacer de tels dirigeants et travailler avec acharnement à l'élévation politique et organisationnelle de tout le Parti. Seule une telle équipe, préparant le travail de la direction, lui donnant le temps de s'éduquer, veillant à la bonne marche administrative peut permettre l'amélioration de la stabilité de la cohésion, de la réalisation planifiée des décisions de la direction et de tout le Parti.

Une telle équipe de professionnels n'existe pas encore. Si on regarde de près, l'histoire du parti dans cette dernière année, on ne peut pas ne pas voir que c'est le manque le plus grave pour la transformation bolchevick du Parti.

X X
X X

Pour résumer, on peut dire : nous avons de quoi avancer dans la voie du Parti bolchevick : le programme, la base ouvrière, des camarades peuvent devenir des cadres. Ce qui manque, c'est une direction professionnelle impulsant systématiquement l'éducation, l'orientation vers les syndicats et les entreprises, la formation de cadres, et centralisant l'action planifiée et disciplinée du Parti.

.....

COMMENT UTILISER NOS MOYENS POUR ACCROITRE NOTRE FORCE ?

Quelles que soient les formes de travail que le Parti ait à utiliser pour se construire, une chose doit rester bien ancrée dans la conscience de chacun : si on a en vue la construction d'un parti véritablement révolutionnaire, un parti ouvrier trotskyste, capable de former les militants nécessaires à la prise du pouvoir, nul miracle, nul astuce, nul "viol de foules" ne peuvent être espérés. Un travail patient, continu, systématique seul peut donner des résultats. La situation peut changer et nous devons être capables de tourner rapidement dans telle ou telle direction, mais à travers ces tournants, doit être maintenue l'application des méthodes capables de former un parti, des cadres, une direction bolchevique.

Aujourd'hui, en partant du bilan, nous devons voir ce qu'il est possible de faire pour mieux utiliser nos forces actuelles, de façon à réaliser au moins en partie les tâches nécessaires en vue de l'accroissement de notre force d'attraction.

Nous avons dit que nous devons nous renforcer surtout par le travail syndical, le travail jeune et une meilleure activité politique. Mais c'est cette dernière qui, aujourd'hui, est d'une part la plus nécessaire pour jouer un rôle dans la crise du stalinisme et d'autre part, qui est notre principale faiblesse. C'est donc par elle qu'il faut commencer et voir comment s'organiser pour la réaliser. Nous insistons peu sur le fait qu'une rigoureuse application des règles d'organisation est indispensable pour réaliser ces tâches et nous renforcer comme pôle d'attraction.

-i-i-i-i-i-i-i-i-i-i-

CD 64711

CD s.v.p. in CD. 64711
daarna retour B

NOTA

Aan: Hoofd B

Van: KA-RA

No.: E. 478

ONDERWERP: Uw rapport No. 74927.

UITGEBOKT

1. Sardine is U zeer erkentelijk voor Uw bovengenoemd rapport, dat, ofschoon het een materie behandelde, die op zichzelf niet zo belangrijk is, op voortreffelijke wijze was samengesteld. Sardine is derhalve vol lof.
2. Dsz. onze hartelijke gelukwensen.

25.2.1950.

UITGEBOEKT

NOTA
Van: KA-R.A.

Op 1-2-50 werd aan Sardine brief No. CEH/50/035(74927) geschreven, waarbij hem het rapport betr. de IVE Internationale werd toegezonden. (zie nota no. 74927 dd. 11-1450 van HB. aan KA-R.A.)

1-2-50.

AKM

NOTA
Van: KA-R.A.

UITGEBOKT

Op 25-1-50 werd aan Expresse brier No. CFH/50/012, en aan
Clipper brier No. CAH/50/033 (beiden ACD.no. 74927) ge-
schreven, waarbij hun een rapport werd aangeboden betr.
de IVE INTERNATIONALE n.a.v. nota nol 74927 dd. 11-1-50
van HB. aan KA-R.A.

25-1-50.

JKVR

No.: 74927

Aan: KA/R.A.

Van: H.B.

Bijl.: Eén

UITGEROEP

Naar aanleiding van het gestelde in Uw rapport no. F 89,
verzoek ik U bijgaand overzicht over de IVe Internationale
ter informatie aan Expresse te willen toezenden.

H.B. 11-1-'50.

RAPPORT van KA-R.A.

Bestemd voor B IV

Nummer F 89

47

OP KAART
ACD/IV
DAT: 24/11
PAR: 9

5 DEC. 1949
ACD/74927

ONDERWERP: Internationaal Executief Comité der IVE Internationale.

In antwoord op onze brief, nummer 64711, deelt *co* Expresso ons omtrent bovengenoemd onderwerp het volgende mede:

Expresso is niets bekend over het bestaan van een Europees Comité. Wel zetelde in 1936 een "Comité Central" te Wenen en in 1937 een te Geneve. In 1945, had de IVE Internationale het plan om in Parijs bij elkaar tekomen voor een wereldcongres, maar dit congres heeft niet plaats gehad.

De belangrijkste leden zijn aan Expresso niet bekend. Men zegt echter, dat bij de IVE Internationale horen:

- a. De P.C.I. (Parti Communiste International, Internationale Communistische Partij), waarvan de hoofdzetel gevestigd is 9 bis Rue d'Alesia, Parijs, en die vaste bureaux heeft in 19 Rue Daguerre (14e), 14 Rue des Batignolles (17e) en 70 Rue du Château d'Eau (10e).

Bij dit bureau horen:

- X DEMAZIERE, Albert, 3 bis Rue d'Alesia, Parijs.
- X BEAUFRERE, Marcel, 6 Rue du Domaine, Le Vesinet.
- X LAVAL, Maurice, 5 Rue Sylvaine Condas, MONTROUGE.
- X CLEMENCEAU, Max, Hopital FOCH, Suresnes.

- b. De Internationale Communistische Jeugdbonden.

Hierbij horen:

- X PAILLE, Marc.
- X CRAIPEAU.
- X MESTRE, Michelle (behoort tot de cel van het 17e en is lide van het Hoofdbestuur)

Expresso weet niet of er een Hollandse afdeling van de IVE Internationale bestaat. Hieronder noemt hij enige namen van personen, die aan verschillende bijeenkomsten van de P.C.I. of P.O.I. (Parti Ouvrier, International, Int. Arbeiders Partij) hebben deelgenomen.

- X FRANK, Pierre, geb. 24-10-05 te Parijs, wonende 5 bis Rue d'Alesia.
- X WOEF, vrouw van COSER, Marie-Claire, geb. 23-6-14, wonende 13 Rue Jules Simon, Parijs
- X GRIMBLAT, Jacques, geb. 21-3-17 te Montreuil, wonende 10 Rue Arsene Chereau te Montreuil.
- X BLEIBTREU, Marcel, geb. 26-8-18 te Marseille.
- X RAPTIS, Michel, geb. 24-8-1911 te Marseille.
- X BRUNET (?), Maurice, geb. 12-7-1922 te St. Georges sur Layon.
- X LECHYZELLES.
- X JUST.
- X DUMONT, g bijgenaamd "ARTAUD".
- X DUNOYER.
- X CHOLIEU.
- X HODEN, Jacqueline, geb. 7-4-1925 te Parijs.
- X KAHN, Claude, geb. 7-4-1925.

Officieel voorzien de secties in hun onderhoud uit de maandelijkse contributie van de leden (deze contributie staat gelijk aan een werkdag van een arbeider) en van de verkoopsopbrengst van "Le Libertaire".

Expresso weet niet of er verbandingen met de R.C.P. zouden bestaan en of een financiële hulp wordt verleend.

KA-R.A., 2-12-49

lyon 74927

REVOLUTIONNAIR COMMUNISTISCHE PARTIJ
NEDERLANDSE SECTIE DER IVe INTERNATIONALE (R.C.P.).

I. IVe Internationale.

Reeds in 1923 begon Leo Trotsky in Rusland zijn strijd tegen de nationalisatie van de communistische revolutie. Deze strijd, die zich uitte in een aantal beschouwingen over de ideologie van het communisme en de praktische toepassing daarvan in de U.S.S.R., moest door Trotsky, in verband met zijn verbanning uit Rusland, in het buitenland worden voortgezet.

In 1930 nam Trotsky's strijd tegen het Stalinisme internationale vormen aan door de stichting van de Internationale Communisten Bond.

Venut zijn verblijfplaats in Turkije zocht Trotsky contact met geestverwanten over de gehele wereld, hetgeen in 1938 resulteerde in het Wereld-congres der IVe Internationale, op welk congres de IVe Internationale formeel werd opgericht.

De IVe Internationale stelt zich op het standpunt van de onverzoenlijke beginselen van het revolutionaire Marxisme, het revolutionaire internationalisme, dat haars inziens door de "Stalin bureaucratie" der U.S.S.R. verraden werd.

De IVe Internationale wil de revolutie verbreiden over de gehele wereld en het socialisme opbouwen als een wereldstelsel. Zij verworpt de utopistische en anti-marxistische theorie van het socialisme in één land en door één land", welke theorie, volgens haar, thans in de U.S.S.R. in praktijk wordt gebracht.

De IVe Internationale stelt zich echter zonder voorbehoud op het standpunt, dat de U.S.S.R. te allen tijde verdedigd moet worden tegen het imperialisme, maar deze verdediging moet volgens haar een "revolutionaire verdediging" zijn, daar zij niet wenst samen te werken met de contra-revolutionaire politiek van het Kremlin.

De algemene richtlijnen voor de IVe Internationale worden uitgegeven door het Internationaal Executief Comité (Internationaal Secretariaat), waarvan de zetel is gevestigd te Parijs. Het I.E.C. bestaat uit 17 leden: 2 Engelsen, 2 Fransen, 4 Canadese, 1 Duitser, 1 Italiaan, 1 Belg, 1 Nederlander, 1 Zwitser, 1 Indiër, 1 Indo-Chinees, 1 Spanjaard en 1 Z.Amerikaan. In Parijs wordt tevens uitgegeven het orgaan van het I.E.C. "Quatrième Internationale".

Voor Europa bestaat daarnaast nog een Europees Executief Comité, gevestigd te Parijs, dat fungeert als tussenschakel tussen het Internationaal Executief Comité en de verschillende Europese Secties. In Europa bestaan van de IVe Internationale een Franse Sectie (P.C.I.), een Engelse Sectie (R.C.P.), een Belgische Sectie (P.C.R.), een Italiaanse Sectie (P.C.O.), een Duitse Sectie (I.K.O.), een Griekse Sectie (P.C.I.), een Spaanse Sectie (G.C.I.), een Ierse Sectie (P.C.R.), een Zwitserse Sectie (M.A.S.) en een Nederlandse Sectie (R.C.P.).

II. Nederlandse Sectie der IVe Internationale.

In 1929 werd door H.Sneevliet opgericht de Revolutionnaire Socialistische Partij (R.S.P.), terwijl in 1934 werd opgericht de Onafhankelijke Socialistische Partij (O.S.P.). Beide partijen fuseerden in 1935 en vormden tezamen de Revolutionnaire Socialistische Arbeiders Partij (R.S.A.P.).

Gedurende de bezettingsjaren werkte de R.S.A.P. illegaal onder de naam Marx-Lenin-Luxemburg Front (M.L.L.Front), welk front, na de fusillering zijner leiders (Sneevliet, Menist en Dolleman) uiteenviel.

Het trotkistische deel vormde op 15 Augustus 1942 het Comité van Revolutionnaire Marxisten, dat zich, tezamen met enige andere uit de R.S.A.P. stammenden, in de eerste maanden van 1944 proclameerde als Nederlandse Sectie van de IVE Internationale.

De ideologische basis werd - volgens het comité - gevormd in de strijd tegen centristische en ultra-linkse tendensen der R.S.A.P.-leiding, waarbij de oppositionele leden zich baseerden op de beginselen van de IVE Internationale.

Op 23 en 24 December 1945 werd op het kerstecongres van het C.R.M. te Amsterdam, dit comité omgezet in de Revolutionnaire Communistische Partij - Nederlandse Sectie van de IVE Internationale (R.C.P.).

Hoewel hieruit voortgekomen, heeft de R.C.P. een belangrijk verschilpunt met de beginselen der voormalige R.S.A.P. en wel inzake het vakverenigingsbeleid.

Stond de R.S.A.P. op het standpunt der eigen, revolutionnaire vakbeweging (N.A.S.), de R.C.P. verwerpt dit standpunt en heeft zich uitgesproken voor actie in de bestaande vakverenigingen.

De R.C.P. legt in Nederland nagenoeg geen gewicht in de politieke weegschaal, hetgeen voornamelijk zijn grond vindt in het zeer kleine aantal partijleden, welk aantal momenteel zeker niet hoger geschat kan worden dan 400. (in 1947 - volgens eigen opgave - slechts 300).

De dagelijkse leiding der R.C.P. ligt in handen van het Politiek Bureau, waarvan de leden zijn:

Theo van Tijn, (alias: L.v.d.Kolk en Th.v.d.Kolk)
Harry Combrink, (alias: A.Schepers en Cor v.d.Brink)
Sal Santen, (alias: Nol Bos)
M.Feraras, (alias: Vyol)
C.Oosterwijk en
H.H.Drenth, (alias: H.Langendijk en H.v.d.Velde)

Het Politiek Bureau is een onderdeel van het Centraal Comité der partij, waarvan, behalve de hiervoor genoemden, deel uitmaken:

Ab.Holland,
P.Drenth,
Flip Grave,
Muzah Hamsah, (alias: H.v.Wijngaarden)
Ant.Dolleman,
Cor Combrink,
B.Eikmans,
E.Kruidhof,
F.v.Breederveld, } plaatsvervangende leden van het C.C.
E.Zijlstra en }
M.Plekker. }

De R.C.P. kent afdelingen en verspreide leden, waarbij niet uit het oog moet worden verloren, dat door de partij reeds van een afdeling wordt gesproken, indien 2 of 3 leden in eenzelfde gemeente wonen.

Practisch zijn er alleen afdelingen in Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam, Schiedam, Groningen, Kindhoven en Delft, terwijl de leden o.o.a. in Dordrecht en Zutphen ook beschouwd worden als te behoren tot een aparte afdeling.

De oorspronkelijke organisatorische opzet, om de partij te verdelen in Districten, Afdelingen, Secties en verspreide leden, kon door het gebrek aan leden niet worden uitgevoerd. De R.C.P. kent dan ook geen districten en secties, de afdelingen staan rechtstreeks onder het Centraal Comité.

De R.C.P., wier enige inkomsten bestaan uit de opbrengst van het orgaan "De Tribune" en uit de leden-contributie, lijdt aan chronisch geldgebrek.

Kind 1947 had de partij een schuld van f. 800,—, welke schuld, door enkele extra acties onder de leden, vrijwel geheel in 1948 kon worden ingelopen.

De f. 800,— bestonden geheel uit opgelopen schulden bij de drukker van het (toenmalige) weekblad "De Tribune", welk orgaan eind 1947 op een wekelijks deficit van f. 101,50 kon bogen.

In de loop van 1948 werd "De Tribune" van een weekblad gede- gradeerd tot een 14-daags orgaan, wat tot gevolg had, dat in De- cember 1948 "De Tribune" nog slechts een tekort van f. 85,— per week opleverde.

Eind 1946 werden van "De Tribune" wekelijks gedrukt 5000 ex.

Eind 1947 werden van "De Tribune" wekelijks gedrukt 2500 ex.

Eind 1948 werden van "De Tribune" om de 14 dagen gedrukt 1500 ex.

Het aantal abonné's bedroeg per December 1947: 985, terwijl per December 1948 het aantal abonné's 885 bedroeg.

Redactie en administratie van "De Tribune" zijn thans in handen van M.Ferarez.

De R.C.P. beschikt over de uitgeverij "Prometheus", die o.a. de uitgave verzorgde van het theoretisch orgaan van de R.C.P., "De Rode October", waarvan op het ogenblik kan worden aangenomen, dat het wegens financiële moeilijkheden en gebrek aan medewerkers, niet meer wordt uitgegeven.

Beheerder der uitgeverij is A.H.Dolleman, die echter met het oog op zijn betrekking (ambtenaar bij de Postcheque- en Girodienst), de naam en het adres van het R.C.P.-lid P.H.Terlingen, Trekweg 35 te 's-Gravenhage, voor "Prometheus" mag gebruiken.

De gehele uitgeverij beperkt zich overigens tot het doorgeven van orders aan de boekhandelaar L.Kloet te Amsterdam, lid van de R.C.P.

Is de financiële positie van de R.C.P. niet bepaald rooskleurig, ook de activiteit van haar leden laat wel wat te wensen over.

In feite zijn de leden van het Politiek Bureau de enige actieve leden van de partij. Afdelingsvergaderingen worden niet, of zeer slecht bezocht, terwijl de jaarlijkse partijcongressen door ten hoogste 30 leden worden bijgewoond.

De in December 1947 in het Politiek Bureau gekozen leden E.P. Mulder en B.Postema, werden in Maart 1948 van hun functies ont- heven en daarna geroyeerd uit de partij, wegens defaultisme en in- activiteit. Zij hadden o.a. het voorstel gedaan om krant en partij maar op te heffen, daar het toch niets meer werd.

Begin 1949 besloot de R.C.P. in 6 gemeenten (Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, Delft, Schiedam en Groningen) deel te nemen aan de ge- meenteraadsverkiezingen. Zoals te voorzien was, leverde dit voor de partij geen resultaten op. In totaal werden op haar lijsten 3823 stemmen uitgebracht, terwijl de lijst der Onafhankelijke Socialistten te 's-Gravenhage - een combinatie van Socialistische Beweging, Oude S.D.A.P. en R.C.P. - 1684 stemmen op zich verenigde.

De R.C.P. onderhoudt in het buitenland voornamelijk contact met de Socialist Workers Party (vroeger Amerikaanse Sectie der IVE Internationale) en de Belgische Sectie der IVE Internationale (P.C. I.).

Het contact met België wordt voornamelijk onderhouden door Ernest Germain (E.E.Mandel), een in België wonende Pool, die lid is van het Internationaal Secretariaat van het Executief Comité en meestal op de partijcongressen en belangrijke vergaderingen van het Centraal Comité der R.C.P. tegenwoordig is.

Tot half 1948 werden de buitenlandse contacten, voornamelijk met Frankrijk, vooral onderhouden door Wout Tieleman, lid van het Poli- tiek Bureau, die echter door zijn verhuizing naar Marseille voor deze werkzaamheden verloren ging. Thans is het voornamelijk het lid van het Politiek Bureau, Harry Combrink, die de buitenlandse contac- ten onderhoudt.

NOTA
Van: KA-R.A.

UITGEBOKT

Op 8-12-49 werd aan Clipper brief No. CAH/49/570(73078) geschreven
waarbij hem de gegevens vervat in rapport No. 73078 dd. 5-12-49
van HB. aan KA-R.A. werden doorgegeven.

16-12-49.

JMK

No. : 73078

Aan: K.A.-R.A.
Van: H.B.

UITGEBOEKT

Ter voldoening aan het gestelde in punt 2 van Uw rapport d.d. 1 November 1949 no. A 147 (73078) kan ik U berichten, dat bijeenkomsten van het Internationaal Executief Comité der IVE Internationale voor de Nederlandse Sectie worden bijgewoond door SANTEN, Salomon, geb. 3-8-1915 te Amsterdam, wonende te Amsterdam, politiek secretaris van de R.C.P. Nederlandse Sectie der IVE Internationale.

Bekend is, dat voor enigszins belangrijke besluiten vooraf het advies van het I.E.C. gevraagd wordt, terwijl als vaststaand kan worden aangenomen, dat ook besluiten worden genomen in opdracht van het I.E.C. Het besluit bijv. tot deelname der R.C.P. aan de verkiezingen in 1948 werd plotseling genomen, na terugkeer van Sal Santen uit Frankrijk, terwijl voordien over deelname niet gesproken was.

H.B. 5-12-'49. *MB*

NOTA van KA-R.A.

UITGEBODKT

Op 29-6-'49 werd aan Expresse een brief, nummer 64711 geschreven betreffende het Internationaal Executief Comité der IVe Internationale.

KA-R.A.16-12-'49. *sm*

RAPPORT

Van: KA-R.A.

Aan: Hoofd B.(BIV).

No. A.147.

ONDERWERP: Internationaal Executief Comité der
IVE Internationale.

NIET O.K.

ACD/IV/6

DAT: 27/11

PAR: G

Ver

4 NOV. 1949

ACD 73070

KA-R.A. = X
is nog niet
lees

1. Van Clipper ontvingen wij het navolgende in antwoord op Uw verzoek dd. 23 Juni j.l. No. BX64711.
 - a) Het door U opgegeven adres University Place 116 N.Y. is niet het adres van het Int. Ex. Comité der IVE Internationale. Op genoemd adres is gevestigd het hoofdkwartier vande "Socialist Workers Party" in Amerika.
Volgens Clipper is het hoofdkwartier vande IVE INTERNATIONALE gevestigd te PARIJS, waar ook het officiële orgaan van het I.E.C. "QUATRE INTERNATIONAL" wordt uitgegeven. Het internationale secretariaat vande IVE Internationale - d.i. het executief orgaan - zetelt waarschijnlijk eveneens in PARIJS.
 - b) Het Internationaal Executief Comité bestaat uit 17 leden: 2 Engelsen, 2 Fransen, 4 Canadezen, 1 Duitser, 1 Italiaan, 1 Belg, 1 Nederlander, 1 Zwitser, 1 Indier, 1 Indo-Chinees, 1 Spanjaard en 1 Z.Amerikaan. Momenteel bestaat er geen Amerikaanse afdeling vande IVE Internationale, aangezien de bovengenoemde "Socialist Workers Party" alle formele betrekkingen met de IVE Internationale verbrak toen de "Voorhiswet" in Amerika in werkingtrad.
 - c) Omtrent verbindingen van het Int. Ex. Comité met de R.C.P. is aan Clipper niets bekend. Dits zelfde geldt voor wat betreft eventuele geldelijke steun.
2. Clipper zou gaarne willen weten, wat ons bekend is omtrent de betrekkingen tussen het I.E.C. en de R.C.P. en wie de Nederlander is, die lid is van het I.E.C.

1-11-49.

Mej D. de. van rappet brief

Aan K.A./R.A.
Van B IV.

No. BX 64711.
23-6-1949.

M73078

Gearne zou ik via de betreffende relaties worden ingelicht omtrent de navolgende punten:

1. a. Is het Internationaal Executief Comité der IVe Internationale, gevestigd te New-York, University Place 116 ?
b. Wie zijn de leden van dit Intern. Executief Comité ?
c. Welke zijn de verbindingen van dit Comité met de Revolutionnaire Communistische Partij - Nederlandse Sectie der IVe Internationale ?
d. Wordt door het Internationaal Executief Comité geldelijke steun verleend aan de R.C.P.?

2. a. Is het Europees Executief Comité der IVe Internationale gevestigd te Parijs ?
b. Wie zijn de leden van dit Comité ?
c. Welke zijn de verbindingen van dit Comité met de Revolutionnaire Communistische Partij - Nederlandse Sectie der IVe Internationale ?
d. Wordt door het ~~Internationaal~~ Europees Executief Comité geldelijke steun verleend aan de R.C.P.?

B IV. †
5.

King

G E H E I M.

Verbinding: No.12

16 Februari 1949.

Doss.15/151

Onderwerp: Uitgave van de 4e Internationale

Datum ontvangst bericht: 10 Februari 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Verzonden
18 FEB. 1949
ACD/ 55700

B

Door het Internationale Secretariaat van de 4e. Internationale is de uitgave verzorgd van een blad in de Griekse taal. Dit blad is o.a. gezonden aan de Nederlandse sectie van de 4e. Internationale (Revolutionnaire Communistische Partij), met de mededeling, dit te verspreiden onder de opvarenden van Griekse schepen.

3 Een exemplaar van bedoeld blad gaat hierbij. (Einde) *5*

EERSTE ZITTING VAN HET NIEUWE INTERNATIONAAL
EXECUTIEF COMITÉ. (I. E. C.)

De eerste zitting van het nieuwe Internationaal Executief Comité, gekozen op de April-conferentie van de Vierde Internationale, werd gehouden in Juni 1946.

De volgende punten waren aan de orde :

1. Rapport over het werk van het Internationaal Secretariaat. (I.S.)
2. Fusie tussen de S.W.P. (Soc. Arb. Partij) en de W.P. (Arb. Partij) in de U.S.A.
3. Critisch onderzoek van het door de Franse sectie ingenomen standpunt bij het Referendum van 5 Mei 1946.
4. De houding der Britse sectie tegenover de Labour Party.
5. Verslag over de reorganisatie der Duitse sectie en verschillende andere punten.

De zitting van het I.E.C. duurde vier dagen en de besproken agenda-punten werden besloten met resoluties. Het I.E.C. uit eenstemmig zijn goedkeuring over het werk van het I.S. Over het punt van fusie tussen de S.W.P. en de W.P. werd een besluit genomen en aangedrongen op de noodzakelijkheid van overleg tussen de twee betrokken organisaties ter opheldering van de verschillende strijdpunten en op het vaststellen van op dit ogenblik bestaande punten van overeenkomst tussen de W.P. en het standpunt der S.W.P. en de Internationale. Het I.E.C. veroordeelde eenstemmig de splitsing, voorgestaan door kamerad William Goldman etc., en de uitdaging tot splitsing gedaan door Schachtman, leider der W.P. te opzichte van dit punt.

Ten aanzien van het Franse Referendum verwierp het I.E.C. de argumenten van de meerderheid welke zich had gevormd in het Centraal Comité van de P.C.I. voor het "Ja"-standpunt en betitelde dit als een opportunistische zienswijze.

Betreffende de tactiek van onze Britse sectie tegenover de Labour Party besloot het I.E.C. na de eerste discussie tot orientatie van het meest belangrijke werk van onze sectie in Engeland in de richting van de Labour Party.

Als beginnend verslag werd kennis genomen van de tegenwoordige werkwijze in Duitsland en de eerste stappen, ondernomen tot reorganisatie onzer Duitse sectie.

Het I.E.C. nam dus belangrijke besluiten, welke deden uitkomen het falen van de conferentie der "Big Four" te Parijs in Mei 1946, het verlengen der militaire bezetting van Europa en het rode punt waarop de wereld is geraakt door de imperialistische politiek en de Sovjet-bureaucratie. Deze resolutie zette uiteen dat de Vierde Internationale haar strijd zal versterken voor een algehele terugtrekking der troepen, met inbegrip van de Sovjet-troepen, uit al de bezette landen van Europa en de koloniën, en het recht van alle volkeren tot zelfbeschikking. Na beoordeling der vraagstukken betreffende de voorbereiding van het volgende wereld-congres der Vierde Internationale, besloot het I.E.C. dit in 1947 te houden en verklaarde de besprekingen voor het Congres als geopend, op grondslag van het door de April-conferentie aangenomen besluit en het hierboven weergegeven besluit, betrekking hebbende op het terugtrekken der bezettingstroepen.

Alle afgevaardigden namen deel aan de besprekingen van het I.E.C., ieder droeg bij op de grondslag van hun opmerkingen. De discussies waren door en door democratisch en bijzonder leerzaam voor de gehele Internationale.

Juni 1946. Internationaal Secretariaat.

BESLUIT OVER DE AMERIKAANSE FUSIE - KWESTIE:

Aangenomen: 5 vóór - 2 tegen (Brits-Franse minderheid).

Het I.E.C., in haar zitting van Juni 1946 de fusie.kwestie tussen S.W.P. en W.P. behandeld hebbende, geeft in overweging:

1. Hoe wenselijk vereniging in het algemeen zijn mag, de samensmelting van S.W.P. en W.P., een organisatie die voor zich het recht opeist de ideeën der Vierde Internationale aan te hangen, is geen zaak van absolute welwillendheid tegenover de Marxistische principes, maar een toeneiging tot het zuivere program der Internationale. Dit is het onvoorwaardelijke standpunt ter garantie van een zekere samengang en voor een bijdrage tot de ontwikkeling van een revolutionnaire partij, die het programma van de Vierde Internationale verdedigt. Er bestaan tussen de twee organisaties, zowel als tussen de W.P. en de lijn van de Internationale fundamentele verschillen, welke ten opzichte van het beleid der W.P. een gehele vragenreeks zijn van een programmatisch karakter.
2. Een discussie, ter opheldering dezer verschillen en ter onderzoeking der aard van overeenkomst tussen de twee organisaties in theoretische, politieke en organisatorische kwesties, is noodzakelijk. In deze discussies willen de S.W.P., evenals de leidende instantie der Internationale, proberen de W.P. zo dicht mogelijk bij het standpunt der Internationale te brengen. Het I.S. zal in het eerste internationale ~~bulletin~~ documenten publiceren van de S.W.P. en de W.P., waarin beiden hun standpunten uiteenzetten over de meningsverschillen aangaande de fusie. In een ander bulletin zal het I.S. alle documenten publiceren van leden der twee organisaties zowel als van leden der Internationale, betreffende de fusie. Na de bestudering der discussie zal het I.E.C. dit punt op haar volgende zitting weer in behandeling nemen. Het I.E.C. overweegt dat een samensmelting, tot stand gekomen zonder opheldering van de verschillen tussen de twee organisaties, het gevaar met zich brengt nadelig te zijn voor de activiteit van de partij, in bijzonder voor de energie van het leidinggevende kader. In de huidige periode van radicalisering der massa zou zulk een fusie catastrofale gevolgen hebben voor de verenigde organisaties; zij zou haar onmachtig maken ten opzichte der bestaande gunstige voorwaarden om zich in de werkende klasse te verankeren en tot het opbouwen ener massale revolutionnaire partij. Een fusie welke dit resultaat zou kunnen opleveren zal het I.E.C. afkeuren.
3. Er moet een atmosfeer worden geschapen, tegengesteld aan de nu bestaande van manoeuvres en schijn-manoevres. De meerderheid van de leiding der S.W.P. en de Internationale wil voortgaan het democratische karakter der discussie en de rechten der minderheden te handhaven. De S.W.P.-minderheid, die bij verschillende gelegenheden de partij-discipline verkrachtte, zou, daarmee voortgaande, deze gang van zaken verhinderen en de oplossing van het fusievraagstuk onmogelijk maken. Zolang de W.P.-leiding, evenwijdig met haar campagne voor fusie, voortgaat met haar provocaties om de S.W.P. te splijten en te verdelen volgens de lijnen, beschreven in de brieven van Schachtman aan Goldman, kan zij nauwelijks verwachten de leden van de S.W.P. en de Internationale te overtuigen van een werkelijke wens tot samensmelting met haar partij.

4. Het I.E.C. veroordeelt de houding van de kameraden Goldman, Williams en anderen, die de S.W.P. en de Internationale verlieten om zich bij de W.P. te voegen. Zij is van mening dat het navolgen van hun houding door andere leden van de minderheid een gunstige afloop van de fusie in de weg zou staan.

RESOLUTIE, voorgesteld door de delegatie van de R.C.P. over de samensmeltings-vraagstukken van S.W.P. en W.P.
(verworpen: 2 vóór (Br.-Fr.minderheid) 5 tegen.)

Het I.E.C., in haar zitting van Juni 1946 de fusie-kwestie van de S.W.P. en de W.P. besproken hebbende, verklaart :

1. dat de W.P., welke zich de rechten opeist de ideeën en principes van de Vierde Internationale aan te hangen, inderdaad vele programmatische en technische verschillen heeft met de Vierde Internationale en de S.W.P.
2. dat, gezien de verklaring van de W.P.-leiding, deze bereid is de leiding van de Vierde Internationale te aanvaarden; de verschillen te vergelijken zijn met sympathie tot de Vierde Internationale en een fusie tussen S.W.P. en W.P. gewenst is.
3. dat echter een fusie, tot stand gekomen zonder opheldering van de geschillen tussen de twee organisaties, het gevaar met zich brengt nadelig te zijn voor de activiteit van de partij, in het bijzonder voor de energie van het leidinggevende kader; in de huidige periode van radicalisering der massa's zou zulk een fusie catastrofale gevolgen hebben voor de verenigde organisatie. Zij zou haar onmachtig maken ten opzichte der bestaande gunstige voorwaarden om zich in de werkende klassen te verankeren en tot het bouwen ener massale revolutionaire partij. Het I.E.C. zal een fusie, welke dit resultaat zou kunnen opleveren, afkeuren.
4. Slechts op de grondslag van opheldering van bestaande politieke verschillen, een gezonde interpretatie van leden en leiding en de verwerping van de fractie-atmosfeer die de verhouding tussen de twee organisaties vergiftigt, kan een principieele samensmelting tot stand komen welke in het voordeel zal zijn van het Trotskyisme in de U.S.A. en van de Internationale Partij.
5. Met het doel om tot zulk een fusie te komen stelt het I.E.C. het volgende voor :
 - a. dat de discussies ter opheldering van de bestaande verschillen in theoretische, politieke, tactische en organisatorische kwesties, welke reeds begonnen zijn, energiek voortgezet moeten worden, indien mogelijk in regelmatig verschijnende bulletins, daaraan toegevoegd de uitwisseling van gedachten der leden gedurende een tijdvak, vastgesteld door het I.E.C. op haar volgende zitting.
 - b. dat het maximum van GEMEENSCHAPPELIJKE strijd in het dagelijkse leven en de strijd van de Amerikaanse werkende klasse gevoerd moet worden gedurende de periode van discussie, met het doel : verbroedering der leden van beide organisaties.
 - c. het I.E.C. wenst het democratische karakter der discussie, alsook de rechten der minderheden te handhaven, maar dringt er bij de minderheden op aan op gedisciplineerde en verantwoordelijke wijze te handelen. Het I.E.C. veroordeelt ten scherpste de afscheiding van de kameraden Goldman, Williams e.a. van de S.W.P. en de Internationale, en constateert dat navolging hiervan tot resultaat zou hebben het scheppen van ongunstige verhoudingen

voor de fusie-besprekingen.

Het I.E.C. doet een oproep tot kam. Morrow en andere leden van de minderheid, welke de partij-discipline verkracht hebben, om hiermede op te houden, daar dit alleen het scheppen van een goede atmosfeer - welke noodzakelijk is voor een gunstige oplossing der fusie-vraagstukken - verhinderen kan.

6. Om te geraken tot een andere atmosfeer in de besprekingen roept het I.E.C. alle deelnemers op tot uitsluiting van manoeuvres en schijnmanoeuvres, en zal energiek iedere actie veroordelen welke als zodanig beschouwd kan worden.
7. Het I.E.C. staat er op dat de W.P.-leiding haar campagne om te komen tot scheuring in de rijen der S.W.P. - zoals vastgesteld is in de brieven van Schachtman aan Goldman - en welke niet getuigt van een werkelijke wens tot fusie, en welke door de leden van de S.W.P. en de gehele Vierde Internationale slechts beschouwd kan worden als een vijandige daad, staakt.
8. In afwachting van het tot standkomen van een ernstige en vruchtbare fusie nemen de leden van het I.E.C. en het I.S. tezamen deel aan de besprekingen met de leden en leiding der S.W.P., en proberen de W.P.-leden geheel te brengen op het standpunt der Vierde Internationale.
9. Om alle secties der Vierde Internationale, op de hoogte te brengen van de kardinale vraagstukken en de ontwikkeling der discussies, zal het I.S. een internationaal bulletin laten verschijnen met de meest belangrijke bijdragen der S.W.P. en W.P., bevattende de argumenten der verschillen en de basis van fusie. Daarna zal het I.S. een bulletin laten volgen met de artikelen der leden van beide organisaties en secties der Vierde Internationale.
10. Op haar volgende zitting zal het I.E.C. de gehele ontwikkeling der fusie-vraagstukken opnieuw nagaan en verdere richtlijnen geven ter voortzetting der discussie of tot beëindiging van haar conclusies.

- - - - -

MOTIE, voorgesteld door de Franse minderheid op de basis der voorstellen van kam. J.

(Afgewezen ten gunste der resolutie, voorgesteld door de afgevaardigde der R.C.P.)

1. Het I.E.C. beschouwt de fusie tussen S.W.P. en W.P. als wenselijk. Maar tevens geeft zij in overweging dat de tot stand koming ervan ondergeschikt is aan politieke overeenstemming.
2. Teneinde precies de bestaande verschillen tussen de twee partijen vast te stellen beveelt het I.E.C. voortzetting der reeds begonnen discussie aan. Het hoopt eveneens dat de praktische samenwerking, voorgesteld door de zitting der S.W.P. in Oct. 1945, tot stand zal komen.
3. Het I.E.C. draagt er zorg voor dat de discussies een fair en democratisch verloop zullen behouden. Het roept allen op manoeuvres te vermijden tegen het tot standkomen der samensmelting, en in het bijzonder de minderheden der S.W.P. hun meningen te uiten binnen de S.W.P., en ook de leiding der W.P. tot medewerking aan de gewenste fusie door op te houden met de oproep tot scheuring aan de leden der S.W.P.

RESOLUTIE OVER HET FRANSE REFERENDUM.

Het I.E.C. veroordeelt het "Ja", aangenomen door een meerderheid der P.C.F., als een typerende gelegenheids-politieke afwijking. Het Referendum van 5 Mei behield geen gedwongen keuze tussen twee vormen - de een meer, de ander minder reactionair - van de burgerlijke Staat. Het was geen kwestie van keuze tussen een burgerlijke monarchie en een burgerlijke republiek; of tussen een parlement van twee Kamers en een enkelvoudige Kamer. Het Referendum van 5 Mei bestond enkel uit het aannemen of het weigeren van een burgerlijke constitutie. De revolutionaire partij gebruikt de periode van agitatie over de constitutionele vragen om een stap voorwaarts te doen tot democratie en brengt de meest democratische voorstellen naar voren tegen de meer reactionaire voorstellen. Maar dit kon haar nooit dwingen tot het aannemen van een geheel burgerlijke constitutie, het doet er niet toe hoe democratisch deze ook zou kunnen zijn. In dit geval was er geen keus tussen verschillende constitutionele bijzonderheden maar louter van verwerping of aanneming van een constitutie als geheel. De keuze "Ja" bedoelt, gewenst of niet, het aannemen van een burgerlijke Staat, kapitaalseigendom, nationale verdediging en koloniale verdrukking. Het is geen zaak van tactiek, maar een kwestie van principe om onder alle omstandigheden vijandig te blijven tegenover een burgerlijke regering, welke deze ook zijn mag. Geen tactische beweegredenen rechtvaardigt het verlaten van dit principieele standpunt tegen over een burgerlijke Staat.

De tactische beweegredenen ten berde gebracht, zoals verlaten van deze principes, hebben bewezen altijd in tegenstelling te zijn met een zuivere analyse van de tegenwoordige krachtsverhoudingen der klassen. Het "Ja" zou gerechtvaardigd zijn door het bestaan van een "burgerlijk offensief", tenminste een hergroepering met het doel ervan, door de wil van de bourgeoisie om het referendum te maken tot een krachtproef, om te geraken tot oppositie van het verenigde front der arbeidende klasse.

In Frankrijk, zoals in geheel Europa, gaat de burgerlijkheid nu over tot het offensief en denkt alleen over de manier van onderdrukking der massa. Voor de gehele kapitalistische wereldpers bracht het referendum van 5 Mei en de verkiezingen van 2 Juni voldoening, ziende dat de groei der C.P. tijds gestopt was.

De notie van "hergroepering" van de burgerlijken, in de vage vorm waarin het was gedwongen tot rechtvaardiging van het "Ja" brengt alleen verwarring. De burgerlijkheid heeft zeker geen zij te verdwijnen zonder strijd. Sinds de ineenstorting van Vichy's regiem en haar georganiseerde strijd, heeft de Franse bourgeoisie voortdurend geprobeerd haar krachten te hergroeperen. Maar het is haar tot dusverre niet gelukt iets solide te voorschijn te brengen en de verwerping van de constitutie van 5 Mei zou haar niet geholpen hebben. Met de afwijzing van 30 Verkiezingslijsten der P.C.F. ten gunste der M.R.P. op de avond der 2 Juni verkiezingen heeft het Franse kapitalisme bewezen, dat haar pogingen tot hergroepering met nauwkeurigheid en aarzeling genomen worden, eerder als met een aanvallende geest.

Het argument betreffende de "krachtproef" heeft geen rechtvaardiging voor het Referendum. Het was beide gebaseerd op hervatting van de politieke verbindingen tussen de partijen voor de algemene strijd tussen de klassen en op een foutieve horkenning van de werkende klasse met de grote partijen. Het startte letterlijk in elkaar. Noch het Referendum van 5 Mei, noch de verkiezingen van 2 Juni, waarin de M.R.P. een verkiezings-succes behaalde, hebben een groot voordeel gebracht voor de bourgeoisie. Integendeel, zij is bang dat de

C.P. overgaat tot de oppositie. Nu is deze "krachtproef", waarover men veronderstelde dat het proletariaat er volkomen bereoid uit te voerschijn zou komen, gevolgd door een linkse draai van de C.P. en de C.G.T. inzake de loon-kwestie. Een draai, gemaakt op de avond der verkiezingen, met het doel aan te passen aan de ernstige wil tot strijden van dat deel der massa, welke niet een nederlaag van hun klasse ziet.

De gedachte van een verkiezings-"verenigd Front" is in tegenstelling tot de leer van Lenin en Trotsky van een verenigd front om verdeeld te strijden en samen te staken. De gedachte "verenigd front", een verzoening voor een actuele strijd voor een objectieve beslissing kan niet de vorm aannemen van een sten in gemeenschap met reformistische partijen voor een burgerlijke constitutie met het doel "de voet dwars te zetten aan de reactie". Onder het vaan van "verenigd front" tekent zich het meest vulgaire opportunisme.

Wanneer de revolutionnaire partij verkiezing voorstelt van arbeiderspartijen verbindt zij zich niet in enig "verenigd front", het is een zaak van verdwijning van hindernissen op het pad der politieke ontwikkeling der werkende klasse; maar zij aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor het programma der kandidaten dier partijen. De beslissing "Ja" vertraagt de politieke ontwikkeling der arbeiders, door de revolutionnaire partij het program van medewerking op te dringen, welke zijn volledige uitdrukking vindt in de constitutie.

Wanneer we de leuzen verdedigen: "Voor een arbeiders- en boerenregering", "Voor een S.P. - C.P. - C.G.T. - regering" of "De macht aan de arbeiders" doen we dit niet op grondslag van het programma waarop deze partijen staan, maar integendeel met het doel deze partijen te het programma der arbeiders uit te voeren.

Met "Ja" kiezen in het Referendum werd beoogd de vorm van het drie-partijen-stelsel goed te keuren, precies in tegenstelling met wat noodzakelijk was om de massa te mobiliseren voor een S.P. - C.P. - C.G.T. - regering.

Het Referendum van 5 Mei was voor alles een verkiezingsmanoeuvre van de bourgeoisie, in het bijzonder van zijn grootste tegenwoordige partij de M.R.P. Deze manoeuvre leidt tot de volgende opmerkingen:

1. Het werpen op de arbeiders van alle verantwoordelijkheid van de catastrofale drie-partijen-politiek, welke bekroond was door de Constitutie.
2. Beangstigen der arbeiderspartijen door het loslaten van de arbeidersklasse, op een plan zonder gevaar voor de bourgeoisie, en hun te dwingen hun opportunisme steeds meer te ontplooien.
3. De hypothek van het referendum op de 2 Juni-verkiezingen te laten drukken en toestemming te verkrijgen van de socialistische en Stalinistische kandidaten.
4. Voor de M.R.P. : zich zelf op de rechtervleugel te dekken tegenover de P.R.L.

Het resultaat van het referendum was een terugslag voor de arbeiderspartijen, maar geen nederlaag voor de arbeidersklasse.

Door te spreken over een offensief van de reactie en door de arbeiders op te roepen te stemmen, bleven de socialistische en Stalinistische partij trouw aan hun opportunistische natuur. De beslissing der meerderheid der C.C. van de P.C.I. om "Ja" te stemmen, onder voorwendsel zich niet af te zonderen van de massa, was de uitdrukking van de vrees zichzelf duidelijk af te scheiden van de grote partijen, in het bijzonder van de Stalinistische partij, en was enkel de aanvaarding van het opportunisme van deze partijen. De politiek van deze

partijen is er op gericht de parlementaire illusies der massa aan te
moedigen. Het "Ja", besloten door het C.G. der P.C.I. heeft bijgedragen
om de parlementaire illusies te bevorderen. De 2 Juni-verkiezingen hebben bewezen dat de successen, verkregen
door de P.C.I., begrensd waren door de vrees "stemmen te verliezen"
of "ze te spelen in handen der reactie", welke vrees hen deed kiezen
voor de Stalin-partij.

Het I.E.C. wekt alle leden van de Vierde Internationale op de kwestie
van het Franse Referendum te bestuderen en de lessen daaruit te trek-
ken. Aan de énen kant waren de talrijke verkiezingen in de afgelopen
maanden politieke processen welke niet zullen nalaten grote invloed
in Westeuropa uit te oefenen en vereisen zij bestudering met uiterste
preciesheid en nauwkeurigheid. Aan de andere kant was er, door een
episode in de ontwikkeling der Franse situatie, een gevaar op den
voorgond getreden van een sectie in overgang van een propagandaver-
eniging tot een partij met wortels in de massa: de resultaten, ver-
kregen door een koppig en intensief werk kunnen verdedigd worden met
een revolutionair program en vernietigd met tactiek en manoeuvres,
die in tegenstelling zijn met het program. De strijd van de Franse
bolsjewiki-leninisten voor en gedurende de oorlog en sinds de "be-
vrijding" heeft tot resultaat gehad het succes van 2 Juni, toen
45.000 arbeiders kozen voor de kandidaten van de P.C.I. Dit resul-
taat houdt belofte in voor een gunstige ontwikkeling der revolution-
naire partij in Frankrijk, op voorwaarde dat zij zich houdt aan het
program der Vierde Internationale, en niet uit de weg gaat voor dreig-
ingen der bourgeoisie tegen de heersende klasse.
De fout, begaan bij het Referendum, zal als een les dienen voor de
gehele Vierde Internationale, en in het bijzonder voor de Franse
sectie.

Juni 1946.

Nota: Over de wijze van juiste uitdrukking van onze oppositie tegen
de bourgeoisie-regering en medewerkende klasse hadden kameraden, die
instemmen met bovenstaande analyse, verschillende standpunten. Som-
migen begunstigen een "Nee" en anderen weer door op de stembiljet-
ten te schrijven: "Voor een arbeiders- of boerenregering".
Dit is een zaak van ondergeschikt tactisch verschil.

RESOLUTIE OVER HET FRANSE REFERENDUM, voorgesteld door de R.C.P.-
afgevaardigde.

(Verworpen: Vóór 2 (Br.-Fr.minderheid) Tegen 5.)

1. Het I.E.C. ondersteunt de hoofdlijnen in het artikel, verschenen
in "La Verité" van 26 April 1946, ondertekend door J.M., waarin het
"Ja" was besloten door de P.C.I.
2. Het I.E.C. verworpt de resolutie van de minderheid der P.C.I.,
welke een boycotte bepleitte over het referendum. Het verworpt ook
het standpunt van het I.S. dat een "Nee" bepleitte als een principe-
kwestie. In het bijzonder verworpt het beslist de typering, gemaakt
door het I.S., om het "Ja" als een typische gelegenheids-uitdaging
te kwalificeren, in zeverre als dit standpunt is weergegeven in
de zoeven genoemde courant.
3. Het I.E.C. verklaart als algemeen standpunt dat de secties der
Vierde Internationale zich plaatsen in de strijd voor Sovjets en
de proletarische dictatuur - in tegenstelling tot de parlementaire
republiek en een of andere vorm van burgerlijke organisatie. Bij
alle gelegenheden in de klassenstrijd is het onze plicht te strij-

den voor een proletarische staatsvormen te proberen de burgerlijke staatsvorm te overheersen. Maar sovjets rijzen op uit de klassenstrijd. Pleitende en strijdende voor sovjets en proletarische dictatuur hebben revolutionairen de plicht hun tactiek te baseren op de klassenstrijd, niet zoals zij zou moeten zijn, maar zoals zij werkelijk is.

4. Het I.E.C. is van mening dat de meerderheid der P.C.I. - zoals uiteengezet in het artikel van Marcour - zuiver de uitgangspunten begreep in het conflict dat naar voren kwam tussen de arbeiders- en burgerlijke partijen over de regeringsvraag; niet het abstracte principe; voor of tegen een gegeven burgerlijke regering, maar de strijd tussen het proletariaat en het burgerdom belicht door de regeringsvraag en de krachten der klassen als uitdrukking van die strijd.
5. De werkelijke strijdvraag was echter niet het één- of twee kamerstelsel. Het was de vorm waarin het conflict plaats greep. Het was een terugblik tussen de burgerlijke reactie en de arbeiderspartijen.
6. De meerderheid der P.C.I. begreep dit probleem zeer goed en gaf de juiste richting aan door "ja" te kiezen. Zij schiep zich hierbij geen illusies over de burgerlijke staat, maar maakte in tegendeel van deze gelegenheid gebruik om het burgerlijke karakter ten toon te stellen van deze partijen tot aan de M.R.P. Terzelfdertijd probeerde zij het conflict te benutten door een wig te drijven tussen de arbeiderspartijen en de M.R.P. en een brug voor de arbeiders te bouwen welke een grote partij dragen kon. Gezien vanuit principieel standpunt was de houding van onze Franse kameraden juist. Gezien vanuit tactisch standpunt was hun standpunt beter als dat van haar tegenstanders.

RESOLUTIE OVER DE TACTIEK DER R.C.P. TEGENOVER DE LABOUR-PARTY.

Het I.E.C., in discussie over deze kwestie, meent dat de tactiek der R.C.P. tegenover de Labour Party gebaseerd moet zijn op de volgende overwegingen :

1. Met de algemene verkiezingen van 1945 nam de radicalisering der Britse arbeiders een grote sprong voortwaarts, revolutionaire perspectieven openend voor de komende periode in dit land.
2. In tegenstelling met het radicaliserings-proces op het vasteland, dat zich in hoofdzaak uitte door groeiende kracht en invloed der Stalinistische partijen, nam dit proces in Engeland vorm aan door het overstelpen der massa van de Labour Party, welke gebaseerd is op handelsovereenkomsten.
3. In de voorafgaande periode bracht de R.C.P. de leus naar voren : "Verbreek de coalitie - Labour aan de macht", als de beste overgangsleus welke de noden en wensen der massa uitdrukte in hun groeiend conflict met de kapitalistische klasse en haar agenten in de Labour Party.
4. Deze leus was gebaseerd op erkenning van het feit dat de richting van een massale revolutionaire ontwikkeling in de eerste plaats de Labour Party zou zijn. Zodoende dwong het de Britse Trotskyisten zich in hoofdzaak tot de Labour Party te richten, teneinde dit proces te beïnvloeden.
5. Het verloop der ontwikkeling in Engeland, te beginnen met de Juli-verkiezingen en vervolgens de gemeenteraads-verkiezingen, bevestigden de juistheid dezer opvatting en maken haar dringender dan ooit.

6. Volgens de opinie van het I.E.C. is het de taak der R.C.P. de radicale massa te leiden in haar revolutionaire streven. Dit bedoelt dus een volledige toepassing van het Overgangsprogram der Vierde Internationale onder de voorwaarde van een reformistisch arbeiders-gouvernement aan de macht; de buitenparlementaire mobilisatie der massa voor nationalisatie zonder vergoedingen, voor arbeiders-controlle op de genationaliseerde industrieën, voor een glijdende loonschaal en werkuren enz. enz.

De gehele propaganda der R.C.P. - in de pers, in de Labour Party, in vergaderingen - moet er op gericht zijn met deze overgangseisen de Labour Party aan te zetten tot handelen. Terzelfdertijd zullen deze vragen verbonden zijn met het propageren van ons volledig revolutionaire programma.

7. Ter organisatorische verwezenlijking van deze taak vergt dit het grootste deel der R.C.P.-leden in de Labour Party, met het doel: geduldig een linkervleugel op te bouwen. Aan de ene kant bracht de brede opbouw der Labour Party en haar besliste overwinning in de verkiezingen de linkervleugel der partij terug tot een onbetekende factor. Aan de andere kant zijn de arbeiders aangesterkt in hun geloof dat hun eisen door deze partij kunnen en moeten worden bereikt. Onder deze omstandigheden is het duidelijk dat de massa zeer ohtvankelijk is voor revolutionaire propaganda binnen de Labour Party, en dat het drijven in deze richting van buiten af het gevaar loop te falen, in zover het de innenging in het sötieve leven der radicale massa's betreft. Maar dit is, precies, de taak der revolutionairen in strijd tegen de verraderlijke reformisten, Centristen en Stalinisten.

8. Naar aanleiding van de richting van radicalisering der massa in de Labour Party zal de R.C.P. de praktische mogelijkheden overwegen om in haar partij te komen. Op deze grondslagen kan zij de beste tijd bepalen en de noodzakelijke maatregelen nemen teneinde zich klaar te maken voor het lidmaatschap. Maar in ieder geval zal de R.C.P. onmiddellijk een campagne organiseren buiten deze aangegeven richtlijnen.

(Amendement, voorgesteld door T. (Canada).):

9. Algehele opname kan een compleet falen betekenen wanneer de partij en haar leden niet vast overtuigd zijn van haar noodzakelijkheid en geen duidelijk plan hebben ontvouwd.

Opname kan succes opleveren na een eenvoudige, democratische discussie, zowel nationaal als internationaal, welke leidt tot een helder inzicht en een beslist optreden van de gehele partij. Tot dit doel stelt het I.E.C. voor te helpen bij een dergelijke discussie en neemt deze vraag weer op in een volgende zitting.

(Resolutie en amendement aangenomen: Vóór 3 (België, Canada, Secr.)
Tegen 1 (Engeland)
Onth. 2 (Franse neederh., Spanje)

TEGENRESOLUTIE DER BRITSE AFGEVAARDIGDEN.

Het I.E.C., gehoord hebbende de discussie over de Britse situatie en de tactiek der R.C.P., neemt de politiek en tactiek der R.C.P. aan.

(Verworpen: Vóór 1 (Engeland)
Tegen 5 (België, Spanje, Canada, Franse neederheid, Secretariaat.)

RESOLUTIE OVER HET TERUGTREKKEN DER BEZETTINGSTROEPEN.

De Conferentie der "Big Four", gehouden een jaar na het einde der tweede wereldoorlog, gaf nogmaals duidelijk blijk van de onbekwaamheid der overwinnaars van deze oorlog om een langdurige vrede te vestigen en Europa in staat te stellen uit zijn ruïnes op te staan, om vooruitgang te bevorderen en een leven in vrijheid te garanderen. De veelvuldigheid der tegenstellingen tussen de Amerikaanse en Britse belangen en de belangen der Sovjet-bureaucratie, zo goed als de tegenstellingen tussen deze belangen en de noden der massa's, zijn zodanig dat de overwinnaars bang zijn voor een openlijke discussie voor de wereld en verkiezen in het geheim voort te gaan, cynische overeenkomsten makend betreffende miljoenen mensen in het geteisterde Europa en de verdrukte koloniën. De Parijse conferentie bleek niet in staat om enig hoofdstrijdpunt betreffende Italië en de anderen landen op te lossen, noch de hoofdkwestie van Oostenrijk en Duitsland. Het falen heeft een verbreking gebracht van de overeenkomsten van Potsdam, besloten in het tijdvak tussen de Duitse en de Japanse nederlaag. Meer dan ooit brengt de verdeling van Duitsland in zones een vernietigend resultaat teweeg voor de arbeiders van geheel Europa. Voor de eerste maal ondernam Amerika een sterk offensief tegen de Sovjet-diplomatie op de Parijse Conferentie en verklaarde zich bereid de laatste der twee voor de U.N.O. te roepen. Wanneer de dienaren van het Amerikaanse imperialisme zich weer voordoen als de verdedigers en voorvechters van de vrede, voor het zelfbeschikkingsrecht der naties enz. enz. in tegenstelling tot hun politiek van uitbuiting in het Verre Oosten, is dit omdat de woordvoerder der Sovjet-bureaucratie niet enkel ervan heeft afgezien de positie van verdediger van het zelfbeschikkingsrecht der naties in te nemen, maar integendeel omdat zij de werkelijke verdediger wordt van herstelbetalingen, annexaties, van de militaire bezetting van Europa en de imperialistische bewaker over de koloniale landen, en voortgaat met sjacheren en eisen stellen ten nadele van de overwonnenen. Wanneer de voorvechters van Wall Street in staat waren de dreiging van het roepen voor de U.N.O. vol te houden, kon dit omdat de Sovjet-bureaucratie praktisch niet in staat is haar zaak te verdedigen - zoals de buitenlandse politiek van de October-revolutie deed - met de sympathie der verdrukte volkeren der imperialistische staten en de kleine naties, slachtoffers van het imperialisme. In deze periode van gespannenheid bedienen het imperialisme en de sovjet-bureaucratie zich van militaire invloedssferen in Europa. De reactionaire grondslagen van deze bezetting worden meer en meer duidelijk. De militair bezette landen, die reeds geruïneerd zijn door den oorlog, worden meer en meer uitgeput en bezwijken onder het gewicht der bezettingskosten en door de buitenlandse controle op haar inkomsten; terzelfdertijd is een vrije ontwikkeling der arbeidersbeweging geketend door een reactionair militair apparaat van de imperialisten en de Sovjet-bureaucratie. De voortdurende militaire bezetting van Europa draagt bij tot een economische ontwrichting van Europa en de koloniale landen en vermoord hun revolutionaire bewegingen. Verlenging van militaire bezetting betekent het onderhouden van een kostbaar militair apparaat en veroorzaakt het uitbouwen en africhten van kader en troepen die, bij een voorkomend geval, gebruikt zullen worden tegen de arbeiders der bezette landen. Het onderhouden van belangrijke militaire krachten, de bezetting van landen in en buiten Europa, en het in krijgsgevangenschap houden van

millioenen Japanse en Duitse arbeiders, die als extra goedkope werkrachten gebruikt worden, zijn de directe gevolgen van den oorlog. Dus het voortzetten van de strijd, die de secties van de Vierde Internationale ook gedurende de oorlog voerden, voor de ontbinding van de gewapende krachten der kapitalisten, voor de verbroedering der arbeiders der gehele wereld, "geallieerde" of "vijand", in uniform of zonder uniform, moet thans zijn uitdrukking vinden in een strijd tegen de instandhouding van het militaire apparaat, tegen de militaire bezetting, voor de bevrijding van alle krijgsgevangenen en voor de internationale solidariteit van het proletariaat.

In deze strijd ontmaskert de Vierde Internationale ieder voorwendsel welke de reactionaire politiek van de imperialisten en van de sovjet-bureaucratie verbloemt. In tegenstelling tot de drijfveren der geheime diplomatie staat het de leuze voor van het recht tot zelfbeschikking van alle volkeren. De Vierde Internationale eist de terugtrekking van alle vreemde legers, het Rode Leger inbegrepen, uit alle bezette landen. Zij keert zich tegen alle annexaties, herstelbetalingen, gedwongen verplaatsing van volkeren en gevangenhouding van millioenen Japanse en Duitse arbeiders als krijgsgevangenen, door de imperialisten zowel als door de Sovjet-bureaucratie. De Vierde Internationale erkent geen andere grenzen dan afgetekend door de cultuur en de vrije wil der betrokken bevolking. Tegenover het dode punt waartoe de politiek van de imperialisten en de Stalin-bureaucratie geleid heeft, tegenover het bankroet van de vredes-conferentie en van de U.N.O., en tegenover de dreiging van een derde wereldoorlog stelt de Vierde Internationale de revolutionaire strijd van de uitgebuite massa's van alle landen voor de overwinning van een socialistische wereldrevolutie en de vestiging van de federatie van Socialistische Staten van Europa en de wereld. Bij het eisen van terugtrekking van het Rode Leger uit de bezette gebieden verlaat de Vierde Internationale haar leuze van onvoorwaardelijke verdediging van de U.S.S.R. De Vierde Internationale verdedigt de vooruitstrevende economische maatregelen die in de door de U.S.S.R. bezette gebieden genomen werden. Doch dezen kunnen niet verzekerd worden door zuiver militaire bedoelingen en zeker niet door de bezetting van landen met een strategisch doel. Werkelijke verdediging is voor alles gebaseerd op een vrije revolutionaire activiteit die een algehele overwinning der proletarische revolutie ten doel stelt. De vele landen moeten nu de absolute vrijheid verkrijgen om te beschikken over eigen lot. De bezetting van deze landen door het Rode Leger, hun behandeling als overwonnen landen, kan alleen schade doen aan de werkelijke belangen der socialistische wereldrevolutie en de verdediging der U.S.S.R. tegen de imperialistische aanvallen in de ogen der massa compromiteren. Voorbeelden in deze richting zijn reeds talrijk (Verkiezingen in Hongarije, Oostenrijk, Duitsland). De onvoorwaardelijke verdediging der U.S.S.R. kan dus in de bezette gebieden niet leiden tot enige ondersteuning, zelfs voorlopig of tijdelijk, van een of andere burgerlijke of kleinburgerlijke klik of organisatie met bureaucratistische belangen, als begin van burgerlijke en kleinburgerlijke groepen met imperialistische belangen. Zij kan slechts worden verdedigd door het propageren van een onverzoenlijke klassenstrijd van het proletariaat tegen haar eigen bourgeoisie. Daarom is de leuze: "Onmiddellijke terugtrekking der bezettingstroepen" en een energieke campagne tegen de barbaarse methoden der bureaucratie alleen in staat de politiek van de verdediging der U.S.S.R. weer in ere te herstellen door duidelijk er op te wijzen dat de verdediging der U.S.S.R. niet de misdaden van Stalin rechtvaardigt.

Waar echter reactionaire bewegingen plaats vinden, met steun der imperialisten om een aanval op de U.S.S.R. voor te bereiden, stellen we ons teweêr tegen zo'n beweging en vechten zij aan zij met het Rode Leger voor de vernietiging der imperialisten en hun agenten totdat de arbeiders in staat zijn alleen te strijden tegen de burgerlijke contra-revolutie. Met terugblik op deze algemene politiek zullen de secties der Vierde Internationale deze verschillende besluiten in overeenstemming brengen met de positie van hun eigen land.

De Britse en Franse secties, zo goed als de Amerikaanse Trotskyisten gaan voort met het eisen van terugtrekking der troepen van hun eigen imperialismen uit alle delen der wereld welke zij bezetten (Europa, India, Indonesië enz. enz.) (voor Engeland) (Europa en koloniën; voor Frankrijk) (Europa, Philipijnen, China enz. enz. voor de U.S.A.)

De bolsjewiki-Leninisten van de U.S.S.R. stellen de anti-arbeiderspolitiek van de Stalin-bureaucratie in de bezette landen aan de kaak en eisen terugtrekking der Sovjet-troepen, naar de secties in de bezette landen zullen zich speciaal bezig houden met internationale en revolutionaire verbroedering met soldaten van het bezettingsleger; verbroedering waaraan zij de campagne voor terugtrekking der troepen ondergeschikt zullen maken.

Onze kameraden in alle bezette gebieden moeten deze politiek zo leiden dat zij niet ten bate der imperialisten tegen de Sovjet-Unie gebruikt kan worden.

Juni 1946.

(Met algemene stemmen aangenomen door het I.E.C.)

12/11/46

v/h C.C.

Bijeenkomst van het Internationaal Executief Comité
op 26 Juni 1946.

G. brengt rapport uit over de vergadering, gehouden op 15 Juni.
Op de agenda stonden: Verslag van het Internationaal Secretariaat;
Amerikaanse fusie; het Duitse vraagstuk; het Franse referendum; de
Engelse kwestie.

VERSLAG DER INTERNATIONAAL SECRETARIS:

Het Internationaal Secretariaat (I.S.) heeft zich gedurende drie maanden bezig gehouden met de uitvoering der beslissingen, genomen door de Conferentie van April. Zij heeft de leiding genomen bij de reorganisatie der Duitse sectie, zij heeft politiek ingegrepen in de Amerikaanse discussie; in de referendum-kwestie in Frankrijk; in de kwestie over opname in de Labour Party. Zij heeft het initiatief genomen bij een anti-atoom veldtocht. Zij heeft laten verschijnen nieuwe wekelijkse brieven (Bulletin d'Information). Zij heeft financieel ingegrepen ten gunste van verschillende secties. Zij heeft een internationale kaderschool georganiseerd, die geopend werd op 15 April. Zij heeft ingegrepen in de bijeenvoeging van organisaties in Griekenland, welke zijpend is. Zij heeft regelmatige verbindingen onderhouden met alle secties, uitgezonderd het uiterste Oosten. Zij heeft verschillende interne bulletins uitgegeven over het werken der secties. Zij heeft de voorbereiding ondernomen voor een wereldcongres dat in Maart 1947 gehouden zal worden.

Verschiedene opmerkingen werden gemaakt over de activiteit van het I.S. Men heeft haar in het bijzonder haar slapte in het koloniale vraagstuk verweten.

Het rapport werd aangenomen met algemene stemmen min één.

AMERIKAANSE FUSIE.

Het standpunt der I.S. over deze kwestie is dat de fusie mogelijk is op een concreet programma en niet op algemene grondslagen. Zij keurt de houding der Amerikaanse sectie af, welke te veel verdeeld blijft in plaats van de posities der W.P. aan te vallen.

Een resolutie over deze kwestie stelde vast:

1. dat de fusie bedongen is ~~voor~~ een accoord op een program van actie.
2. de noodzakelijkheid van een vroerafgaande discussie.
3. de noodzakelijkheid van een huushoudelijk bulletin, behelzende de documenten der twee organisaties.
4. de noodzakelijkheid deze kwestie opnieuw aan de orde te stellen op de volgende vergadering van het Intern. Executief Comité (I.E.C.)
5. het gevaar eher overhaaste fusie, omdat zij de partij kan verlammen.
6. de noodzakelijkheid een sfeer te scheppen welke alle deloyale manoeuvres uitsluit.

De Engelse afgevaardigden hebben zich uitgesproken tegen deze resolutie. Zij geven te kennen dat de fusie nu mogelijk en wenselijk is. De resolutie is aangenomen met 6 tegen 2 stemmen.

A. vraagt door een motie dat dit rapport van het I.E.C. de party schriftelijk medegedeeld wordt, teneinde de tijd van het Centraal Comité (C.C.) niet te belasten.

G.V. en S. bestrijden deze mening.

Het C.C. heeft over de Amerikaanse kwestie geen standpunt ingenomen.

Zij ziet de uitgave van het huishoudelijk bulletin tegemoet.

HET DUITSE VRAAGSTUK.

Een lid van het I.S. heeft een tiental Trotzkyistische groepen in Duitsland bezocht. Het standpunt van het I.S. is dat het nodig is de organisatie illegaal te houden, maar het maximum van werk te doen in de legale afdelingen. Het is op het ogenblik moeilijk een centrale organisatie te scheppen. Men hoopt weldra het centrale orgaan "Neuer Spartacus" in Duitsland zelf uit te geven. Stappen zijn ondernomen voor het beleggen van regionale vergaderingen, teneinde te komen tot een nationale conferentie. Het I.S. wil geen grondbasis voorstellen voor deze conferentie. Alleen de algemene lijnen van ons Duitse werk zullen door de volgende I.E.C.-bijeenkomst worden vastgesteld. In Oostenrijk bestaat een zeer sterke sectie. Zij ontwikkelt grote activiteit en geeft een illegaal blad uit.

FRANS REFERENDUM.

Twee resoluties waren voorgesteld over deze kwestie. De resolutie van het I.S. werd aangenomen met 6 tegen 2 stemmen. V. vraagt of deze resoluties in "La Verité" verschijnen. Het C.C. staat dit toe.

ENGELSE KWESTIE.

Een heftige discussie vond plaats rond deze kwestie. De meerderheid van onze Engelse sectie voorziet een zeer lange periode van zuiver terugkerende strijd. De meerderheid daarentegen voorziet belangrijke politieke ontwikkelingen in de naaste toekomst en de vorming van een linkse vleugel in de Labour Party. Zij meent dat de Engelse partij nu in de Labour Party moet gaan. Het I.S. heeft zich uitgesproken ten gunste daarvan, echter niet onmiddellijk. Zij meent eerst de partij te moeten overtuigen en haar in deze baan leiden. Het C.C. verwacht de gegevens alvorens zich uit te spreken.

HUISHOUELIJK.

De leden van het I.E.C. zullen persoonlijk worden aangewezen. Iedere vervanging moet goedgekeurd worden door het I.E.C.

POLITIEKE KWESTIE.

S. beschrijft de ontwikkeling der Koningskwestie. Hij verwacht dat een compromis aanstaande is, wat betekent dat de Koning niet bedankt. Hij denkt dat een oproep tot een algemene staking niet uitgegeven kan worden zonder dat de grote partijen het initiatief nemen. V. meent dat economische vragen ten grondslag liggen aan de ontwikkeling der begrotingsmoeilijkheden, ontevredenheid, voortgekomen uit de economische toestand. Hij voorziet een devaluatie. Hij is van oordeel dat wij dit alles aan de koningskwestie moeten koppelen. Hij is tegen een algemene staking. G. denkt dat republiek-vraag weer actueel wordt. Men moet de Affaires Poulet, Chapelle uitbuiten om een proces aan te gaan met het koningschap. Tegen de mogelijkheid van een coalitie met de P.S.B. zouden wij een ontkenkend wederwoord kunnen uitroepen: De socialisten en communisten oproepen zich te weer te stellen, tegemoetkomend voorstel en samenwerking. Later zal men zien of deze oproep gevolgd moet worden door een oproep aan de P.S.B. om in de oppositie te gaan of door een oproep tot ontbinding voor een

socialistisch-communistisch gouvernement. V. is in geen geval accoord met dit standpunt.

A. meent dat de oproep tot verbreking der coalitie te abstract is, te negatief. Een oproep moet meer positief zijn: Eist de macht, zich steunende op de actie der massa.

B.: de belangrijkste oproep is: Weg met de monarchie. Het ogenblik is gunstig voor het verbreken der coalitie. P.S. - P.C. - F.G.T.B. aan de macht door een massa-actie.

G. denkt dat een oproep Gouvernement P.S. - P.C. - F.G.T.B. voorbarig is. Men moet de socialistische en communistische arbeiders waarschuwen dat de tegenwoordige politiek van hun leiders de overwinning van de reactie en de ineenstorting van hun partij voorbereidt.

V. maar ik wens de ineenstorting van de P.S.B.

G. ja, maar wanneer wij sterk genoeg zijn om haar te vervangen.

V. leest een artikel voor over devaluatie en inflatie. Verschillende meningen openbaarden zich over dit artikel. Het komt voor in het huis-houdelijk bulletin.

SITUATIE DER PARTIJ.

A. brengt rapport uit over de situatie te Charleroi. Dit veroorzaakt opnieuw een hevige discussie. Alle kameraden van Pirochamp waren aanwezig. D. en Del. beschuldigden het bureau van verdraging in het rapport, geschreven over de algemene vergadering, en verbrekingsmanoeuvres in verbinding met groep 5 van Brussel. Zij beschuldigden de nieuwe penningmeester van oneerlijkheid (deze toent aan dat hij slechts 70 frs. aan de partij schuldig is). Zij vallen de secretaris in zijn privé-leven aan en beschuldigen hem ervan een permanente zetel te zoeken. Het nieuwe landelijke bureau heeft de wens te kennen gegeven om af te treden. D. verklaart dat zekere kameraden van Charleroi in opstand zijn gekomen door het feit dat zij onderhouden worden en zij dreigen het geld en het onderhoud te blokkeren. A. verklaart dat hij bereid is secretaris te blijven naar op voorwaarde dat een verkleind congres vergadert om D. uit te sluiten en om het C.C. te vernieuwen. Het C.C. gaat accoord met het voorstel van een beperkte vergadering welke plaats vindt op 7 Juli en waar de afdelingen vertegenwoordigd zijn door één gedelegeerde op 5 leden.

RESOLUTIE OVER DE U.S.S.R.

1. De laatste zwenking in de Stalinistische politiek wijst het einde aan van een politiek van uiterst rechts, gevolgd sinds het uitbreken der Duits-russische oorlog. Op ideologisch gebied geeft zij een plotselinge stilstand aan van de propaganda voor het Marxisme-Leninisme met een "Sauce à la Stalin". Op economisch terrein betekent zij het eind van de periode van half-anarchie die in het land heerste (verdwijning van een algemeen productie-plan, eigenmachtige richtlijnen van plaatselijke autoriteiten in de industrie, verzwakking der controle van centrale lichamen op de zware industrie enz.) door de herleving en het begin van toepassing van het Vierde vijf-jaren-plan, door een langzame strijd tegen de capabilisten van het land. Op politiek terrein versterkt de nieuwe koers de politiek der partij door verbinding aan het leger; d.w.z. de positie der bureaucratische fractie met verbinding der pro-kapitalistische fractie.

2. De nieuwe zwenking van de Stalin-politiek veroordeelt tot een weinig roerrijk einde alle theoriën die, onder indruk van de kolossale groei der reactie in alle delen der U.S.S.R. voorbarig een defini-

tief einde proclameerden van de gedegenererde Arbeiders-staat en zijn "vervanging" of door een kapitalistisch regiem, of door een regien van "bureaucratisch collectivisme" (Schachtmann), of door een regien van enkel en eenvoudig kapitalisme (S.K.D.)

De nieuwe zwenking openbaart zich heel natuurlijk in de bundel van zig-zags die de politiek van Stalin sedert 1924 kenmerken, en geeft een nieuw bewijs voor de Trotskyistische uitleg over het phinome U.S.S.R.

Enkel de analyse van Trotsky, ^{die} bewijst dat de economische grondslagen, voortgebracht door de Octoberrevolutie, nog steeds bestaan. veroorlooft een uitleg der niet te ontkennen successen, verkregen door de wederopbouw op een sterke basis.

Enkel de trotskyistische analyse van het wezen der bureaucratische kaste van het Bonapartistische karakter van het Stalin-regien, stelt in staat te verklaren de strijd tegen de overdreven vaderlandsliefde, het sterke offensief tegen de nieuwe koclakken, verbonden eendeels aan de versterking van het politieke apparaat en het loslaten der politieke vormen, sinds lang lege hulsen geworden, ontdaan van alle inhoud (weer instellen van ministers enz. enz.)

3. ~~Wanneer~~ De orisis die de U.S.S.R. heeft doorgemaakt, alvorens over te gaan tot deze nieuwe zwenking, heeft duidelijk bewezen hoever in de afgrond het Stalin-regiem de U.S.S.R. geleid heeft.

Het blijkt nu dat niet enkel de middelpuntvliedende stromingen in de industrie zich krachtig versterkt hebben; niet enkel dat de planmatigheid in de landbouw bijna is verdwenen; maar dat de pro-kapitalistische krachten in de landbouw de overhand dreigen te verkrijgen. De verdeling der stukken grond van de kolchozen, uitgevoerd door het Duitse imperialisme, daarna boven alles het ontbreken van grondstoffen, de bijna absolute verdwijning van tractoren en de zeldzaamheid van paarden schijnen de grondslagen materieel en psychologisch ondermijnd te hebben. Het gebrek aan arbeidskrachten en het weerverschijnen van de "traction humaine" hebben gedurende 1945 de verbrokkeling der kolchozen nog doen toenemen. Het gevaar schijnt voorlopig overwonnen te zijn in deze afdelingen, in tegenstelling tot de finantieele afdelingen waar niet enkel de renteniers voortgaan regelmatig hun rente te trekken, maar waar werkelijke bankiers zijn verschenen (ieder beheerst zijn bank als een trustdirecteur) met het d doel het maximum te verkrijgen, wat een werkelijk verschillen-politiek van invloedssferen teweegbrengt, verschillen veroorzakend in de betaalde belangen; de pro-kapitalistische krachten schijnen wat zij gedurende den oorlog gewonnen veili te hebben kunnen stellen.

In het juristische domein tenslotte botsen de meest tegenstrijdige neigingen tegen elkaar: aan de ene kant versterking van het partij-apparaat op het Staats-apparaat (opheffing der maatregelen van décentralisatie); maar aan de andere kant een wetgeving van giften en erfenis, die zich in principe niet onderscheidt van die, welke in de kapitalistische landen in gebruik is.

4. Wanneer de gebeurtenissen het misleidende karakter van de nieuwe theoriën bewezen hebben, moeten zij toch niet in mindere mate ons dwingen tot het verlaten van ons oordeel, zowel aan de tegenstrijdige ontwikkeling van de Sovjet-Unie als aan de zuiverheid van de noodlijke leus tussen twee onaangename dingen op welke deze ontwikkeling moet uitloopen: terugkeer tot het kapitalisme of vooruitgang naar het socialisme. Men moet bovenal alle theoriën bestrijden ter industrialisatie van de Sovjet-Unie. De afhankelijkheid van de russische wederopbouw van de wereldmarkt heeft zich dydelijk gedemonstreerd door

het feit dat de democratie het op latere datum stellen der Amerikaanse lening heeft moeten vervangen door een uitroven der bezette landen.

Op het ogenblik waarop de kapitalistische wereld opnieuw staat voor een crisis van overproductie - en dit ogenblik is niet zo ver af - zal deze afhankelijkheid zich nog meer uiten door de noodzakelijkheid van leven of dood voor het imperialisme, om de U.S.S.R. in zijn productiebelangen in te sluiten. De voorbereiding van de bureaucratie op deze oorlog weegt nu reeds zwaar op de wederopbouw der U.S.S.R., zich uitend door de brutaliteit van zijn middelen, het verachten der noodzakelijke behoeften der massa, de verzwaring der methodes, het parasiteren en der verspilling der heersende kaste; dit alles bewijst dat de bureaucratie zijn scheppende krachten uitbuit en tevens zijn eigen productie-mogelijkheden. Reeds in 1938 wees Trotsky op deze mogelijkheden, die nu op zijn eind lopen.

Het rythme van de industriële vooruitgang heeft zich belangrijk vertraagd. De vooruitgang die de bureaucratie zou kunnen aangeven in de komende maanden en jaren is in feite slechts een terugkeer naar de stand van voor den oorlog in de belangrijke industriële streken van het westerse Rusland. Hoe meer de industrialisatie het stadium van de wederopbouw te boven komt, des te meer zal zij de sociale onrechtvaardigheden versterken en de bron zijn van talrijke conflicten tussen verschillende klassen en lagen in het land.

Hoe meer de bureaucratie voorrechten zal hebben, des te meer zullen de stoutmoedigste en meest besliste elementen haar willen bevestigen, vernietigend de eigendomsrechten, voortgesproten uit de Octoberrevolutie.

Indien de vloed van een wereldrevolutie het Russische proletariaat niet voldoende zal helpen het juk af te werpen der bankroete bureaucratie van de U.S.S.R., gaat zij voort door een hevige crisis tot haar uiteindelijke vernietiging.